

1	Garanti	3	6.4	Kjøleskap.....	31
			6.5	Markise	32
2	Innledning	5	7	Å bo i bobil	35
2.1	Generelt	5	7.1	Ytterdører.....	35
2.2	Miljøvernansvisninger.....	6	7.2	Utvendige luker	36
3	Sikkerhet	7	7.2.1	Utvendig luke	
3.1	Brannvern	7		Thetford-kassett-toalett	36
3.1.1	Hvordan unngå brannfare	7	7.3	Lufting	36
3.1.2	Brannslukking	7	7.4	Vinduer	37
3.1.3	Ved brann	7	7.4.1	Vindu med åpning utover.....	38
3.2	Generelt	8	7.4.2	Blendingsfoldegardin	
3.3	Trafikksikkerhet.....	8		og myggnetting	39
3.4	Kobling av tilhenger.....	10	7.4.3	Blendingsfoldegardin for frontruten ...	40
3.5	Gassanlegg	10	7.4.4	Blendingsfoldegardiner for fører-	
3.5.1	Generelle råd	10		og passasjervindu	40
3.5.2	Gassflasker	11	7.5	Takluker	41
3.6	Elektrisk anlegg.....	12	7.5.1	Takluke med smekklås	42
3.7	Vannanlegg	12	7.5.2	Vippe-takluke	43
4	Før kjøring	13	7.6	Oppbevaringsrom	44
4.1	Første igangsetting	13	7.6.1	Oppbevaringsrom i dobbeltgulvet ...	45
4.2	Last	13	7.7	Dreie seter	46
4.2.1	Begrep	14	7.8	Spotlight	46
4.2.2	Beregning av last	16	7.9	Bord	47
4.2.3	Last kjøretøyet riktig	17	7.9.1	Anhengsbord med	
4.2.4	Taklast	18		leddet støtteben	47
4.2.5	Sykelstativ	19	7.9.2	Innfellbart bord i kjøkkenbenken ...	48
4.3	Kobling av tilhenger.....	20	7.10	TV-anlegg	49
4.4	Elektrisk stigtrinn	20	7.11	Senger	49
4.5	Fjernsynsapparat	21	7.11.1	Bakre seng	49
4.6	Vaskbeskyttelse	21	7.11.2	Ekstra seng (ominnredning	
4.7	Gassregulator	22		av sittegruppe)	50
4.8	Kjettinger	22	8	Gassanlegg	51
4.9	Trafikksikkerhet	23	8.1	Generelt	51
5	Under kjøring	25	8.2	Gassflasker	52
5.1	Kjøre med bobilen	25	8.3	DuoControl-kontrollsystem	53
5.2	Kjørehastighet	26	8.4	Å bytte gassflaske	56
5.3	Bremser	26	8.5	Gassavstengeventiler	57
5.4	Sikkerhetsbelter	26	9	Elektrisk anlegg	59
5.4.1	Generelt	26	9.1	Generelle sikkerhetsanvisninger	59
5.4.2	Riktig feste av sikkerhetsbeltet	27	9.2	Begrep	60
5.5	Førersete og passasjerseate	27	9.3	12 V-spenning	61
5.6	Nakkestøtter	28	9.3.1	Montering av vekselretter	61
5.7	Sitteplassforordning	29	9.3.2	Startbatteri	61
5.8	Blendingsfoldegardin for frontruten ..	29	9.3.3	Boenhets-batteri	62
5.9	Blendingsfoldegardiner for fører-		9.3.4	Energistatus til boenhets-batteri	64
	og passasjervindu	30	9.4	Strømsentral (EBL 30).....	64
5.10	Ytterdører	30	9.4.1	Batteri-skillebryter	65
5.11	Fylle på drivstoff	30	9.4.2	Batteri-valgbryter	65
6	Oppstilling av bobilen	31	9.4.3	Batteriovervåking	65
6.1	Håndbremse	31	9.4.4	Batterilading	66
6.2	Stigtrinn	31	9.5	Panel (LT 99)	66
6.3	230 V-tilkobling	31	9.5.1	Hovedbryter 12 V	66
			9.5.2	Batterienes ladetilstand	67

9.5.3	Tankerens fyllenivå	68	12.2	Innvendig stell.	102
9.5.4	230 V-kontrollampe	68	12.3	Kjøkkeninnredning	103
9.6	230 V-spenning	68	12.3.1	Generelle vedlikeholdsanvisninger . . .	103
9.6.1	230 V-tilkobling	69	12.3.2	Overflater i rustfritt stål	104
9.6.2	Kople til 230 V-forsyning	69	12.3.3	Kjøleskap	105
9.7	Sikringer	70	12.4	Puter	105
9.7.1	Sikringer 12 V	70	12.5	Vannanlegg	106
9.7.2	230 V-sikring	72	12.5.1	Rengjør vanntanken	106
9.8	Strømløpsskjema	73	12.5.2	Rengjøre vannledninger	107
9.8.1	Blokkskjema 230 V	73	12.5.3	Desinfisere vannanlegget	107
9.8.2	Blokkskjema 12 V	74	12.5.4	Rengjør spillvannstanken	108
10	Innebygde apparater	75	12.6	Vintervedlikehold	108
10.1	Generelt	75	12.7	Lagring	108
10.2	Varmeanlegg	76	12.7.1	Midlertidig lagring	108
10.2.1	Riktig oppvarming	76	12.7.2	Lagring om vinteren	110
10.2.2	Varmlufts-varmeanlegg Truma Combi	76	12.7.3	Igangsetting av kjøretøyet etter midlertidig lagring eller etter overvintring	111
10.3	Varmtvannsbereder	78	13	Kundeservice	
10.3.1	Varmtvannsbereder Truma	78		og vedlikehold	113
10.4	Gasskomfyr	80	13.1	Inspeksjonsarbeider	113
10.5	Kjøleskap	82	13.2	Vedlikeholdsarbeid	113
10.5.1	Drift (Thetford T1000)	82	13.3	Utskiftning av lyspærer, utvendig . . .	113
10.5.2	Drift (Cruise 65)	84	13.4	Belysning i boenheten	114
10.5.3	Kjøleskapdør-lås	84	13.5	Reservedeler	115
11	Sanitæranlegg	87	13.6	Typeskilt	116
11.1	Vannforsyning, generelt	87	13.7	Varsel- og henvisningsklistremerker	116
11.2	Vannanlegg	88	13.8	Forhandler	116
11.2.1	Vanntank	88	13.9	Reservenøkk	116
11.2.2	Påfylling av vannanlegget	88	14	Hjul og dekk	117
11.2.3	Fylle på vann	90	14.1	Generelt	117
11.2.4	Tappe av vann	91	14.2	Dekkutvalg	118
11.2.5	Tømme vannanlegg	91	14.3	Betegnelser på dekket	119
11.3	Spillvannstank	93	14.4	Håndtering av dekkene	119
11.3.1	Elektrisk varmeanlegg i avløpsrør . . .	94	14.5	Dekktrykk	120
11.4	Toalettrom	94	15	Feillokalisering	121
11.5	Thetford-toalett	95	15.1	Bremseanlegg	121
11.5.1	Svingbart toalett	95	15.2	Elektrisk anlegg	121
11.5.2	Tømme kloakktanken	96	15.3	Gassanlegg	123
11.5.3	Vinterdrift	96	15.4	Kokeplass	124
11.5.4	Midlertidig lagring	97	15.5	Varmeanlegg/varmtvannsbereder . . .	124
11.6	Plassering av tappekranene og sikkerhets-/avtappingsventilen . . .	97	15.5.1	Varmeanlegg/varmtvannsbereder Truma med analogt kontrollpanel . . .	124
12	Stell	99	15.6	Kjøleskap	126
12.1	Utvendig stell	99	15.6.1	Thetford T1000	126
12.1.1	Generelt	99	15.6.2	Cruise 65	127
12.1.2	Vaske med høytrykksspyler	99	15.7	Vannforsyning	128
12.1.3	Vaske kjøretøyet	100	15.8	Karosseri	130
12.1.4	Vindusruter av akrylglass	100			
12.1.5	Deler i glassfiberforsterket plast (GRP)	100			
12.1.6	Undergulv	101			
12.1.7	Motorrom	101			
12.1.8	Vindusspyler og vindusvisker	102			
12.1.9	Stigtrinn	102			

Garantibevis

Kjøretøyinformasjon

Modell:

Bilprodusent/motortype:

Serienummer:

Overtakelsesdato:

Registreringsdato:

Kjøpt av firma:

Garantiens utløp:

Nøkkelnnummer:

Chassisnummer:

Kundeadresse:

Etternavn, fornavn:

Gate, husnummer:

Postnummer, sted:

Forhandlers underskrift og stempel

Med forbehold om endringer av konstruksjon, utstyr og innholdet av leveringen. Det er også angitt spesialutstyr som ikke er en del av standard levering. Beskrivelsene og illustrasjonene i denne brosjyren kan ikke tilordnes en bestemt versjon. Kun den til enhver tid gyldige utstyrslisten gjelder for alle detaljer.

Vennligst les bruksanvisningen før første start!

Bruksanvisningen skal alltid ligge i kjøretøyet. Sørg for at alle brukere gjøres kjent med sikkerhetsbestemmelsene.

► Fare for personskader dersom dette tegnet ignoreres.

► Fare for skader på eller i kjøretøyet dersom dette tegnet ignoreres.

► Dette tegnet viser til anbefalinger eller spesielle forhold.

► Dette tegnet viser til miljøvennlig opptreden.

En mappe med følgende bildokumenter følger med bobilen din:

- Bruks- og monteringsanvisninger for forskjellige innbyggingsapparater
- Komplett dokumentasjon fra chassis-produsenten
- Kontrollbekreftelse for gassanlegg etter tyske bestemmelser

Denne bruksanvisningen inneholder avsnitt hvor modellavhengig utstyr eller spesialutstyr er beskrevet. Disse avsnittene er ikke spesielt merket. Det kan hende at ditt kjøretøy ikke er utstyrt med dette spesialutstyret. Utstyret i kjøretøyet kan derfor avvike fra enkelte bilder og beskrivelser.

På den annen side kan ditt kjøretøy være utstyrt med mer spesialutstyr, som ikke er beskrevet i denne bruksanvisningen.

Spesialutstyret beskrives når du trenger en forklaring.

Se de separat vedlagte bruksanvisningene.

- Angivelsene "høyre", "venstre", "foran", "bak" refererer alltid til kjøretøyet sett i kjøreretningen.
- Alle mål- og vektangivelser er "circa"-verdier.

Oppstår det skader på kjøretøyet som følge av at anvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes, bortfaller garantiansvaret.

Våre kjøretøyer utvikles stadig videre. Vi ber om forståelse for at vi tar forbehold om endringer vedr. form, utstyr og teknikk. Av denne grunn kan det ikke stilles krav overfor produsenten på bakgrunn av bruksanvisningen. Bruksanvisningen beskriver det utstyr som var kjent og i bruk på trykkingstidspunktet.

Opptrykk, oversettelse og kopiering er ikke tillatt uten skriftlig tillatelse fra produsenten.

2.1 Generelt

Kjøretøyet er konstruert på grunnlag av nyeste tekniske standard og anerkjente sikkerhetstekniske regler. Likevel kan personer eller kjøretøyet bli skadet hvis sikkerhetsanvisningene i denne bruksanvisningen ikke overholdes.

Før første igangsetting, sørg for at kjøretøyet er utrustet med lovlig påkrevet utstyr (f.eks. førstehjelpsskrin, refleksvest, varseltrekant osv.). Ved utenlandsreiser må de gjeldende regler for utrustningen overholdes.

Kjøretøyet må kun brukes i teknisk feilfri tilstand. Følg bruksanvisningen.

Feil som kan redusere passasjerenes og kjøretøyets sikkerhet, må straks repareres av fagfolk. For å unngå ytterligere skader må brukeren overhold sin plikt til å redusere skadeomfanget når det foreligger feil.

Bremse- og gassanlegget til kjøretøyet må kun kontrolleres og repareres av et autorisert fagverksted.

Forandringer på karosseriet må kun utføres med tillatelse fra produsenten.

Kjøretøyet er bare beregnet til transport av personer. Det kan kun tas med bagasje og tilbehør inntil teknisk tillatt totalvekt.

Overhold de foreskrevne kontroll- og inspeksjonsfrister som produsenten har fastsatt.

2.2 Miljøvernansvisninger

- ▷ Vis hensyn til naturen.
- ▷ Prinsipielt gjelder følgende: Spillvann og avfall må ikke etterlates i renne- steiner eller i naturen.
- ▷ Samle spillvann om bord kun i spillvannstanken eller i nødstilfeller i egnede beholdere som er beregnet til dette.
- ▷ Spillvannstank og kloakktank må kun tømmes på deponier, camping- plasser eller oppstillingsplasser. Følg lokale og kommunale anvisninger eller informer deg om videre deponeringsstasjoner.
- ▷ Tøm spillvannstanken så ofte som mulig, selv om spillvannstanken ikke er helt full (hygiene).
Når det er mulig bør man spyle spillvannstanken og evt. avløpsledningen med rent vann ved hver tømming.
- ▷ Pass på at kloakktanken aldri blir for full. Tøm kloakktanken senest når fyll- nivåmåleren lyser.
- ▷ Også på tur bør man kildesortere; glass, hermetikk, plastikk og våt søppel. Forhør deg om deponeringsmulighetene der du befinner deg. Tøm ikke søppelet ditt i søppelkassene på parkeringsplasser.
- ▷ Tøm avfallsbeholderne så ofte som mulig i containere som er beregnet til dette. På denne måten unngår man lukt og problematisk oppsamling av søppel om bord.
- ▷ Ikke la motoren gå unødig på tomgang. En kald motor frigjør miljøskadelige stoffer når den går på tomgang. Motorens driftstemperatur oppnås raskest under kjøring.
- ▷ Bruk små doser av miljøvennlige og biologisk nedbrytbare kjemikalier til toalettet.
- ▷ Under lengre opphold i byer og kommuner bør du oppsøke de spesielle parkeringsplassene for bobiler. Lokale myndigheter gir informasjon om parkeringsmuligheter.
- ▷ Sørg for at oppstillingsplassen er ren når du forlater den.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige sikkerhetsanvisninger. Sikkerhetsanvisningene beskytter personer og eiendeler.

Anvisningene omfatter:

- Brannvern og opptreden ved brann
- Generell opptreden ved omgang med kjøretøyet
- Trafikksikkerheten til kjøretøyet
- Kobling av tilhenger
- Gassanlegget til kjøretøyet
- Elektriske anlegget til kjøretøyet
- Vannanlegget til kjøretøyet

3.1 Brannvern

3.1.1 Hvordan unngå brannfare

- ▶ Etterlat aldri barn alene i kjøretøyet.
- ▶ Hold brennbare materialer borte fra varme- og kokeapparater.
- ▶ Bruk aldri bærbare varme- eller kokeapparater.
- ▶ Kun autoriserte fagfolk skal endre det elektriske anlegget, gassanlegget eller innbyggingsapparatene.

3.1.2 Brannslukking

- ▶ Ha alltid med et tørrpulver-brannslukkingsapparat i kjøretøyet. Brannslukkingsapparatet må være godkjent, kontrollert og lett tilgjengelig.
- ▶ Sørg for at autoriserte fagfolk kontrollerer brannslukkingsapparatet regelmessig. Sjekk kontrolldato.
- ▶ Oppbevar alltid et brannteppe i nærheten av kokeplassen.

3.1.3 Ved brann

- ▶ Evakuer alle passasjerer.
- ▶ Slå av strømmen og koble kjøretøyet fra strømmettet.
- ▶ Steng gassflaskens hovedventil.
- ▶ Slå alarm og varsle brannvesenet.
- ▶ Slukk ilden, dersom dette er mulig uten fare.

- ▷ Gjør deg kjent med hvor nødutgangene befinner seg og hvordan de betjenes.
- ▷ Hold rømningsveiene frie.
- ▷ Les bruksanvisningen for brannslukkingsapparatet.

Alle dører og vinduer som oppfyller følgende kriterer, kan brukes som nødutganger:

- Åpning ut eller forskyvning i horisontal retning
- Åpningsvinkel på minst 70°
- Diameter på åpning minst 450 mm
- Avstand fra kjøretøyet gulv maks. 950 mm

3.2 Generelt

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må den brukte luften stadig skiftes ut. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem, takhettevifter eller gulvvifter). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekkes til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.
- ▶ Ta hensyn til dørenes høyde.

- ▷ For de innebygde apparatene (varmeanlegg, kokeplass, kjøleskap osv.) og for basiskjøretøyet (motor, bremses osv.) gjelder de enkelte driftsinstruksjoner og bruksanvisninger. Disse må følges.
- ▷ Montering av tilbehør eller spesialutstyr kan forandre kjøretøyets dimensjoner, vekt og kjøreforhold. Deler må i enkelte tilfeller føres inn i vognkortet.
- ▷ Bruk kun felger og dekk som er tilpasset kjøretøyet. Se vognkortet for informasjon om tillatte dimensjoner på felger og dekk, eller spør hos autoriserte forhandlere og servicestasjoner.
- ▷ Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.
- ▷ Hvis teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet overskrider 4 t, må det ved parkering i stigninger eller hellinger brukes en støttekloss. Støtteklossen er standardutstyr for kjøretøyer med totalvekt på over 4 t.

- ▷ Steng alle dører og vinduer når du forlater kjøretøyet. Når kjøretøyet er utstyrt med utvendige luker, skal også de utvendige lukene lukkes.
- ▷ Rettslig påkrevet utrustning (f.eks. førstehjelpsskrin, refleksevest, varseltrekant, osv.) må alltid være med. Ved utenlandsreiser gjelder de tilsvarende reglene i oppholdslandet.
- ▷ Kjøretøyet skal bare brukes i veitrafikk når føreren av kjøretøyet har gyldig førerkort for kjøretøyklassen.
- ▷ Ved salg av kjøretøyet må ny eier få den komplette bruksanvisningen for kjøretøyet og de innebygde apparatene.

3.3 Trafikksikkerhet

- ▶ Før start må det kontrolleres at signal- og lysanlegg, styring og bremsesystem fungerer.
- ▶ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Før avreise skal blendingsgardiner ved frontruten og på fører-/passasjersiden trekkes opp og låses.
- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres. Under kjøring skal de dreibare setene være låst i kjøreretningen.
- ▶ Før avreise må alle bevegelige deler og alle løse gjenstander lagres trygt.

- ▶ Før avreise skal du fjerne de løse dekslene og oppbevare dem sikkert i kjøkkenbenken eller i klesskapet.
- ▶ Før avreise må TV-apparatet sikres.
- ▶ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de foreskrevne sitteplassene (se kapittel 5). Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▶ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.
- ▶ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▶ Barn under 13 år som er kortere enn 150 cm skal sikres med et egnet og lovlig barnesikringssystem under kjøring.
- ▶ Plasser barnesikringssystemer kun på seter som er spesielt utpekt til dette.
- ▶ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må tilpasses dette.
- ▶ I underkjøringer, tunneler eller liknende vær oppmerksom på totalhøyden til kjøretøyet (inkludert taklast).
- ▶ Fjern snø og is fra taket før start.
- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.5).
- ▶ Ikke bruk varmeanlegget på bensinstasjoner. Eksplosjonsfare!
- ▶ Ikke bruk varmeanlegget i lukkede rom. Kvelningsfare!

- ▷ Fordel lasten jevnt i kjøretøyet før avreise (se kapittel 4).
- ▷ Ved lasting av kjøretøyet og ved senere lasting av f.eks. bagasje eller proviant, skal det tas hensyn til teknisk tillatt totalvekt og tillatt akseltrykk (se vognkortet).
- ▷ Steng og sikre alle skuffer og klaffer før avreise.
- ▷ Før du starter kjøringen må du lukke vinduer og takluker.
- ▷ Steng og lås samtlige utvendige luker (hvis tilgjengelig) og klaffelåser før avreise.
- ▷ Fjern eksterne støtter før avreise.
- ▷ Plasser antennen i parkeringsstilling før du begynner å kjøre.
- ▷ Under den første turen og etter hvert dekkskifte skal hjulskruene/hjulmutterne ettertrekkes etter 50 km. Senere skal de også kontrolleres regelmessig.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden (se kapittel 14).
- ▷ Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.

3.4 Kobling av tilhenger

- ▶ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▶ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom bobilen og tilhengeren.

3.5 Gassanlegg

3.5.1 Generelle råd

- ▶ Operatøren av gassanlegget er ansvarlig for å gjennomføre regelmessige kontroller, og for å overholde vedlikeholdsintervallene.
- ▶ Før avreise, når kjøretøyet forlates eller når gassapparatene ikke brukes, må alle gass-stengeventiler og hovedventilen på gassflasken stenges av.
- ▶ Under tanking på ferjer eller i garasje må alle gassdrevne apparater være slått av (varmeanlegg, kokeplass, stekeovn, grill, kjøleskap, avhengig av utrustning). Eksplosjonsfare!
- ▶ Dersom et apparat drives med gass, skal det ikke være i drift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Gassanlegget må vedlikeholdes, repareres eller endres kun av et autorisert fagverksted.
- ▶ Før igangsetting skal gassanlegget alltid kontrolleres på autorisert fagverksted, i samsvar med de nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▶ Gasstrykkregulatoren, gasslangene og avgassrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren og gasslangene skal byttes ut i samsvar med tidsfristene som er fastlagt nasjonalt (senest etter 10 år). Kjøretøyets eier er ansvarlig for at dette tiltaket utføres.
- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingsspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Kun tiltenkte apparater skal kobles til den innvendige tilkoblingsstussen. Ikke bruk apparatet utenfor kjøretøyet hvis det er koblet til en innvendig tilkoblingsstuss.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gasapparat ha en egen gassavstengeventil. Når enkelte gassapparater ikke er i bruk, skal de respektive gasavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennesikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen går ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.

- ▶ De installerte gassapparatene er kun konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Propangass beholder sin gassform til -42 °C, butangass derimot bare til 0 °C. Ved lavere temperaturer forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gasskapet et rom som er åpent mot utsiden. Det automatiske luftesystemet som er montert som standard må aldri tildekkes eller blokkeres. Ellers kan ikke gass som strømmer ut bli ledet ut.
- ▶ Gasskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom.
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gasskapet. Lås tilgangen for å sørge for dette.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble kun til gassdrevne apparater (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

3.5.2 Gassflasker

- ▶ Fulle eller tomme gassflasker utenfor kjøretøyet skal kun håndteres med lukket hovedventil og med beskyttelseshette på.
- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gasskapet.
- ▶ Sett gassflaskene loddrett i gasskapet.
- ▶ Surr fast gassflaskene slik at de ikke kan dreies eller vippes.
- ▶ Koble gasslangen spenningsfritt til gassflasken.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før gasstrykkregulatoren eller gasslangen fjernes fra gassflasken.
- ▶ Avhengig av kobling, skru av gasslangen for hånd eller med spesialnøkkel og skru tilbake på gassflasken. Skruforbindelsen på gassflasken er som regel venstregjenget. **Ikke** trekk for hardt til.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil i bobilen. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C, brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) for gasstrykkregulator.
- ▶ Bruk kun gassflasker på 11 kg eller 5 kg. Campingflasker med innebygd tilbakeslagsventil (blå flasker med maks. 2,5 hhv. 3 kg) må kun brukes i unntakstilfeller hvis de har sikkerhetsventil.
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Blokker aldri luftåpningene i bunnen under gassflaskene.

3.6 Elektrisk anlegg

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Før det utføres arbeid på det elektriske anlegget må alle apparater og lamper slås av, batteriet kobles fra og kjøretøyets strømforsyning fra strømnettet kobles fra.
- ▶ Bruk kun originalsikringer med angitte verdier.
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres.

3.7 Vannanlegg

- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen (se kapittel 12).

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at 12 V-forsyningen på panelet er slått av. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskafer på innbyggingsapparatene, frostskafer på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du viktige opplysninger om hva du skal passe på og hva du må gjøre før start.

Anvisningene omfatter:

- Første igangsetting
- Last og beregning av denne
- Riktig lasting av kjøretøyet og sykkelstativet
- Kobling av tilhenger
- Inntrekking og utskyving av stigtrinet
- Festing av fjernsynsapparatet
- Festing av vaskbeskyttelsen
- Bruk av kjettinger

På slutten av kapitlet finner du en sjekkliste hvor de viktigste punktene er sammenfattet en gang til.

4.1 Første igangsetting

- ▷ Under den første turen og etter hvert dekkskifte skal hjulskruene/hjulmutterne ettertrekkes etter 50 km. Senere skal de også kontrolleres regelmessig.

Et nøkkelsett med nøkler til basiskjøretøyet og til karosseriet leveres sammen med bobil.

Sørg for å ha en reservenøkkel utenfor kjøretøyet. Noter samtlige nøkkelnummer. Ved tap kan våre autoriserte forhandlere og verksteder hjelpe deg videre.

Nærmere opplysninger i kapittel 13.

4.2 Last

- ▶ Overbelastning av kjøretøyet og feil dekktrykk kan føre til at dekkene eksploderer. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.5).
- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjøreklar tilstand, evt. vekten inkludert spesialutstyr fra fabrikk (faktisk vekt), men ikke kjøretøyet med last (se avsnittet 4.2.1). For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.
- ▶ Tilpass hastigheten til lasten. For høy last øker bremsestrekningen.

- ▷ Teknisk tillatt totalvekt (tillatt totalvekt) som er angitt i vognkortet og det maksimale akseltrykket, må ikke overskrides under lasting av bagasje.
- ▷ Innebygd tilbehør og spesialutstyr reduserer muligheten for ytterligere belastning.
- ▷ Overhold akseltrykket som er oppført i vognkortet.

Ved lasting må man påse at tyngdepunktet til lasten er direkte på kjøretøygulvet. Ellers kan kjøretøyet kjøreegenskaper forandres.

4.2.1 Begrep

- ▷ Innen teknikken har begrepet "masse" i mellomtiden avløst begrepet "vekt". I generell språkbruk er det imidlertid mest vanlig å bruke begrepet "vekt". For at det skal være lettere å forstå, blir derfor i de følgende avsnittene begrepet "masse" kun brukt i faste formuleringer.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er vekten som et kjøretøy aldri må overskride.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er den **faktiske vekten og lasten**.

Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand er oppgitt av produsenten i vognkortet.

Faktisk vekt

Den faktiske vekten er vekten til bilen i kjøreklar tilstand pluss vekten til eventuelt spesialutstyr.

Vekt i kjøreklar tilstand

Vekten i kjøreklar tilstand er vekten til det kjøreklare standardkjøretøyet (uten spesialutstyr fra fabrikk).

Vekten i kjøreklar tilstand utgjøres av:

- Tomvekt (massen til det tomme kjøretøyet) med innmontert standardutstyr fra fabrikk (uten spesialutstyr fra fabrikk)
- Vekten til sjåføren
- Vekten til grunnutstyret

Tomvekten inkluderer påfylt smøremiddel som olje og kjølevæske, håndverktøy og 90 % fylt drivstofftank.

Som vekt for sjåføren blir det alltid beregnet 75 kg, uavhengig av den virkelige vekten til sjåføren.

Grunnutstyret omfatter alt utstyr og væsker som er nødvendig for sikker og forskriftsmessig bruk av kjøretøyet. Vekten til grunnutstyret består av:

- Et fylt ferskvannsystem
- En opptil 90 % fylt gassflaske
- Et fylt varmeanlegg
- Et fylt toalettspyleanlegg
- Forsyningsledningene for 230 V-forsyningen
- Innbyggingssett for ekstras batteri, når det er ekstras batteri er mulig

Spillvannstank og kloakktank er tom.

Kjøretøyets vekt i kjøreklar tilstand oppgis i vognkortet av produsenten.

Last

Lasten består av:

- Konvensjonell belastning
- Tilleggsutstyr
- Personlig utstyr

- ▷ Kjøretøyets last kan økes idet den faktiske vekten reduseres. Til dette er det eksempelvis tillatt å tømme væskebeholderne eller å ta ut gassflaskene.

Forklaringer til de enkelte bestanddelene i lasten finner du i den følgende teksten.

Konvensjonell belastning

Konvensjonell belastning er vekten som er beregnet for passasjerene og oppgitt av produsenten.

Konvensjonell belastning betyr: For hver sitteplass som produsenten har beregnet, blir det beregnet 75 kg, uavhengig av hvor mye passasjerene egentlig veier. Førersetet er allerede inkludert i vekten i kjøreklaar tilstand og skal **ikke** regnes med.

Antall sitteplasser oppgis i vognkortet av produsenten.

Tilleggsutstyr

Til tilleggsutstyret hører tilbehør og spesialutstyr. Eksempler på tilleggsutstyr er:

- Tilhengerkobling
- Takreling
- Markise
- Sykkel- eller motorsykkelstativ
- Satellittanlegg
- Mikrobølgeovn

Vektangivelsene for forskjellig spesialutstyr fås hos produsenten.

Personlig utstyr

Personlig utstyr omfatter alle gjenstander som er tatt med i kjøretøyet og som ikke er inkludert i den konvensjonelle belastningen og tilleggsutstyret. Personlig utstyr er for eksempel:

- Matvarer
- Servise
- Fjernsynsapparat
- Radio
- Klær
- Sengetøy
- Leker
- Bøker
- Toalettsaker

Dessuten regnes følgende som personlig utstyr, uavhengig av hvor det er plassert:

- Dyr
- Sykler
- Båter
- Surfebrett
- Sportsutstyr

For personlig utstyr må produsenten planlegge en minstevekt etter gjeldende bestemmelserpunkt i en minstevekt som kan regnes ut etter følgende formel:

Formel

Minstevekt M (kg) = $10 \times N + 10 \times L$

Forklaring

N = maks. antall personer inklusive fører iht. til produsentens opplysninger

L = Kjørtøyets totale lengde i meter

4.2.2 Beregning av last

- ▶ Beregning av lasten på fabrikken skjer på grunnlag av punktvekter. Teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand må av sikkerhetsgrunner ikke under noen omstendighet overskrides.
- ▶ Vognkortet inneholder bare den teknisk tillatte totalvekten i kjørekklar tilstand, evt. vekten inkludert spesialutstyr fra fabrikk (faktisk vekt), men ikke kjøretøyets vekt med last (se avsnittet 4.2.1). For din egen sikkerhet anbefaler vi å veie det fullastede kjøretøyet (med alle gjenstander som skal tas med på reisen og med alle personer) på en offentlig vekt før turen starter.

Lasten (se avsnittet 4.2.1) er vektforskjellen mellom

- teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og
- faktisk vekt.

Eksempel på beregning av last

	Beregnet vekt i kg	Beregning
Teknisk tillatt totalvekt iht. vognkortet	3300	
Faktisk vekt inklusive grunnutstyr iht. vognkortet	- 2720	
Fremgår som tillatt last	580	
Konvensjonell belastning, f.eks. 3 personer à 75 kg	- 225	
Tilleggsutstyr	- 40	
Utgjør til personlig utstyr	= 315	

Beregningen av lasten ut fra differansen mellom teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og den faktiske vekten som er angitt av produsenten, er imidlertid kun en teoretisk verdi.

Kun når kjøretøyet veies på en offentlig vekt med fylte tanker (drivstoff og vann), fylte gassflasker og komplett tilleggsutstyr, kan den virkelige lasten registreres.

Gå fram på følgende måte:

- Kjør først kjøretøyet opp på vekten med bare framhjulene og vei.
- Deretter kjører du kjøretøyet opp på vekten med bare bakhjulene og veier.

De enkelte verdiene angir det momentane akseltrykket. Disse er viktige for riktig belastning av kjøretøyet (se avsnittet 4.2.3). Summen av verdiene gir den momentane vekten av kjøretøyet.

Differansen mellom teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand og den veide vekten til kjøretøyet gir den virkelige lasten.

Ut fra dette kan man igjen bestemme hvilken vekt som blir igjen til personlig utstyr:

- Registrer vekten til personene som er med og trekk den fra verdien for den virkelige lasten.

Resultatet er vekten som virkelig kan lastes på det personlige utstyret.

4.2.3 Last kjøretøyet riktig

- ▶ Av sikkerhetsmessige grunner må teknisk tillatt totalvekt i lastet tilstand ikke overskrides.
- ▶ Fordel lasten jevnt på venstre og høyre side av kjøretøyet.
- ▶ Fordel lasten jevnt på begge akslingene. Overhold akseltrykket som er oppgitt i vognkortet. Overhold i tillegg dekkenes tillatte bæreevne (se kapittel 14).
- ▶ Tunge laster bak bakakslingen kan avlaste framakslingen på grunn av vektarmprinsippet ($\frac{1}{2} \text{---} \frac{1}{2}$). Det gjelder spesielt ved langt utspring på bakstativet, eller når bakre oppbevaringsrom er tungt lastet. Avlastningen av fremre aksel har negativ virkning på kjøreegenskapene spesielt på biler med forhjulsdriфт.
- ▶ Plasser alle gjenstander slik at de ikke sklir.
- ▶ Tyngre gjenstander (fortelt, hermetikkbokser o. l.) plasseres i nærheten av akslingene. For oppbevaring av tunge gjenstander er fremfor alt de nedre oppbevaringsrommene, hvis dører ikke lar seg åpne i kjøreretningen, spesielt godt egnet.
- ▶ Lettere gjenstander (tøy) plasseres i takskapene.
- ▶ Sykkelstativet må kun lastes med sykler.
- ▶ Fest alltid lasten på festeøyene. For sikker strammesele eller evt. festene, må man aldri bruke festebånd av gummi.

- ▷ Belast skuffene kun med maksimalt 15 kg.

Store oppbevaringsrom som f.eks. bakre oppbevaringsrom har plass til store gjenstander. Akseltrykket til bakakselen blir dermed overskredet under visse omstendigheter.

De enkelte akslene må imidlertid aldri overbelastes. Derfor er det viktig med hvilken avstand fra akslingene lasten blir plassert.

For å fordele lasten riktig trenger man en vekt, et målebånd, en kalkulator og litt tid.

Ved hjelp av to enkle formler kan man beregne hvordan vekten av lasten virker på akslingene:

Formler

$A \times G : R = \text{Vekt på bakakslingen}$

$\text{Vekt på bakakslingen} - G = \text{Vekt på framakslingen}$

Forklaring

A = Avstand mellom oppbevaringsrom og framaksling i cm

G = Vekt til lasten i oppbevaringsrommet i kg

R = Kjøretøyets hjulavstand (avstand mellom akslingene) i cm

- ▷ Mål avstandene utenfor kjøretøyet vannrett fra midten av framhjulet til midten av oppbevaringsrommet eller til midten av bakhjulet.

Beregne akseltrykk:

- Multipliser avstanden mellom oppbevaringsrommet og framakslingen (A) med vekten til lasten i oppbevaringsrommet (G) og del resultatet med hjulavstanden (R). Derav får man vekten som lasten i oppbevaringsrommet belaster bakakslingen med. Noter denne vekten og oppbevaringsrommet.
- I neste trinn trekker man vekten i oppbevaringsrommet (G) fra vekten som nettopp er utregnet. Hvis det blir en **positiv** verdi (eksempel 1), betyr det at framakslingen blir **avlastet** med denne summen. Hvis det blir en **negativ** verdi (eksempel 2), betyr det at framakslingen blir **belastet**. Noter denne verdien.
- På denne måten beregnes alle oppbevaringsrommene i kjøretøyet.
- Som et siste trinn beregnes alle vektene til bakaksellasten som er beregnet for bakakselen og alle vektene for framaksellasten som er beregnet for framakselen, eller man trekker fra disse.
Hvordan bakaksellast og framaksellast beregnes, er beskrevet i avsnittet 4.2.2.

Når den beregnede verdien overskrider tillatt akseltrykk, må lasten plasseres annerledes.

Når bakakselen blir avlastet for sterkt, reduseres dekkenes festeevne til kjørebanelen (traksjon), spesielt på kjøretøy med framhjulsdrift. Også i dette tilfellet må lasten plasseres annerledes.

Eksempel på beregning

		Eksempel 1	Eksempel 2
Avstand til framakslingen	A	(A1) 450 (cm)	(A2) 250 (cm)
Vekt i oppbevaringsrommet	G	x 100 (kg)	x 50 (kg)
Kjøretøyets hjulavstand	R	÷ 325 (cm)	÷ 325 (cm)
Belastning på bakakslingen (må regnes til akseltrykket)		138,5 (kg)	38,5 (kg)
Vekt i oppbevaringsrommet		- 100 (kg)	- 50 (kg)
Avlastning på framakslingen (trekkes fra akseltrykket)		38,5 (kg)	
Belastning av framakslingen (må regnes til akseltrykket)			-11,5 (kg)

4.2.4 Taklast

- ▶ Tråkk ikke på taket. Hvis det er påmontert en takreling, skal man kun bruke stigen til å gå opp.
- ▶ Vær forsiktig når du går opp i stigen. Sklifare når stigen er fuktig eller isete.
- ▶ Ikke belast taket for mye. Med økende taklast blir kjøreegenskapene og bremseegenskapene dårligere.

- ▷ Hvis kjøretøyet er utstyrt med takreling, kan man feste lastestativ for taklast på takrelingen (f. eks. surfebrett, gummibåt eller lettere kanoer). Spesielle bæresystemer fås som tilbehør. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.
- ▷ Maksimalt tillatt taklast er 75 kg.
- ▷ Taklasten må festes på en sikker måte med strammeseler. Bruk ikke festebånd av gummi.
- ▷ Kontroller kjøretøyets totalhøyde etter pålastet takrail.

- ▷ Fest en lapp med totalhøyden godt synlig i førehuset. Så trenger du ikke å beregne totalhøyden hver gang du vil kjøre under en bro eller en gjennomkjøring.

4.2.5 Sykkelstativ

- ▶ Ta hensyn til tillatt akseltrykk og teknisk tillatt totalvekt ved lasting av sykkelstativet.
- ▶ Sykler må ikke stikke ut utenfor kjøretøyets maksimale bredde. Still inn festene for syklene tilsvarende.
- ▶ Sykkelstativet må kun lastes med sykler.
- ▶ Ikke transporter mer enn tillatt antall sykler for sykkelstativet.
- ▶ Kontroller at syklene er godt festet til sykkelstativet etter 10 km kjøring, og deretter ved hver stans.
- ▶ Bruk ikke sykkelstativet som bagasjebærer eller stige.

- ▷ Nummerskiltet og baklysene må ikke tildekkes.
- ▷ Ikke kjør med utfelt sykkelstativ dersom det er tomt.
- ▷ Før hver avreise skal det sjekkes om:
Sykkelstativet - uten sykler - er slått riktig sammen?
Syklene er festet godt til stativet med beltene?

Å laste sykler på sykkelstativet

Ta hensyn til tyngdepunktet ved lasting på sykkelstativet. Syklenes tyngdepunkt må ligge helt inntil kjøretøyets bakvegg. Begynn alltid lastingen av sykkelstativet innerst.

Slik laster du sykkelstativet riktig:

- Slå ned sykkelstativet.
- Den tyngste sykkelen står inntil bakveggen.
- De lettere syklene står i midten eller ytterst på stativet.
- Fest henholdsvis framhjulet og bakhjulet på sykkelen med holdebøylene som finnes på sykkelstativet.
- I tillegg fester du den ytterste sykkelen på holdebøylen eller holdearmen.

Lastes sykkelstativet bare med **én** sykkel, skal den plasseres helt inntil bakveggen.

4.3 Kobling av tilhenger

- ▶ Vær forsiktig ved til- og frakobling av tilhenger. Risiko for ulykker og personskader!
- ▶ Ved til- og frakobling av tilhenger må ingen personer oppholde seg mellom bobilen og tilhengeren.
- ▶ Legg merke til tillatt akseltrykk for støtte- og bakaksel. Støttelast og bakakseltrykk må ikke overskrides. Følg verdiene til støttelasten og bakakseltrykket som finnes i vognkortet og i tilhengerpapirene.

- ▷ Tilhenger med kollisjonsbremse: Tilhengeren må ikke kobles til eller fra når bremsen er aktivert.
- ▷ Tilhengerkobling med avtagbar kulehals: Ved feilmontering av kulehalsen kan tilhengeren rykkes løs. Følg bruksanvisningen til tilhengerkoblingen.

- ▷ Basiskjøretøy Fiat, utførelse "Light": Den maksimalt tillatte støttelast for kjøretøyet er på 100 kg.
- ▷ Basiskjøretøy Fiat, utførelse "Heavy": Den maksimalt tillatte støttelast for kjøretøyet er på 120 kg.

4.4 Elektrisk stigtrinn

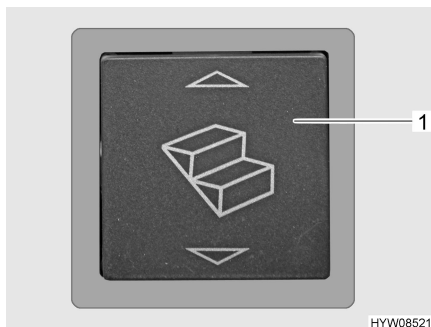
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Stå ikke i svingradiusen til stigtrinnene når de trekkes inn og skyves ut.
- ▶ Trå på stigtrinnet først når det er skjøvet helt ut. Fare for personskade!
- ▶ For å unngå sklifare, skal stigtrinnet rengjøres ved behov (snø, is, søle ...), før du trår på det.
- ▶ Man må aldri løfte eller senke personer med stigtrinnene.
- ▶ Etter kaldstart på motoren kan det vare noen sekunder før varselsignalet går, avhengig av kjøretøyet.

- ▷ Stigtrinnenes dreielager og ledd må ikke smøres med fett eller olje (se kapittel 12).

- ▷ Knappen for betjening av stigtrinnet er plassert ved inngangsdøren inne i bobilen.

Bilde 1 Vippetast for stigtrinn (inngangsområde)

Trekke inn eller skyve ut:

- Trykk på vippetasten (Bilde 1,1) ved inngangen.

Når motoren går og stigtrinnene er skjøvet ut, hører du et varselsignal. Varselsignalet stopper når stigtrinnet trekkes inn.

4.5 Fjernsynsapparat

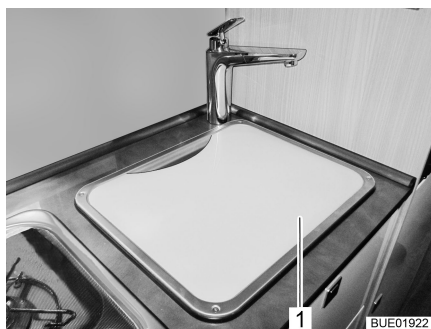

- Før avreise må fjernsynsapparatet oppbevares på et sikkert sted.

4.6 Vaskbeskyttelse

- Ved ulykker eller nødbremsing kan vaskbeskyttelsen (Bilde 2,1) skade passasjerene i kjøretøyet. Før avreise skal du fjerne vaskbeskyttelsen fra vasken og oppbevare den sikkert i kjøkkenbenken eller i klesskapet.

Bilde 2 Vaskbeskyttelse

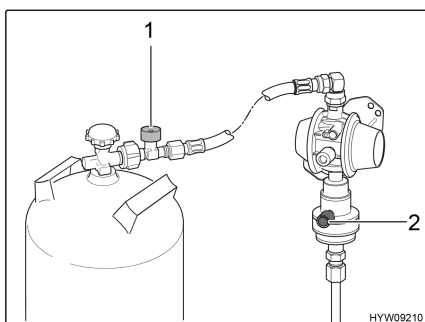
4.7 Gassregulator

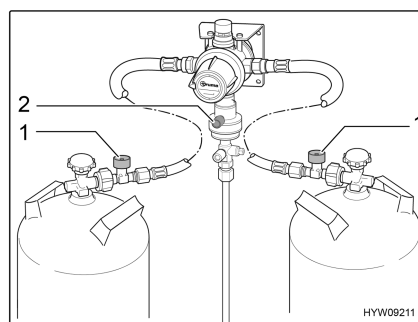
- Drift av gassdrevne apparater under kjøring er bare tillatt hvis gassanlegget er utstyrt for dette. Slangebruddsikring og kollisjonssensor forhindrer gasslekkasje i tilfelle en ulykke.

Avhengig av utstyr, kan det være forskjellige gassregulatorer montert i kjøretøyet.

Hvis en annen gassregulator enn de som er oppført under er montert i kjøretøyet, må hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen stenges under kjøring.

Bilde 3 Gassregulator MonoControl

Bilde 4 Gassregulator DuoControl

Gassregulator med kollisjonssensor og slangebruddsikring

Når det er en gassregulator med kollisjonssensor (Bilde 3,2 og Bilde 4,2) og slangebruddsikring (Bilde 3,1 og Bilde 4,1) fastmontert i kjøretøyet:

Hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Varmeanlegg" kan forbli åpen under kjøring. Gassdrevne apparater kan være påslått under kjøring.

Gassregulatoren MonoControl (Bilde 3) og DuoControl (Bilde 4) kan variere i utføring (aktuell og utdatert) og kan være forskjellig i detaljene.

- Ved usikkerhet kan informasjon fås hos autoriserte forhandlere eller servicestasjoner.

4.8 Kjettinger

- Monter kjettinger kun når avstanden mellom dekkene og kjøretøyet's karosseri er minimum 50 mm.
- Bruk av kjettinger er en ekstra belastning for dekk, hjulopphengning og styringssystem. Når man bruker kjettinger må man kjøre sakte (maks. 50 km/t) og kun på veier som er helt dekket med snø. Ellers kan kjøretøyet skades.
- Følg monteringsanvisninger fra kjettingprodusenten.
- Legg ikke kjettinger på lettmetallfelger.

Bruk av kjettinger er underlagt bestemmelsene i de enkelte landene.

- Legg alltid kjettinger på drivhjulene.
- Sjekk kjettingenes spenning etter noen få meters kjøring.

4.9 Trafikksikkerhet

- Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.5).

Bruk sjekklisten før hver avreise:

Basiskjøretøy

Nr.	Kontroll	Kontrollert
1	Alle bilpapirer om bord	
2	Dekk og lufttrykk i dekk i god stand	
3	Sjekk at kjøretøysbelysning, bremse- og baklys virker	
4	Oljenivået i motor, gir og servostyringen er kontrollert	
5	Kjølevæske og væske for vindusvisker-spyleanlegget fylt opp	
6	Bremsene fungerer	
7	Bremsene reagerer jevnt/regelmessig	
8	Kjøretøyet holder sporet under bremsing	

Boenhet utvendig

9	Markise kjørt helt inn	
10	Sjekk at det ikke er snø og is på taket (om vinteren)	
11	Utvendige tilkoblinger frakoblet og ledninger lagret	
12	Eksterne støtter fjernet	
13	Trekk inn stigtrinn (varselsignal)	
14	Steng den bakre døren	
15	Kjøretøyets totalhøyde med pålastet takrail målt og notert. Totalhøyden skal oppbevares godt synlig i førerhuset	

Boenhet innvendig

16	Vinduer og takluker lukket og låst	
17	Fjernsynsapparat sikret	
18	Trekk inn TV-antennen (hvis montert)	
19	Fest eller sikre alle løse gjenstander	
20	Tøm åpne hyller etc.	
21	Sikre kjøleskapsdøren	
22	Kjøleskap satt på 12 V-drift	
23	Alle skuffer og klaffer lukket	
24	Barneseter kun montert på seter som er tillat for dette	
25	Svingsetelås for førersete og passasjerse i lås	
26	Blendingsgardiner i førerhuset åpnet og sikret	

Gassanlegg

Nr.	Kontroll	Kontrollert
27	Fest gassflaskene i gasskapet slik at de ikke kan skli	
28	Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen	
29	Steng gassflaskens hovedventil og gassavstengeventil ▷ Når et MonoControl-/DuoControl-kontrollsystem er tilgjengelig: Hvis varmeanlegget er på under kjøring, kan gassavstengeventilen "Varmeanlegg" og hovedventilen være åpen.	

Elektrisk anlegg

30	Sjekk spenningen i startbatteriet og i boenhets-batteriet (se kapittel 9). Viser panelet for lav batterispenning, må de respektive batteriene lades. Legg merke til anvisningene i kapittel 9 ▷ Start reisen med fullt ladet start- og boenhets-batteri.	
----	---	--

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende kjøring av bobilen.

Anvisningene omfatter:

- Kjørehastigheten
- Bremsene
- Sikkerhetsbeltene
- Setene inklusive nakkestøtter
- Sitteplassforordningen
- Blendingsfoldegardinene i førerhuset
- Ytterdørene
- Tanken

5.1 Kjøre med bobilen

- ▶ Basiskjøretøyet er et nyttekjøretøy (liten lastebil). Kjøremåten må tilpasses dette.
- ▶ Før avreise, og også etter korte stopp, skal det kontrolleres at stigtrinnene er trukket helt inn.
- ▶ Når du starter motoren på kjøretøyet, kan varselsignaler høres, f.eks. varselsignalet "Stigtrinn kjørt ut". Under visse forhold (kaldstart om vinteren) kan det etter at kjøretøymotoren er startet vare inntil 15 sekunder til varselsignalet høres.
- ▶ Det er montert sikkerhetsbelte ved alle kjøretøyet godkjente sitteplasser. Under kjøring må man alltid bruke sikkerhetsbelte.
- ▶ Sikkerhetsbeltet må være festet under hele turen.
- ▶ Passasjerene må bli sittende på de fastlagte plassene.
- ▶ Dørlåsen må ikke åpnes.
- ▶ Unngå rykkete bremsing.
- ▶ Ved bruk av navigasjonsutstyr, må kjøremålet bare endres når kjøretøyet står i ro. Sving inn på en parkeringsplass eller et trygt stoppested når du ønsker å endre kjøremål.
- ▶ Under bruk av monitoren til navigasjonsutstyret må man ikke spille DVD-er under kjøring.

- ▶ Kjør langsomt på dårlige veier.

- ▶ Produsenten påtar seg intet ansvar for ulykker eller skader som oppstår som følge av at disse punktene ikke er overholdt.
- ▶ Sikkerhetsforanstaltningene som er oppført i kapittel 3 må overholdes.

5.2 Kjørehastighet

- ▶ Kjøretøyet er utstyrt med en kraftig motor. Dermed har man tilstrekkelig reserve i tunge trafikksituasjoner. Denne høye ytelsen muliggjør høy sluthastighet og krever kjøreferdigheter over gjennomsnittet.
- ▶ Kjøretøyet har en stor angrepsflate for vind. Det er spesielt farlig hvis det oppstår plutselig sidevind.
- ▶ Ujevn eller ensidig lasting forandrer kjøreegenskapene.
- ▶ På ukjente veier kan det være vanskelig veiforhold og det kan oppstå overraskende trafikksituasjoner. Tilpass derfor kjørehastigheten til den aktuelle trafikksituasjonen og omgivelsene forøvrig.
- ▶ Følg nasjonale regler for fartsgrenser.

5.3 Bremses

- ▶ Defekter ved bremseanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

Ved hver kjørestart

Kontroller med prøvebremsing ved hver kjørestart:

- Fungerer bremsene?
- Reagerer bremsene jevnt?
- Holder kjøretøyet sporet under bremsing?

5.4 Sikkerhetsbelter

5.4.1 Generelt

Kjøretøyet er utstyrt med sikkerhetsbelter i boenheten på sitteplassene hvor det er påbudt med sikkerhetsbelte. De nasjonale forskriftene gjelder for bruk av sikkerhetsbeltet.

- ▶ Før avreise må man feste sikkerhetsbeltene og man må ha dem festet under hele kjøreturen.
- ▶ Sikkerhetsbeltene må ikke skades eller klemmes. Defekte sikkerhetsbelter byttes ut på et autorisert fagverksted.
- ▶ Beltefestene, innrullingsautomatikken og beltelåsene må ikke endres.
- ▶ Hvert sikkerhetsbelte må kun brukes av **en** person.
- ▶ Ikke spenn fast gjenstander sammen med personer.
- ▶ Sikkerhetsbeltene er ikke beregnet for personer under 150 cm. I slike tilfeller må det brukes ytterligere festeanordninger. Se kontrollsertifikatet.
- ▶ Skift ut sikkerhetsbeltene etter ulykke.
- ▶ Under kjøring må ryggstøt til setet ikke være lent for langt bakover. Ellers fungerer ikke sikkerhetsbeltet som det skal lenger.

5.4.2 Riktig feste av sikkerhetsbeltet

- ▶ Sikkerhetsbeltet må ikke vris. Sikkerhetsbeltet skal ligge jevnt inntil kroppen.
- ▶ Sitt riktig i setet når du fester sikkerhetsbeltet.

Sikkerhetsbeltet er riktig festet når hoftebeltet under magen går over hoftebenet. Skulderbeltet må gå over brystet og skulderen (ikke halsen). Beltet må dessuten alltid sitte stramt på kroppen. Ta av klær med tykt fôr før turen begynner.

5.5 Førersetet og passasjeretset

- ▶ Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres.
- ▶ Under kjøring må alle seter være festet i kjøreretningen. De må ikke snus.

- ▷ Førersetet og passasjeretsetet er del av basis-kjøretøyet, alt etter modell og utstyrsvariant. I så fall er regulering av setene beskrevet i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

Bilde 5 Betjeningselementer ved setet

Innstilling av kjørestilling

Dreieretningen kan innstilles etter eget ønske. Setet kan kun blokkeres i kjøreretning.

- Still begge armlenene oppover.
- Skyv setet bakover eller til midtstilling.
- Drei setet i kjøreretningen og lås det.

- ▷ Dreiling av setene når kjøretøyet står i ro er beskrevet i kapittel 7.

Innstilling av setets lengderetning

Still inn førersetet slik at føreren kan trå pedalene helt ned uten vanskeligheter.

- Trekk bøylen (Bilde 5,2) opp.
- Skyv setet framover eller bakover.
- Slipp bøylen. Setet må gå hørbart i inngrep.

Innstilling av setehelling

Still setets helling inn slik at lårene hviler på seteflaten uten noe trykk.

- Trekk håndtaket (Bilde 5,3) opp.
- Plasser den fremre seteflaten i ønsket hellingsposisjon ved å belaste eller avlaste.
- Slipp håndtaket. Seteflaten må gå hørbart i inngrep.
- Trekk håndtaket (Bilde 5,4) opp.
- Plasser den bakre seteflaten i ønsket hellingsposisjon ved å belaste eller avlaste.
- Slipp håndtaket. Seteflaten må gå hørbart i inngrep.

Innstilling av ryggstø

Hellingen på førersetets ryggstø stilles inn slik at rattet kan holdes med armene i lett vinkel.

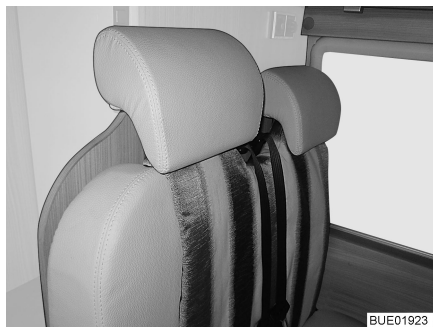
- Drei det riflete hjulet (Bilde 5,5). Avhengig av hvilken retning hjulet dreies, heller ryggstøet seg forover eller bakover.

Innstilling av armlenene

Armlenene kan høydejusteres trinnløst.

- Drei det riflete hjulet (Bilde 5,1). Avhengig av hvilken retning hjulet dreies, heller armlenet seg oppover eller nedover.

5.6 Nakkestøtter

Bilde 6 Nakkestøtte på sittebenk

Bilde 7 Innstille nakkestøtten

Før avreise må nakkestøtten (Bilde 7,1) innstilles slik at bakhodet støttes omtrent i høyde med ørene.

Innstille nakkestøtten:

- Vipp polstringen (Bilde 7,2) forover.
- Ta av sikringsklemmene (Bilde 7,3).
- Trekk nakkestøtten (Bilde 7,1) oppover eller trykk den nedover til den smetter inn i den ønskede låste stillingen.
- Sett på sikringsklemmene.
- Vipp polstringen tilbake.

5.7 Sitteplassforordning

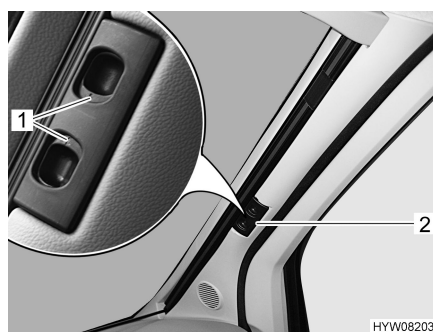
- ▶ Under kjøring må passasjerene kun sitte på de godkjente sitteplassene. Se vognkortet for tillatt antall sitteplasser.
- ▶ Under kjøring er det forbudt å sitte på de langsgående benkene.
- ▶ Det er påbudt å bruke sikkerhetsbelte.

Sitteplasser som kan brukes under kjøring er utstyrt med sikkerhetsbelte.

5.8 Blendingsfoldegardin for frontruten

- ▶ Blendingsfoldegardin for frontruten skal være trukket opp, blokkert og sikret under kjøring.

Bilde 8 Blendingsfoldegardin for frontruten

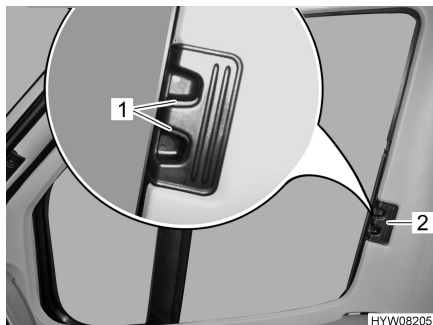
- Sikre:**
- Skyv begge halvdelene til blendingsfoldegardin for frontruten utover på håndtaket (Bilde 8,2) til den stopper.
 - La låsehåndtakene (Bilde 8,1) gå i lås.

5.9 Blendingsfoldegardiner for fører- og passasjervindu

- Blendingsfoldegardinene for fører- og passasjervindu skal være trukket opp, blokkert og sikret under kjøring.

Bilde 9 Lås blendingsfoldegardiner fører- og passasjervindu

- Sikre:**
- Skyv inn blendingsfoldegardinen til den stopper ved å ta tak i håndtaket (Bilde 9,2).
 - La låsehåndtakene (Bilde 9,1) gå i lås.

5.10 Ytterdører

- Ytterørene skal være lukket under kjøring.

- ▷ Ved å låse dørene kan du forhindre at de åpner seg av seg selv, f.eks. ved uhell.
- ▷ Låste dører hindrer også uvedkommende i å trenge inn, f.eks. ved lyskruss. I nødsituasjoner gjør låste dører det vanskelig for hjelpemennskaper å ta seg inn i bilen.
- ▷ Lås alltid dørene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ Dørene er en del av basiskjøretøyet. Åpning og lukking av dørene er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

5.11 Fylle på drivstoff

- Ved fylling av drivstoff, på ferger eller i garasjer skal ikke noe apparat (f.eks. varmeanlegg eller kjøleskap) være i drift dersom det drives med innebygd brenner. Eksplosjonsfare!

Plasseringen av påfyllingsstussene for drivstoff finner du i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende oppstilling av kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Håndbremsen
- Stigtrinnene
- 230 V-tilkoblingen
- Kjøleskapet
- Inn- og utkjøring av markisen

- ▷ Sett kjøretøyet slik at det står mest mulig vannrett. Sikre kjøretøyet slik at det ikke begynner å trille.
- ▷ Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. For å unngå dette må kjøretøyet regelmessig kontrolleres for skader eller spor etter dyr.

6.1 Håndbremse

Dra alltid håndbremsen på ved parkering av kjøretøyet.

6.2 Stigtrinn

Stigtrinnet må være skjøvet helt ut før man går ut av kjøretøyet. Hvis stigtrinnet kjøres ut, mens motoren fortsatt går, lyder et varselsignal.

6.3 230 V-tilkobling

Kjøretøyet kan tilkobles en 230 V-forsyning (se kapittel 9).

6.4 Kjøleskap

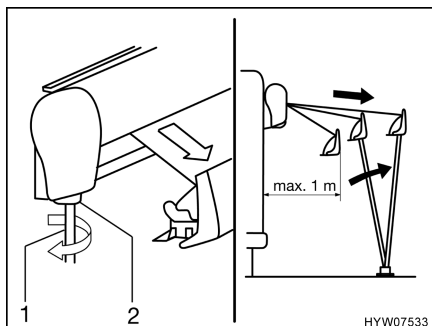
Dersom kjøleskapet er i lengre tids drift, uten at kjøretøyet er koblet til en ekstern 230 V-forsyning, så kan boenhets-batteriet risikere å bli utladet.

6.5 Markise

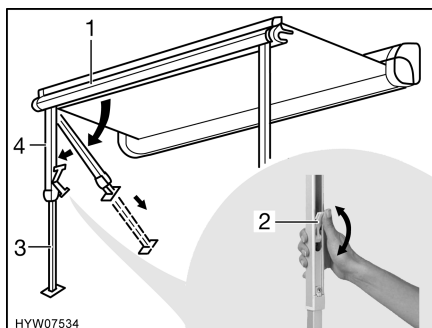
- ▷ Når støttebenene ikke er satt opp, kjøres markisen ut maks. 1 m.
- ▷ Når det er kraftig vind, mye regn eller sne, kjøres markisen inn.
- ▷ Når det er litt regn, forkortes ett av støttebenene, slik at vannet kan renne av.
- ▷ Ved lett vind eller regn skal markisen strammes med tau på begge sider.
- ▷ Kjør inn markisen kun når duken er tørr. Hvis markisen må kjøres inn med våt duk: Kjør ut markisen igjen så fort som mulig for å få tørket duken.
- ▷ Fjern løv og smuss fra markisen før den kjøres inn.

Bilde 10 Kjøre ut markise

Kjøre ut markise:

- Stikk sveiven (Bilde 10,1) inn i bajonettfestet (Bilde 10,2) på markisen og dreii mot urviseren.
- Etter et par omdreininger går markisen ut.
- Dreii sveiven videre til markisen er kjørt ut ca. 1 m.

Bilde 11 Sett opp støttebenene

- Løsne støttebenene (Bilde 11,4) med et lett trykk ut av frontlisten (Bilde 11,1), vipp ut og sett de opp.
- Hold fast den nedre delen av støttebenene.
- Trekk ut den nederste delen av støttebenene (Bilde 11,3) til ønsket lengde.
- Lukk låsen på støttebenene. Trykk låsehåndtaket (Bilde 11,2) oppover.
- Kjør markisen helt ut med sveiven.
- Dreii sveiven litt med urviseren for å stramme duken.
- Stille inn støttebenene til endelig høyde.
- Trekk sveiven ut av bajonettfestet og pakk den bort.
- Klem støttebenene inn i festeordningene på kjøretøyet (hvis montert) eller fest med teltpluggen på gulvet.

Kjøre inn markise:

- Når foreliggende, fjern strammetau og teltplugger hhv. ta ut støttebenene fra festeanordningene på kjøretøyet.
- Sett sveiven i bajonettfestet til markisen og dreii med urviseren, frem til markisen er kjørt inn til ca. 1 m.
- Om nødvendig, rengjør støttebenene.
- Åpne låsen på støttebenene. Vri låsehåndtaket nedover.
- Skyv inn den nedre delen av støttebenene fullstendig.
- Fold begge støttebenene etter hverandre oppover i frontlisten og la de gå i lås. Til dette trykkes støttebenene lett ut til siden.
- Dreii sveiven videre til markisen er kjørt inn fullstendig.
- Trekk sveiven ut av bajonettfestet og pakk den bort.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger vedrørende det å bo i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Åpning og lukking av dører og utvendige luker
- Lufting av kjøretøyet
- Åpning og lukking av vinduer og rullegardiner
- Åpning og lukking av blendingsfoldegardinene i førerhuset
- Åpning og lukking av takluker
- Dreiling av setene
- Ombygging av bord
- Bruk av sengene

7.1 Ytterdører

- ▶ Ytterørene skal være lukket under kjøring.

- ▷ Ved å låse dørene kan du forhindre at de åpner seg av seg selv, f.eks. ved uhell.
- ▷ Låste dører hindrer også uvedkommende i å trenge inn, f.eks. ved lyskryss. I nødsituasjoner gjør låste dører det vanskelig for hjelpemennskaper å ta seg inn i bilen.
- ▷ Lås alltid dørene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ Dørene er en del av basiskjøretøyet. Åpning og lukking av dørene er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

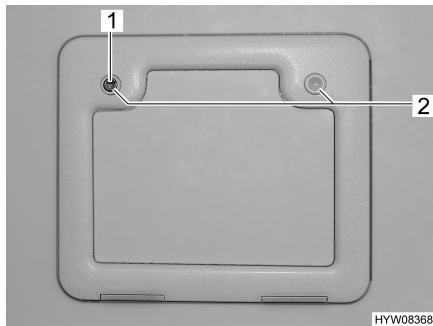

7.2 Utvendige luker

- ▷ Lukk og lås utvendig luke før avreise.

7.2.1 Utvendig luke Thetford-kassett-toalett

Bilde 12 Utvendig luke Thetford-kassett-toalett

- For å åpne:*
- Stikk nøkkelen inn i låsesylindren (Bilde 12, 1) på trykklåsen og dreii den en kvart omdreining.
 - Trekk ut nøkkelen.
 - Trykk begge trykklåser (Bilde 12,2) samtidig med tomlene og åpne utvendig luke.

- For å stenge:*
- Steng og trykk igjen utvendig luke.
 - Stikk nøkkelen inn i låsesylindren (Bilde 12,1) og dreii den en kvart omdreining.
 - Trekk ut nøkkelen.

7.3 Lufting

- ▶ Oksygenet i luften inne i kjøretøyet forbrukes av passasjerenes pusting og ved bruk av gassdrevne innebygde apparater. Derfor må den brukte luften stadig skiftes ut. Derfor er det montert inn luftesystemer i kjøretøyet (f.eks. takluker med automatisk luftesystem, takhettevifter eller gulvvifter). Luftesystemet må ikke blokkeres eller dekkes til, f.eks. med en vintermatte, verken fra innsiden eller utsiden. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv. Det er fare for kvelning på grunn av høynet CO₂-konsentrasjon.

- ▷ Under enkelte værforhold kan det dannes kondens på metallgjenstander (f.eks. gulv-understellforskrutinger) til tross for tilstrekkelig ventilasjon.
- ▷ Det kan også trekke ved skjøter og kanter (f.eks. ved takhettevifter, takluker, stikkontakter, påfyllingsstusser, luker osv.).

Kondens

Sørg for stadig tilførsel av frisk luft ved hyppig og målrettet lufting. Kun slik unngår man at det dannes seg kondens i kaldt vær, med påfølgende dannelse av jordslag. Når varmeeffekt, luftfordeling og lufting er tilpasset hverandre, oppnår man et behagelig boklima i den kalde årstiden. For å forhindre gjennomtrekk, stenges luftdysene på dashbordet og luftspredningen i bobilen stilles på resirkulering.

Ved lengre lagring bør kjøretøyet luftes godt med jevne mellomrom, særlig om sommeren, på grunn av stillestående, varm luft. Her skal ikke bare innvendige rom, men også rom som er tilgjengelige utenfra, luftes. Når kjøretøyet er parkert i et lukket rom (f.eks. en garasje), skal også oppstillingsplassen luftes. Hvis det oppstår kondens, kan det føre til dannelse av jordslag.

7.4 Vinduer

- ▷ Vinduene er utstyrt med blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner og insektnettsjalusier eller sammenleggbare insektnett. Når låsen frigjøres, spretter insektnettsjalusien og blendingsgardinen automatisk tilbake i utgangsposisjonen. For ikke å skade trekkmekanikken, anbefales det å holde blendingsgardinen/insektnettsjalusiene fast og langsomt føre dem tilbake til utgangsposisjonen. Blendingsfoldegardinen og den foldbare myggnettingen er laget av tynt vevet stoff. For at blendingsfoldegardinen eller myggnettingen ikke skal bli skadet, føres blendingsfoldegardinen og myggnettingen forsiktig tilbake til utgangsstillingen etter håndtaket.
- ▷ Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.
- ▷ Nå blendingsgardinen hhv. blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen og vindusruten. Vinduet kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys.
- ▷ Steng vinduene før kjøring.
- ▷ Hold vinduene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.

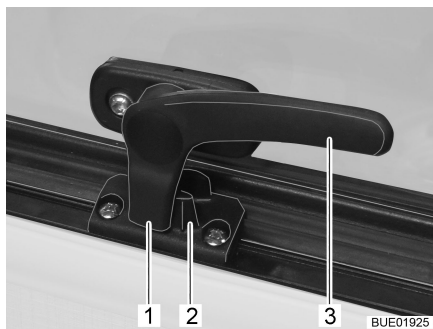
- ▷ Steng alltid vinduene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ På innsiden av akrylglass-dobbeltvinduet kan det ved store temperaturforskjeller eller ekstreme værforhold dannes litt kondens. Vinduet er konstruert slik at kondens kan fordampe når utetemperaturen stiger. Det er ingen fare for skader på akrylglass-dobbeltvinduet på grunn av kondens.
- ▷ Når putetrekkene utsettes for sollys, falmer de etter hvert. Hvis temperaturen samtidig stiger i kjøretøyet, påskyndes fargeendringen. Derfor anbefaler vi at man lukker blendingsgardinene på vinduene ved sterkt sollys. Påse at det ikke oppstår noen varmeakkumulering når vinduene blendes.

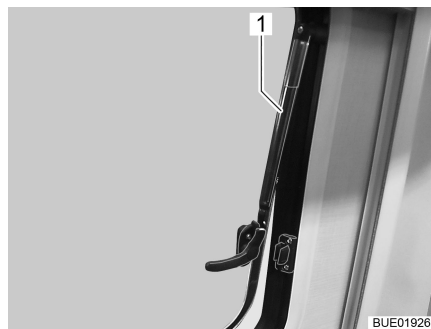
7.4.1 Vindu med åpning utover

- ▷ Når det er montert vindu med åpning utover, må man åpne vinduet så mye at låsingen frigjøres. Frigjøres den ikke, og vinduet lukkes likevel, er det fare for at vinduet kan sprekke på grunn av sterkt mottrykk.
- ▷ Påse at vinduet med åpning utover ikke forvris når det åpnes. Åpne og lukke vinduet jevnt.

Bilde 13 Låsehåndtak i stilling "lukket"

Bilde 14 Vindu som kan åpnes utover med armer med automatisk låsing, åpent

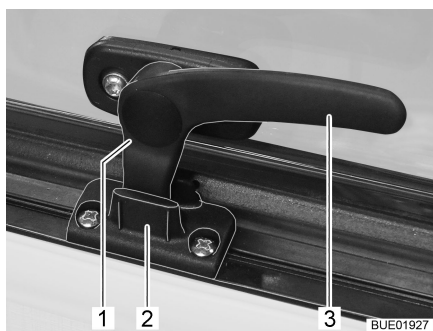
For å åpne:

- Drei låsehåndtaket (Bilde 13,3) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Sett vinduet med åpning utover til ønsket stilling. La vinduet med åpning utover og automatiske armer (Bilde 14,1) gå i lås av seg selv.

Vinduet blir stående i ønsket posisjon.

For å stenge:

- Åpne vinduet så mye at haken frigjøres.
- Lukk vinduet.
- Drei låsehåndtaket (Bilde 13,3) en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 13,1) ligger på innsiden av vinduslåsen (Bilde 13,2).

Bilde 15 Låsehåndtak i stilling "langvarig lufting"

Langvarig lufting

Med låsehåndtaket kan vinduet stilles i to ulike posisjoner:

- I stilling "langvarig lufting" (Bilde 15)
- I stilling "lukket" (Bilde 13).

For å stille vindu med åpning utover i posisjon for "langvarig lufting":

- Drei låsehåndtaket (Bilde 15,3) en kvart omdreining mot midten av vinduet.
- Skyv vinduet litt utover.
- Vri låsehåndtaket i loddrett posisjon eller drei det en kvart omdreining mot vindusrammen. Låsetappen (Bilde 15,1) må gripe inn i utsparingen i vinduslåsen (Bilde 15,2).

Vinduet med åpning utover skal under kjøring ikke stå i stillingen "langvarig lufting".

Ved regn kan det komme vann inn i boenheten hvis vinduet med åpning utover står i stillingen "langvarig lufting". Derfor bør vinduet stenges helt.

7.4.2 Blendingsfoldegardin og myggnetting

Vinduene er utstyrt med blendingsfoldegardiner og myggnetting. Blendingsfoldegardin og myggnetting kan betjenes atskilt fra hverandre eller sammen. Ved felles betjening holdes håndtakene magnetisk sammen.

Bilde 16 Blendingsfoldegardin og myggnetting

*Blendingsfoldegardin åpne/
lukke:*

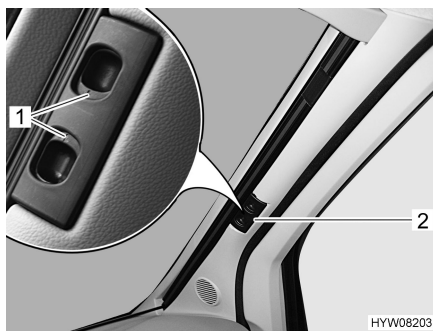
- Grip håndtaket (Bilde 16,1) i midten og dra forsiktig nedover/oppover. Blendingsfoldegardinen blir stående i enhver ønskelig stilling.

Myggnetting åpne/lukke:

- Grip håndtaket (Bilde 16,2) i midten og dra forsiktig nedover/oppover. Myggnettingen blir stående i enhver ønskelig stilling.

7.4.3 Blendingsfoldegardin for frontruten

Bilde 17 Blendingsfoldegardin for frontruten

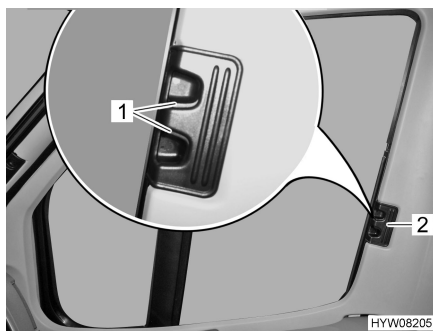
For å stenge:

- Trykk sammen låsehåndtakene (Bilde 17,1) og hold dem sammen.
- Trekk blendingsfoldegardinen for frontruten på håndtaket (Bilde 17,2) til midt på vinduet.
- Lukk den andre blendingsfoldegardinen for frontruten på samme måte. En magnetlås holder begge delene av blendingsfoldegardinen sammen på midten.

For å åpne:

- Trykk sammen låsehåndtakene (Bilde 17,1) og hold dem sammen.
- Skyv begge halvdelene til blendingsfoldegardinen for frontruten utover på håndtaket (Bilde 17,2) til den stopper.
- Slipp opp låsehåndtakene (Bilde 17,1) og la dem gå i lås.

7.4.4 Blendingsfoldegardiner for fører- og passasjervindu

Bilde 18 Blendingsfoldegardin for fører- og passasjervindu

For å stenge:

- Trykk sammen låsehåndtakene (Bilde 18,1) og hold dem sammen.
- Trekk blendingsfoldegardinen for førervinduet og passasjervinduet etter håndtaket (Bilde 18,2) mot den andre siden av vinduet og fest den til magnetstrimlene.

For å åpne:

- Trykk sammen låsehåndtakene (Bilde 18,1) og hold dem sammen.
- Skyv inn blendingsfoldegardinen for førervinduet og passasjervinduet ved å ta tak i håndtaket (Bilde 18,2) til det stopper.
- Slipp opp låsehåndtakene (Bilde 18,1) og la dem gå i lås.

7.5 Takluker

- ▶ Ventilasjonsåpningene i det automatiske luftesystemet skal alltid holdes åpne. Luftesystemet må aldri dekkes til, f.eks. med en vintermatte eller blokkeres. Hold det automatiske luftesystemet fritt for snø og løv.

- ▷ Taklukene er utstyrt med blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner og insektnettsjalusier eller sammenleggbare insektnett. Når låsen frigjøres, spretter insektssjalusien og blendingsgardinen automatisk tilbake i utgangsposisjonen. For ikke å skade trekkmekanikken, anbefales det å holde blendingsgardinen/insektnettsjalusiene fast og langsomt føre dem tilbake til utgangsposisjonen. Blendingsfoldegardinen og den foldbare myggnettingen er laget av tynt vevet stoff. For at blendingsfoldegardinen eller myggnettingen ikke skal bli skadet, føres blendingsfoldegardinen og myggnettingen forsiktig tilbake til utgangsstillingen etter håndtaket.
- ▷ Hold ikke rullegardiner lukket over lengre tid, da man i så fall må regne med økt materialtretthet.
- ▷ Når blendingsgardinen hhv. blendingsfoldegardinen er helt lukket, kan det ved sterkt sollys bli svært varmt mellom blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen og takluken. Takluken kan skades. Lukk derfor blendingsgardinen/blendingsfoldegardinen bare 2/3 ved sterkt sollys. Åpne takluken litt eller sett den i luftestilling.
- ▷ Hold taklukene lukket når været tilsier det, slik at det ikke kan trenge inn fuktighet.
- ▷ Tråkk ikke på taklukene.
- ▷ Steng taklukene før kjøring.
- ▷ Kontroller at taklukene er stengt før avreise.
- ▷ Før avreisen startes skal blendingsgardiner eller blendingsfoldegardiner åpnes.

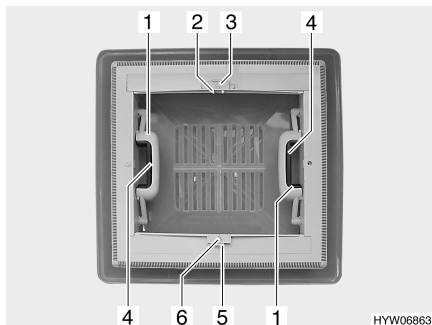

- ▷ Steng alltid taklukene når du forlater kjøretøyet.
- ▷ Når putetrekkene utsettes for sollys, falmer de etter hvert. Hvis temperaturen samtidig stiger i kjøretøyet, påskyndes fargeendringen. Derfor anbefaler vi at man lukker blendingsgardinene på taklukene 2/3 ved sterkt sollys når kjøretøyet står i ro.

7.5.1 Takluke med smekklås

Takluken kan åpnes på en eller begge sider.

Bilde 19 Takluke med smekklås

For å åpne: ■ Trykk smekklåsen (Bilde 19,4) innover mot takluken. Press samtidig takluken oppover med håndtaket (Bilde 19,1).

For å stenge: ■ Ta tak i håndtakene (Bilde 19,1) og trekk kraftig nedover til begge smekklåsene hakes i.

Blendingsgardin Når insektnettsjalusien er lukket og låst med blendingsgardinen, kan likevel blendingsgardinen være lukket. Insektnettsjalusien føres så med gardinen.

For å stenge: ■ Trykk hakene (Bilde 19,5) mot taklukens utside.
■ Ta tak i håndtaket på blendingsgardinen (Bilde 19,6), trekk gardinen over til håndtaket på insektnettsjalusien (Bilde 19,2) på motsatt side og la det kneppe inn.

For å åpne: ■ Trykk sammen håndtaket (Bilde 19,2). Hakene slipper taket.
■ Hold blendingsgardinen i håndtaket (Bilde 19,6) og før den langsomt tilbake.

Insektnettsjalusi Når insektnettsjalusien er låst til blendingsgardinen, vil blendingsgardinen følge med når man lukker insektnettsjalusien.

For å stenge: ■ Trykk hakene (Bilde 19,3) mot taklukens utside.
■ Ta tak i håndtaket på insektnettsjalusien (Bilde 19,2), trekk gardinen over til håndtaket på blendingsgardinen (Bilde 19,6) på motsatt side og la det kneppe inn.

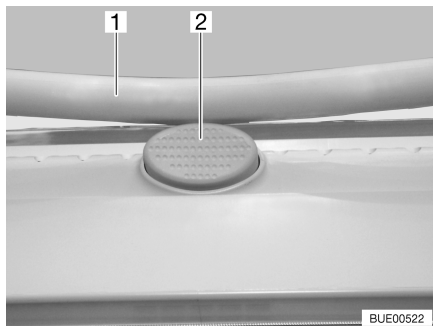
For å åpne: ■ Trykk sammen håndtaket (Bilde 19,2). Hakene slipper taket.
■ Hold insektnettsjalusien i håndtaket (Bilde 19,2) og før den langsomt tilbake.

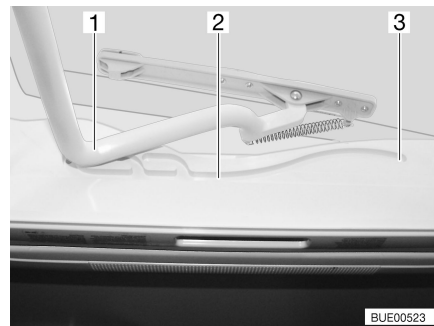
7.5.2 Vippe-takluke

- ▷ Ved regn kan vannet komme inn i boenheten hvis vippe-takluken står i luftestilling. Lukk derfor vippe-takluken helt.

Bilde 20 Sikringsknapp på vippe-takluke

Bilde 21 Vippe-takluke, føring

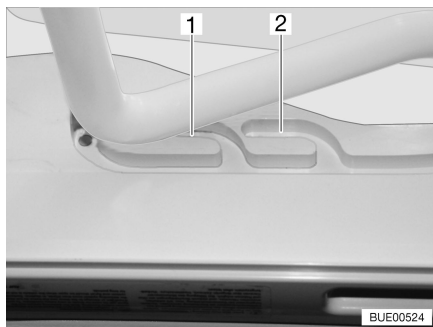
Vippe-takluken åpnes en vei.

For å åpne:

- Trykk sikringsknapp (Bilde 20,2) og trekk bøylen (Bilde 20,1) nedover med begge hender.
- Trekk bøylen (Bilde 21,1) i føringene (Bilde 21,2) til bakerste posisjon (Bilde 21,3).

For å stenge:

- Trykk bøylen (Bilde 21,1) lett oppover med begge hender.
- Skyv bøylen tilbake i føringene.
- Trykk bøylen oppover med begge hender, til bøylen ligger over sikringsknappen (Bilde 20,2).

Bilde 22 Vippe-takluke i luftestilling

Luftestilling

Vippe-takluken kan stilles i to luftestillinger: "Dårlig vær"-stilling (Bilde 22,1) og midtstilling (Bilde 22,2).

- Trykk sikringsknapp (Bilde 20,2) og trekk bøylen (Bilde 20,1) nedover med begge hender.
- Trekk bøylen i føringene (Bilde 21,2) til ønsket stilling.
- Trykk bøylen lett oppover og skyv den i valgt føring (Bilde 22,1 eller 2).

Blendingsfoldegardin

For å lukke og åpne blendingsfoldegardinen:

For å stenge:

- Trekk blendingsfoldegardinen ut ved grepet og slipp den i ønsket posisjon. Blendingsfoldegardinen blir stående i denne høyden.

For å åpne:

- Ta tak i håndtaket og skyv blendingsfoldegardinen sakte til utgangsstilling.

Myggnetting

For å lukke og åpne myggnettingen:

For å stenge:

- Trekk myggnettingen i håndtaket til det ligger mot grepet på blendingsfoldegardinen.

For å åpne:

- Trykk håndtaket til myggnettingen bakover. Hakene slipper taket.
- Ta tak i håndtaket og før myggnettingen forsiktig tilbake.

7.6 Oppbevaringsrom

- ▶ Overhold sikkerhetsanvisningene (klistremerker) som angir når et rom ikke er tillatt brukt som oppbevaringsrom (f. eks. gassflaskekassen eller rom i nærheten av elektriske ledninger).
- ▶ Overhold de tillatte fram- og bakaksellastene og overhold den tillatte totalvekten (se avsnittet 4.2.3).
- ▶ Det må ikke oppbevares væsker som avgir helseskadelige gasser i boligrommet.
- ▶ Lukk væskebeholdere tett og sikre de slik at de ikke sklir og faller ned.
- ▶ Tunge gjenstander må alltid oppbevares i gulvområdet og sikres mot å skli. Lettere gjenstander kan også oppbevares trygt på høyereliggende steder.

- ▶ Ikke oppbevar fuktige klær i skap eller oppbevaringsrom.

- ▶ Ved pakking bør det tas hensyn til, hvor lett tilgjengelige de ulike gjenstandene skal være og hvor ofte de brukes.

I kjøretøyet foreligger følgende oppbevaringsmuligheter:

- Dobbeltgulvområde
- Veggskap

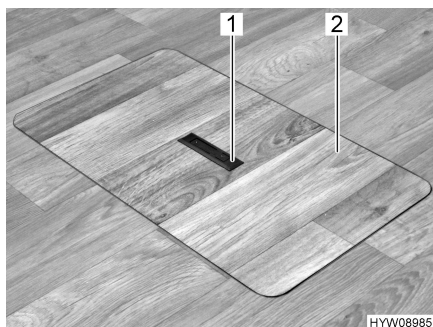

7.6.1 Oppbevaringsrom i dobbeltgulvet

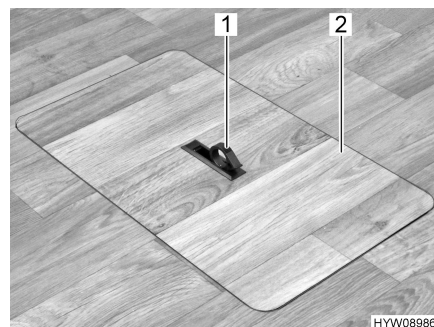

- Avhengig av utførelsen må først et teppegulvsegment legges til siden, for at oppbevaringsrommene skal være tilgjengelige.

Oppbevaringsrommene er tilgjengelige fra boenheten via dekslet. Anordningen av oppbevaringsrommene er modellavhengig.

Bilde 23 Deksel for gulvoppbevaringsrom (håndtak senket)

Bilde 24 Deksel for gulvoppbevaringsrom (håndtak sving ut)

For å åpne:

- Legg evt. teppegulvsegment til siden.
- Trykk håndtakplaten (Bilde 23,1) nedover. Håndtaket (Bilde 24,1) svinges oppover.
- Dekslet (Bilde 24,2) trekkes opp og av.

- Lukk igjen dekslet så snart som mulig og forsenk håndtaket. Det består ellers snubelfare på grunn av det åpne gulvoppbevaringsrommet eller det utstående håndtaket.
- Ikke brett teppegulvsegmenter.
- Ikke la teppegulvsegmenter ligge i rommet. Snubelfare!

For å stenge:

- Dekslet (Bilde 24,2) settes inn i rammen på gulvet.
- Sving håndtaket nedover.

7.7 Dreie seter

- Før start skal samtlige seter dreies i kjøreretningen og blokkeres. Under kjøring skal de dreibare setene være låst i kjøreretningen.

Spaken for å dreie setet med er plassert på høyre eller venstre side av setet.

Bilde 25 Førersete og passasjerse

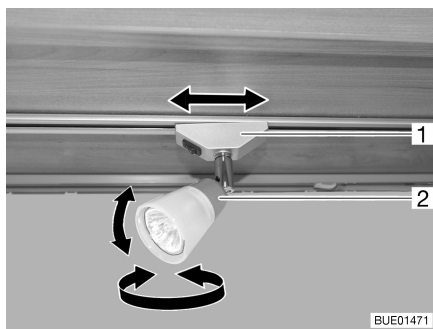
- Dreie:**
- Still begge armlenene på førersete/passasjerse oppover.
 - Skyv førersetet/passasjerse bakover eller til midtstilling.
 - Betjen spaken (Bilde 25,1) for å dreie setet. Setet frigjøres.

Dreieretningen kan innstilles etter eget ønske. Setet kan kun blokkeres i kjøreretning.

7.8 Spotlight

- Lyspærer og lampeholdere kan være meget varme.
- La lyspærer og lampeholdere kjøle seg ned før berøring.
- Hvis lampen er slått på eller fremdeles er varm, må sikkerhetsavstanden til brennbare gjenstander som stores eller forheng være på minst 30 cm. Brannfare!

Bilde 26 Spotlight

- Dreie:**
- Ta tak i huset (Bilde 26,2) og dreie.

Huset kan dreies i ulike retninger:

- Mot venstre eller høyre
- Opp eller ned

Forskyvning:

- Ta tak i holderen (Bilde 26,1), og drei den ca. 45°.
- Forskyv spotlighten etter ønske langs skinnesystemet.

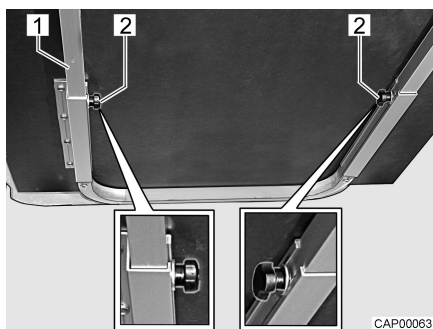
Demontering:

- Ta tak i holderen (Bilde 26,1), og drei den ca. 90°.
- Ta spotlighten ut av skinnen.

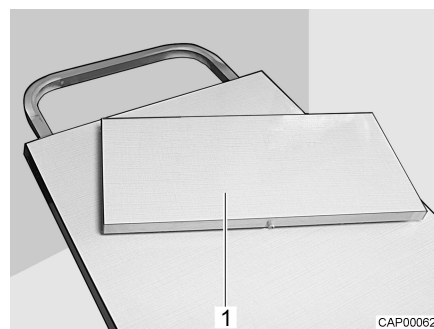
Spotlighten kan plasseres på et vilkårlig sted på skinnene.

7.9 Bord

7.9.1 Anhengsbord med leddet støtteben

Bilde 27 Forskyve/utvide anhengsbordet

Bilde 28 Ekstra bordplate

Bordet forskyves i kjøreretningen:

- Løft bordplaten foran.
- Bordet skyves forover eller bakover (ut fra kjøreretningen).
- Senk bordplaten i den ønskede stillingen og sett den ned på bordfoten.

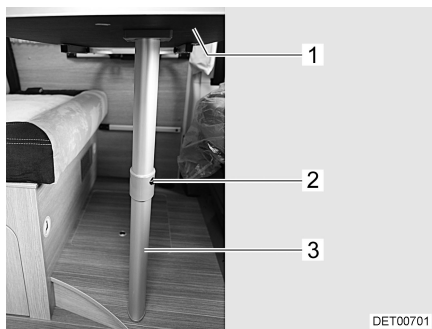
Bordflaten til anhengsbordet kan utvides ved å sette inn en ekstra bordplate (Bilde 28,1).

Utvide:

- Løsne fingerskruene (Bilde 27,2).
- Løft bordplaten litt foran og skyv den ut til stoppen. Bordforlengelsen (Bilde 27,1) er trukket helt ut.
- Heng på plass bordet.
- Legg ekstra bordplaten (Bilde 28,1) inn i bordforlengelsen.
- Løft bordplaten litt foran og skyv den tilbake til stoppen.
- Trekk til fingerskruene.

Forminske:

- Løsne fingerskruene (Bilde 27,2).
- Løft bordplaten litt foran og trekk den ut.
- Ta av den ekstra bordplaten (Bilde 28,1) og lagre den trygt.
- Løft bordplaten litt foran og skyv den tilbake til stoppen. Bordforlengelsen (Bilde 27,1) er skjøvet helt inn.
- Heng på plass bordet.
- Trekk til fingerskruene.

Bilde 29 Sengebunn

Bord med leddet støtteben kan brukes som sengebunn.

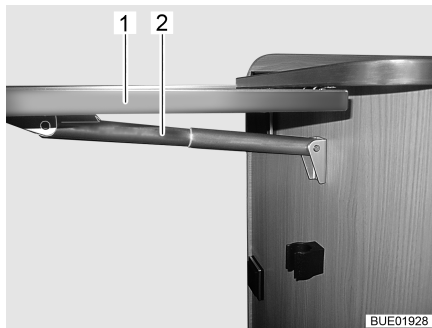
Ominnredning til sengebunn:

- Løft bordplaten (Bilde 29,1) litt foran.
- Trykk på opplåsingsknappen (Bilde 29,2) og vipp nedre del av det leddete støttebenet (Bilde 29,3) 90°.
- Sving bordplaten ca. 45° opp, og ta bordet ut av holdelisten.
- Sett bordet inn i den nederste holdelisten og sett det på bordfotleddet.

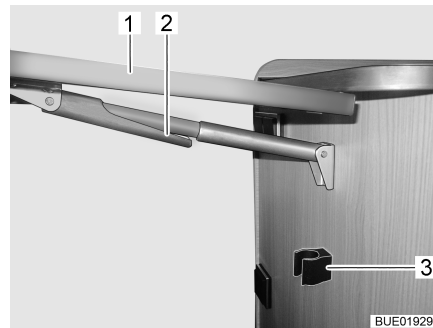
7.9.2 Innfellbart bord i kjøkkenbenken

- ▷ Det innfellbare bordet i kjøkkenbenken er bare beregnet for lett belastning (f.eks. for kjøkkenredskaper). Store, tunge gjenstander må ikke plasseres på det innfellbare bordet i kjøkkenbenken.

Bilde 30 Innfellbart bord i kjøkkenbenken

Bilde 31 Felle bordet inn i kjøkkenbenken

For å få større arbeidsflate på kjøkkenet, kan et innfellbart bord på siden av kjøkkenbenken felles opp.

Sette innfellbart bord i kjøkkenbenken i arbeidsstilling:

- Grip bordet (Bilde 30,1) i underkant, og løsne det fra låseposisjon ved å trekke lett i det.
- Skyv bordplaten oppover, inntil festet i teleskopholderen (Bilde 30,2) går i inngrep. Slipp bordplaten.

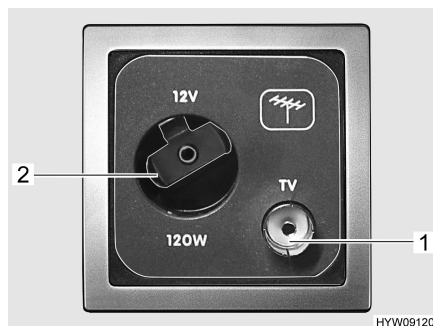
Sette innfellbart bord i kjøkkenbenken i kjørestilling:

- Ta tak i ytterkanten av bordplaten (Bilde 31,1) og løft den litt oppover. Bruk den andre hånden til å trekke ned festet (Bilde 31,2) på teleskopholderen.
- Sving ned bordplaten, inntil teleskopholderen går i inngrep i holderen (Bilde 31,3).

7.10 TV-anlegg

I kjøretøyet er det montert en antenne for mottak radio- og TV-signaler via DVB-T.

- 1 DVB-T-stikkontakt
- 2 Stikkontakt 12 V

Bilde 32 TV-tilkobling

Mottak av terrestriske programmer:

- Sett en passende antennekabel for fjernsynsapparatet inn i DVB-T-stikkontakten (Bilde 32,1).

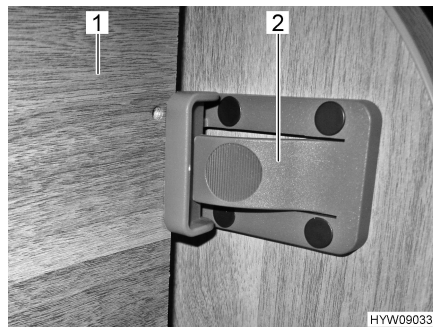
7.11 Senger

7.11.1 Bakre seng

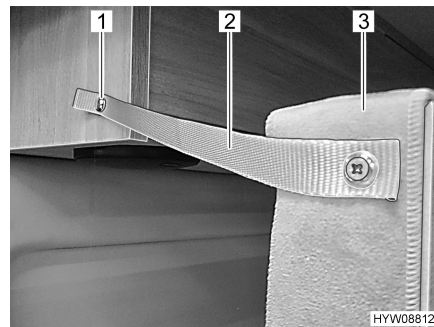

- Fest alltid lasten på festeøyene. For sikker strammesele eller evt. festene, må man aldri bruke festebånd av gummi.
- Påse at senga ikke faller ned ved lukking!

Alt etter modell kan plassen under senga benyttes som oppbevaringsrom. For å legge noe i eller ta noe ut av oppbevaringsrommet, eller når større gjenstander (f.eks. sykler) skal transporteres, slås senga opp.

Bilde 33 Sikring foran

Bilde 34 Sikring bak

For å åpne:

- Løfte seng (Bilde 33,1).
- Fest senga (Bilde 34,3) med sikringsbånd (Bilde 34,2) og trykknapp (Bilde 34,1) på takskapet.
- Senga sikres med lås (Bilde 33,2) på møbelveggen.

For å stenge:

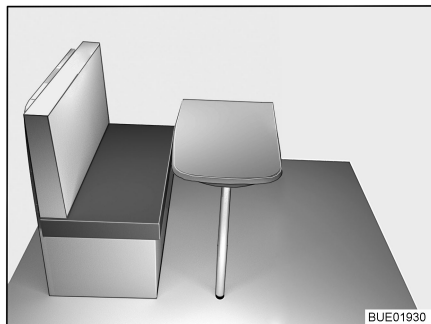
- Trykk på lås (Bilde 33,2).
- Løsne trykknappen (Bilde 34,1) på takskapet.
- Hold senga og før den helt ned.

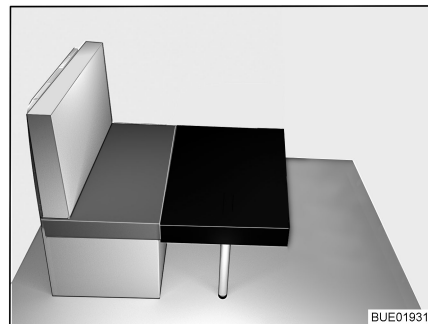
7.11.2 Ekstra seng (ominnredning av sittegruppe)

▷ Avhengig av utstyret kan sittegruppen ominnredes til en ekstra soveplass.

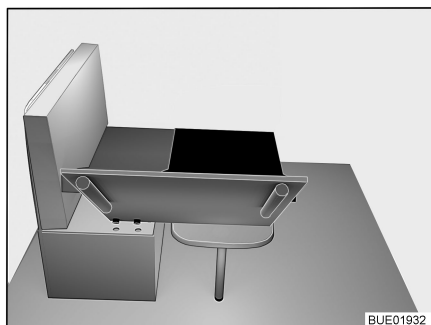

Bilde 35 Før ominnredning

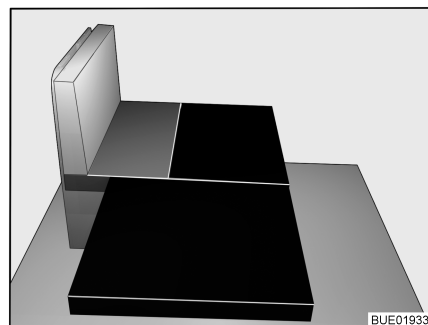

Bilde 36 Ominnredning (1)

- Det innfellbare bordet i kjøkkenbenken felles ned.
- Ominnrede anhengsbordet til sengebunn (se avsnitt 7.9.1).
- Legg den lille ekstraputen foran sitteputen i sittebenken på bordet (se Bilde 36).

Bilde 37 Ominnredning (2)

Bilde 38 Etter ominnredning

- Tappene på undersiden av polsterunderlaget settes inn i utsparingene på sittebenken. Løft sitteputen noe i den forbindelse.
- Støttebenene til polsterunderlaget klappes ut. Polsterunderlaget settes på støttebenene.
- Den store ekstraputen legges på polsterunderlaget (se Bilde 38).

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om gassanlegget i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Sikkerhet
- DuoControl-kontrollsystemet
- Skifte av gassflasker
- Gassavstengeventilene

Betjeningen av de gassdrevne apparatene i kjøretøyet er beskrevet i kapittel 10.

8.1 Generelt

- ▶ Operatøren av gassanlegget er ansvarlig for å gjennomføre regelmessige kontroller, og for å overholde vedlikeholdsintervallene.
- ▶ Før avreise, når kjøretøyet forlates eller når gassapparatene ikke brukes, må alle gass-stengeventiler og hovedventilen på gassflasken stenges av.
- ▶ Under tanking på ferjer eller i garasje må alle gassdrevne apparater være slått av (varmeanlegg, kokeplass, stekeovn, grill, kjøleskap, avhengig av utrustning). Eksplosjonsfare!
- ▶ Dersom et apparat drives med gass, skal det ikke være i drift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Gassanlegget må vedlikeholdes, repareres eller endres kun av et autorisert fagverksted.
- ▶ Før igangsetting skal gassanlegget alltid kontrolleres på autorisert fagverksted, i samsvar med de nasjonale forskrifter. Dette gjelder også for kjøretøy som ikke er registrert. Ved endringer på gassanlegget må gassanlegget straks sjekkes på autorisert fagverksted.
- ▶ Gasstrykkregulatoren, gasslangene og avgassrørene må også kontrolleres. Gasstrykkregulatoren og gasslangene skal byttes ut i samsvar med tidsfristene som er fastlagt nasjonalt (senest etter 10 år). Kjøretøyet eier er ansvarlig for at dette tiltaket utføres.
- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingsspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Kun tiltenkte apparater skal kobles til den innvendige tilkoblingsstussen. Ikke bruk apparatet utenfor kjøretøyet hvis det er koblet til en innvendig tilkoblingsstuss.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Benyttes flere gassapparater, må hvert gasapparat ha en egen gassavstengeventil. Når enkelte gassapparater ikke er i bruk, skal de respektive gasavstengeventilene stenges.
- ▶ Tennesikringene må lukkes innen ett minutt etter at gassflammen går ut. I denne forbindelse høres en klikking. Kontroller funksjonen fra tid til annen.

- ▶ De installerte gassapparatene er kun konstruert for drift med propan- eller butangass eller en blanding av disse gassene. Gasstrykkregulatoren og alle installerte gassapparater er konstruert for et driftstrykk på 30 mbar.
- ▶ Propangass beholder sin gassform til -42 °C, butangass derimot bare til 0 °C. Ved lavere temperaturer forsvinner gasstrykket. Butangass er derfor ikke egnet til vinterdrift.
- ▶ På grunn av sin funksjon og konstruksjon er gassskapet et rom som er åpent mot utsiden. Det automatiske luftesystemet som er montert som standard må aldri tildekkes eller blokkeres. Ellers kan ikke gass som strømmer ut bli ledet ut.
- ▶ Gassskapet må ikke brukes som oppbevaringsrom.
- ▶ Sørg for at uvedkommende ikke har adgang til gassskapet. Lås tilgangen for å sørge for dette.
- ▶ Gassflaskens hovedventil må være lett tilgjengelig.
- ▶ Koble kun til gassdrevne apparater (f.eks. gassgrill) som er konstruert for et gasstrykk på 30 mbar.
- ▶ Eksosrøret må kobles tett og fast til varmeanlegget og pipen. Eksosrøret må ikke være skadet.
- ▶ Eksos må slippe uhindret ut i det fri og friskluft må komme uhindret inn. Derfor skal eksosavtrekk og innsugningsåpninger holdes rene og fri (for f.eks. snø og is). Det må ikke ligge snøskavler eller is på kjøretøyet.

8.2 Gassflasker

- ▶ Fulle eller tomme gassflasker utenfor kjøretøyet skal kun håndteres med lukket hovedventil og med beskyttelseshette på.
- ▶ Gassflasker skal kun oppbevares i gassskapet.
- ▶ Sett gassflaskene loddrett i gassskapet.
- ▶ Surr fast gassflaskene slik at de ikke kan dreies eller vippes.
- ▶ Koble gasslangen spenningsfritt til gassflasken.
- ▶ Sett alltid beskyttelseshetter på gassflaskene når de ikke er koblet til gasslangen.
- ▶ Lukk hovedventilen på gassflasken før gasstrykkregulatoren eller gasslangen fjernes fra gassflasken.
- ▶ Avhengig av kobling, skru av gasslangen for hånd eller med spesialnøkkel og skru tilbake på gassflasken. Skruforbindelsen på gassflasken er som regel venstregjenget. **Ikke** trekk for hardt til.
- ▶ Bruk kun spesielle gasstrykkregulatorer med sikkerhetsventil i bobilen. Andre gasstrykkregulatorer er ikke tillatt og tåler ikke så store belastninger.
- ▶ Ved temperaturer under 5 °C, brukes avisingsanlegg (Eis-Ex) for gasstrykkregulator.
- ▶ Bruk kun gassflasker på 11 kg eller 5 kg. Campingflasker med innebygd tilbakeslagsventil (blå flasker med maks. 2,5 hhv. 3 kg) må kun brukes i unntakstilfeller hvis de har sikkerhetsventil.
- ▶ Bruk kortest mulige slanger for eksterne gassflasker (maks. 150 cm).
- ▶ Blokker aldri luftåpningene i bunnen under gassflaskene.

- ▷ Skrueforbindelser på gassflaskene har som regel venstregjenger.
- ▷ For gassdrevne apparater må gasstrykket reduseres til 30 mbar.
- ▷ Koble en ujusterbar gasstrykkregulator med sikkerhetsventil direkte på flaskeventilen.
Gasstrykkregulatoren reduserer gasstrykket i gassflasken til gassapparatets driftstrykk.
- ▷ For påfylling og tilkobling av gassflasker i Europa fører tilbehørsforretninger passende euro-påfyllingssett hhv. euro-flaskesett.
- ▷ Ytterligere informasjon fås hos forhandlere eller servicestasjoner.

8.3 DuoControl-kontrollsystem

- ▷ Kontrollsystemet og slangene må skiftes ut senest 10 år etter produksjonsdatoen. Brukeren er ansvarlig for dette.
- ▷ Følg også bruksanvisningen til produsenten.

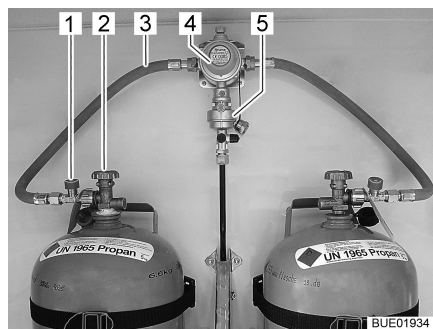
DuoControl er et sikkerhetssystem for gasstrykkregulering med automatisk omkobling, beregnet på gassanlegg med to flasker. DuoControl-kontrollsystemet kobler automatisk om gasstilførselen fra driftsflasken til reserveflasken når driftsflasken er tom eller ikke er driftsklar lenger. På denne måten kan gassforbrukerne fortsatt være i drift. DuoControl-kontrollsystemet er egnet for alle kommersielle gassflasker med flytende gass (propan/butan) med et trykk på 0,6 til 16 bar.

DuoControl-kontrollsystemet garanterer et konstant gasstrykk for gassapparatene, uavhengig av typen gassflasker.

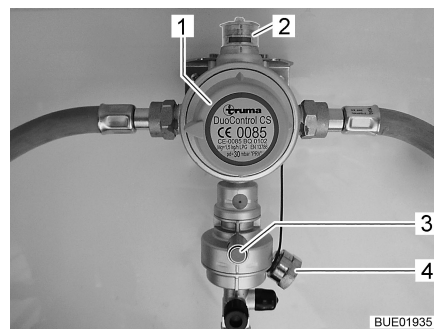
For kjøretøy med DuoControl-kontrollsystemet er det tillatt å bruke gassapparater under kjøring i hele Europa.

Ved ulykker avbrytes gasstilførselen automatisk av kollisjonssensoren i DuoControl-kontrollsystemet.

Gassflaskene er tilkoblet med høytrykksslanger. En slangebruddsikring forhindrer gasslekkasje hvis det oppstår skade på slangene.

Bilde 39 Gassflasker med DuoControl

Bilde 40 DuoControl-kontrollsystem

Anleggets oppbygging

DuoControl-kontrollsystemet består av en omkoblingsventil (Bilde 39,4) og en kollisjonssensor (Bilde 39,5). DuoControl-kontrollsystemet er montert mellom gasslangene (Bilde 39,3) med slangebruddsikring (Bilde 39,1). Med dreiebryteren (Bilde 40,1) på omkoblingsventilen kan du bestemme hvilken gassflaske som skal brukes som driftsflaske, og hvilken som skal brukes som reserveflaske.

Statusen på gassforsyningen vises i sevinduet (Bilde 40,2):

- Grønn: Gass hentes fra driftsflasken.
- Rød: Gass hentes fra reserveflasken.

Bruk av kun én gassflaske er tillatt, men da må den åpne tilkoblingen tildekkes med bilddekslet (Bilde 40,4).

Kollisjonssensor

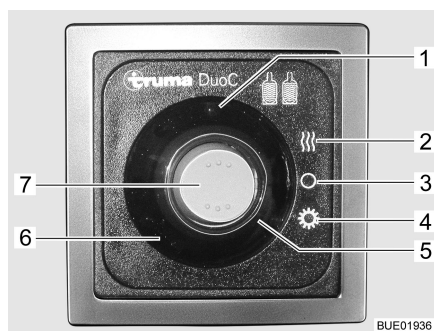
Kollisjonssensoren stenger av gasstilførselen ved kraftige sammenstøt (f.eks. ulykker). Kollisjonssensoren aktiveres ved å trykke på den grønne tilbakestillingsknappen (Bilde 40,3).

Slangebruddsikring

Slangebruddsikringen (Bilde 39,1) stenger av gasstilførselen hvis den tilkoblede slangen skades. Slangebruddsikringen må aktiveres ved å trykke på den grønne knappen.

Eis-Ex

DuoControl-kontrollsystemet kan varmes opp (Eis-Ex). Hvis kontrollpanelet er innstilt til vinterdrift, varmes DuoControl-kontrollsystemet automatisk opp. Dermed unngås feil i gassanlegget på grunn av frost.

- 1 Gul kontrollampe - Eis-Ex
- 2 Posisjonen vinterdrift
- 3 Posisjonen AV
- 4 Posisjonen sommerdrift
- 5 Rød kontrollampe - driftsflaske tom
- 6 Grønn kontrollampe - tilførsel fra driftsflaske
- 7 Vippebryter

Bilde 41 Kontrollpanel DuoControl

Kontrollpanel

På kontrollpanelet (Bilde 41) kan du slå gasstilførselen av og på via DuoControl-kontrollsystemet. Hovedventilene (Bilde 39,2) på gassflaskene og gassavstengeventilen på apparatet må åpnes for hånd.

Sommer- og vinterdrift kobles inn og ut med vippebryteren (Bilde 41,7) på kontrollpanelet.

De to kontrollampene på kontrollpanelet indikerer fyllenivået for driftsflasken. Hvis den grønne kontrollampen (Bilde 41,6) lyser, er driftsflasken tilstrekkelig fylt. Hvis den røde kontrollampen (Bilde 41,5) lyser, er driftsflasken tom. Gassforsyningen foregår deretter via reserveflasken.

Ta i bruk:

- Koble til gassflasker.
- Med dreiebryteren (Bilde 40,1) på omkoblingsventilen velger du gassflasken som først skal brukes (driftsflaske). Drei dreiebryteren alltid til stopp.
- Åpne gassflaskens hovedventiler (Bilde 39,2).
- Trykk på den grønne knappen på slangebruddsikringen (Bilde 39,1). Du vil se den grønne markeringen i sevinduet (Bilde 40,2).

Koble inn sommer-/vinterdrift:

- Slå på DuoControl-kontrollsystemet på kontrollpanelet (Bilde 41). Still vippebryteren (Bilde 41,7) på vinterdrift (Bilde 41,2) eller på sommerdrift (Bilde 41,4). Den gule kontrollampen Eis-Ex (Bilde 41,1) lyser hvis du velger vinterdrift.

For å slå av:

- Sett vippebryteren (Bilde 41,7) i posisjonen AV (Bilde 41,3). Kontrollampene slukkes.
- Lukk gassflaskens hovedventiler (Bilde 39,2).

Bytte gassflasker

- ▶ Ved bytting av gassflaskene må man ikke røyke og ikke antenne åpen flamme.
- ▶ Etter at gassflaskene er byttet ut, må det kontrolleres om det siver ut gass fra koblingspunktet. Spray koblingspunktet med en lekkasjesøkingspray. Tilbehørsforhandleren har dette.

Hvis den grønne kontrollampen (Bilde 41,6) slukkes under drift og den røde kontrollampen (Bilde 41,5) begynner å lyse, er driftsflasken tom og må skiftes ut. Du vil se den røde markeringen i sevinduet (Bilde 40,2). Reserveflasken forsyner gassforbrukeren videre med gass.

En tom gassflaske kan også skiftes ut mens gassapparatet er i bruk.

Skifte gassflaske:

- Vri dreiebryteren (Bilde 40,1) en halv omdreining i samme retning som gassflasken som brukes for øyeblikket. Da blir denne gassflasken driftsflasken, og den tomme gassflasken blir reserveflasken. Markeringen i sevinduet (Bilde 40,2) endres fra rød til grønn.
- Steng hovedventilen (Bilde 39,2) på den tomme gassflasken. Vær oppmerksom på pilens retning.
- Skru gasslangen av den tomme gassflasken.
- Løsne remmene og ta ut den tomme gassflasken.
- Sett en full gassflaske i gasskapet og fest den med remmene.
- Koble den fulle gassflasken til gasslangen.
- Åpne gassflaskens hovedventil.
- Trykk på den grønne knappen på slangebruddsikringen (Bilde 39,1).

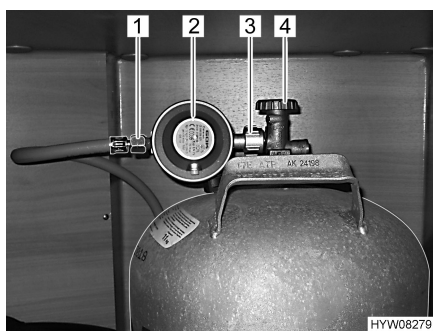
8.4 Å bytte gassflaske

- ▶ Hvis kjøretøyet er utstyrt med et DuoControl-kontrollsystem, skifter du gassflasker i henhold til anvisningene i avsnitt 8.3.
- ▶ Ved bytting av gassflaskene må man ikke røyke og ikke antenne åpen flamme.
- ▶ Etter at gassflaskene er byttet ut, må det kontrolleres om det siver ut gass fra koblingspunktet. Spray koblingspunktet med en lekkasjesøkingspray. Tilbehørsforhandleren har dette.

- ▷ Fremgangsmåten som beskrives i påfølgende del, gjelder for kjøretøy som er utstyrt med en enkel gasstilkobling. Når kjøretøyet er utstyrt med et kontrollsystem: Ved skifte av gassflasken, må man gå frem slik det står beskrevet for kontrollsystemet.

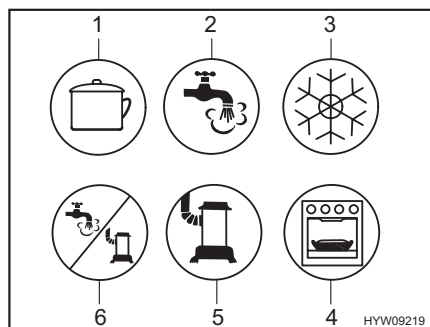

Bilde 42 Tilkobling gassflaske

- Åpne luken til gasskapet.
- Steng gassflaskens hovedventil (Bilde 42,4). Vær oppmerksom på pilens retning.
- Hold fast gasstrykkregulatoren (Bilde 42,2) og åpne fingerskruen (Bilde 42,3).
- Fjern gasstrykkregulatoren med gasslange (Bilde 42,1) fra gassflasken.
- Løsne remmene og ta ut gassflasken.
- Sett den fulle gassflasken inn i gasskapet.
- Fest gassflasken med remmene.
- Sett gasstrykkregulatoren (Bilde 42,2) med gasslange (Bilde 42,1) på gassflasken og skru til fingerskruen (Bilde 42,3).
- Lukk luken til gasskapet.

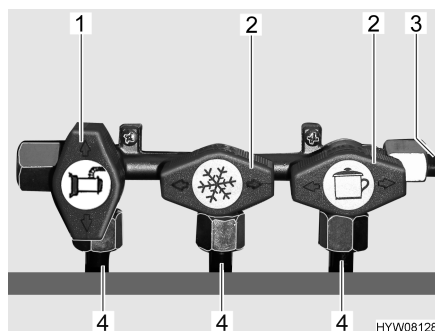
8.5 Gassavstengeventiler

- 1 Kokeplass
- 2 Varmtvann
- 3 Kjøleskap
- 4 Stekeovn/grill
- 5 Varmeanlegg
- 6 Varmtvann/varmeanlegg

Bilde 43 Mulige symboler på gassavstengeventilene

I kjøretøyet er det en gassavstengeventil (Bilde 43) for hvert gassapparat. Gassavstengeventilene befinner seg under kokeapparatet.

- 1 Gassavstengeventil åpnet
- 2 Gassavstengeventil stengt
- 3 Gasstilførsel
- 4 Ledning til gassapparatet

Bilde 44 Posisjon gassavstengingsventiler (eksempel)

For å åpne: ■ Stil gassavstengeventilen til det respektive gassapparatet parallelt (Bilde 44,1) mot ledningen (Bilde 44,4) som fører til gassapparatet.

For å stenge: ■ Stil gassavstengeventilen til det respektive gassapparatet på tvers (Bilde 44,2) mot ledningen (Bilde 44,4) som fører til gassapparatet.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om det elektriske anlegget i kjøretøyet. Anvisningene omfatter:

- Sikkerhet
- Forklaring av faguttrykk vedrørende batteriet
- 12 V-spenningen
- Montering av vekselretter
- Startbatteri
- Boenhets-batteri
- Strømsentralen
- Panelet
- 230 V-spenning
- Tilkobling til 230 V-forsyning
- Sikringsutlegg
- Kabelføring

Betjeningen av de elektrisk drevne apparatene i boenheten beskrevet i kapittel 10.

9.1 Generelle sikkerhetsanvisninger

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Alle elektriske apparater (f.eks. mobiltelefoner, radioer, fjernsynsapparater eller DVD-spillere) som er ettermontert i kjøretøyet og som brukes under kjøring, må tilfredsstille bestemte merkinger: Dette er CE-merking, EMV-kontroll (elektromagnetisk kompatibilitet) og e-kontroll. Bare dette kan garantere funksjonssikkerheten til kjøretøyet under kjøring. Hvis dette ikke skjer kan kollisjonsputen bli utløst eller elektronikken i kjøretøyet bli forstyrret.

- ▷ Forsinkelser i sending eller videresending av elektriske impulser etter start av kjøretøyet er mulig. Styreenheten på basiskjøretøyet frigir først signalet D+ når motoren har nådd full effekt. Dette kan f.eks. vare i inntil 15 sekunder ved kaldstart om vinteren. Derfor avgis varselsignaler (f.eks. "Stigtrinn kjørt ut") av og til med en forsinkelse. Også automatisk inntrekking av en satellittantenne kan bli forsinket.
- ▷ I tordenvær må for sikkerhets skyld 230 V-tilkoblingen kobles fra og antennene må trekkes inn for å beskytte de elektriske apparatene.

9.2 Begrep

Hvilespenning

Hvilespenning er batteriets spenning i hviletilstand, dvs. når det ikke tas ut strøm og batteriet ikke lades.

- ▷ Før målingen må batteriet være litt i ro. Etter siste lading eller siste strømforbruk fra forbrukere må du derfor vente ca. 2 timer før hvilespenningen måles.

Hvilestrøm

Noen elektriske komponenter, som f. eks. klokke og kontrollamper trenger kontinuerlig strøm. De betegnes som kontinuerlig innkoblede forbrukere. Denne hvilestrømmen finnes også når apparatet er slått av.

Fullstendig utlading

Det er fare for fullstendig utlading av batteriet når et batteri belastes av innkoblede forbrukere og av hvilestrøm og hvilestrømmen faller under 12 V.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.

Kapasitet

Kapasitet er elektrisitetmengden som et batteri kan mate.

Kapasiteten til et batteri angis i amperetimer (Ah). Som regel brukes den såkalte K20-verdien til dette.

K20-verdien angir hvor mye strøm et batteri kan avgi i løpet av et tidsrom på 20 timer uten at det tar skade, eller hvor mye strøm som er nødvendig for å lade opp et tomt batteri i løpet av 20 timer.

Hvis et batteri kan avgi f. eks. 4 Ampere i 20 timer, har det en kapasitet på $4 \text{ A} \times 20 \text{ h} = 80 \text{ Ah}$.

Hvis det trekkes mer strøm, reduseres utladningstiden til batteriet proporsjonalt.

Ytre påvirkninger som temperatur og alder forandrer mateevne til batteriet. Kapasitetsangivelsene gjelder nye batterier i romtemperatur.

- ▷ Kapasitetsangivelsene har, avhengig av batteriteknologien, en omregningsfaktor på 1,3 til 1,7, som reduserer den faktiske kapasiteten med denne verdien.

9.3 12 V-spenning

9.3.1 Montering av vekselretter

- ▷ Montering av en vekselretter kan føre til skader på det elektriske anlegget. Vi påtar oss intet ansvar for slike skader.

Montering av en 230 V-vekselretter fører til en svært høy strømbelastning. F.eks. har en vekselretter med en utgangseffekt på 800 W på 12 V-siden et strømpoptak på opp til 75 A.

Denne strømmen er for stor for utgangene på strømsentralen (se avsnittet 9.7.1).

Når vekselretteren kobles direkte til batteriet, registreres ikke strømpoptaket til vekselretteren via panelet. Indikatoren viser feil verdier. Den høye utladningsstrømmen gjør at polspenningen på batteriet synker kraftig. Det installerte målesystemet registrerer da underspenning og kobler eventuelt fra 12 V-spenningen. I tillegg brukes boenhetens batteri svært raskt opp ved drift av en vekselretter. En tilstrekkelig etterlading via kjøretøyets dynamo eller strømsentralen er ikke mulig.

9.3.2 Startbatteri

Startbatteriet er beregnet for start av motoren, og forsyner basiskjøretøyets elektriske forbrukere samt tilleggsutstyr som radio, navigasjonsutstyr eller sentrallås med strøm.

Monteringssted

Startbatteriet er montert i fotrommet i førerhuset under en gulvplate.

Utladning

I dette kapitlet finner du opplysninger om utlading av startbatteriet.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.
▷ Lad batteriet til riktig tid.

Startbatteriet kan over tid lades fullstendig ut av hvilestrøm (kontinuerlig innkoblede forbrukere). Kontinuerlig innkoblede forbrukere er f.eks. tilleggsapparater som radio, alarmanlegg, navigasjonsutstyr eller sentrallås. Kontinuerlig innkoblede forbrukere lader ut startbatteriet også når kjøretøyets motor er slått av.

Tilgjengelig kapasitet reduseres ved lave utetemperaturer.

Lade

I dette kapitlet finner du opplysninger om lading av startbatteriet.

- Batterisyre er giftig og etsende. Unngå enhver kontakt med hud eller øyne. Ved kontakt skyl grundig med mye vann (hud, øyne, klær, gjenstander) og oppsøk lege om nødvendig.
- Eksplosjonsfare under ladning med eksternt ladeapparat. Når polklemmene kobles på, kan det oppstå gnister. Batteriet må kun lades i godt ventilerte rom og på god avstand fra åpen ild eller gnister. Under lading kan batteriet utvikle og frigi gasser.

- ▷ Lad alltid batteriet helt opp før kortere lagring.
- ▷ Aldri koble batterikabelen på feil pol (rød kabel -> plusspol, svart kabel -> minuspol).
- ▷ Når startbatteriet og boenhets-batteriet er koblet ut, må ikke tenningen slås på. Kortslutningsfare pga. åpne kabelender!
- ▷ Før frakobling og tilkobling av batteriet, må kjøretøyets motor slås av, og 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen og alle apparater være utkopleet. Kortslutningsfare!
- ▷ Ta hensyn til bruksanvisningene for basiskjøretøy og batterilader.

Startbatteriet kan kun fullades med eksternt ladeapparat. Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, får startbatteriet kun vedlikeholdslading via strømsentralen. Det er heller ikke mulig å oppnå fullstendig lading av startbatteriet med dynamoen ved kjøring.

For lading av startbatteriet med eksternt ladeapparat er fremgangsmåten som følger:

- Slå av motoren.
- Slå av 12 V-forsyningen på panelet. Kontrollampene eller meldingene på panelet slukker.
- Steng samtlige gassapparater, alle gassavstengeventiler og gassflaskens hovedventil.
- Bryt den elektriske forbindelsen mellom startbatteri og kjøretøy (f.eks. ved å koble fra polklemmene). Fare for kortslutning når batteripolene frakobles. Koble derfor først fra minuspolen på startbatteriet og tilslutt plusspolen.
- Sjekk at det eksterne ladeapparatet er av.
- Koble det eksterne ladeapparatet til startbatteriet. Påse at polene kobles til i riktig rekkefølge: Koble først polklemmen "+" på plusspolen på startbatteriet og klem deretter polklemmen "-" til minuspolen på startbatteriet.
- Slå på det eksterne ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende ladetid for batteriet finnes i bruksanvisningen for ladeapparatet.
- Informasjon vedrørende styrken på batteriet finner du i dataene for batteriet.
- Koble fra ladeapparatet i omvendt rekkefølge (først minuspolen).
- Klem til batteripolene igjen (først plusspolen).

9.3.3 Boenhets-batteri

- ▷ Boenhets-batteriet må ikke åpnes.
- ▷ Bruk kun den innebyggede strømsentralen for lading av boenhets-batteriet.
- ▷ Start alltid reisen med et fulladet boenhets-batteri. Lad derfor boenhets-batteriet minst 20 timer før du starter reisen.
- ▷ Benytt enhver anledning til å lade opp batteriet under kjøring.
- ▷ Lad alltid boenhets-batteriet helt opp etter reisen.
- ▷ Lad alltid batteriet helt opp før kortere lagring.
- ▷ Skift alltid ut boenhets-batteriet med et batteri av samme type og kapasitet.

- ▷ Ved utskifting av boenhets-batteriet må man kun bruke batterier hvor en ladekurve står til disposisjon. Etter utskifting av batteriet skal ladekurven stilles inn på strømsentralen hhv. det ekstra ladeapparatet.
- ▷ Hvis det er flere boenhets-batterier til stede, må alltid alle batteriene skiftes ut samtidig. Batteriene må **alltid** være like gamle og ha samme kapasitet.
- ▷ Ved utskifting av boenhets-batteriet må man kun bruke batterier som tilsvarer minimumskapasiteten til ladeapparatet. Følg bruksanvisningen til ladeapparatet. Batterier med for lav kapasitet blir for varme under ladingen. Eksplosjonsfare!
- ▷ Hvis boenhets-batteriet skiftes ut og ladeapparatet ikke kan få ladestrømmen til det nye batteriet opp til minst 10 % av nominell kapasitet, må det monteres inn et ekstra ladeapparat. Eksempel: Ved en batterikapasitet på 80 Ah må ladeapparatet levere minst 8 A ladestrøm.
- ▷ Før frakobling og tilkobling av batteriet, må kjøretøyets motor slås av, og 230 V-forsyningen og 12 V-forsyningen og alle apparater være utkopleet. Kortslutningsfare!
- ▷ Når startbatteriet og boenhets-batteriet er koblet ut, må ikke tenningen slås på. Kortslutningsfare pga. åpne kabelender!
- ▷ Til stikkontaktene til 12 V-nettet kan det kun tilkobles apparater med maks. 10 A.
- ▷ Hvis det er to boenhets-batterier tilgjengelig: Ved utskifting må du påse at batteriene monteres korrekt. Monter batteriene slik at plusspolen på det ene batteriet ligger ved siden av minuspolen på det andre batteriet.
- ▷ Hvis det er to boenhets-batterier tilgjengelig: Ved utskifting må du påse at batteriene kobles til korrekt.

Når kjøretøyet ikke er tilkoblet 230 V-forsyningen, eller når 230 V-forsyningen er av, forsyner boenhets-batteriet boenheten med 12 V likespenning. Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må elektriske strømforbrukere som f.eks. radio eller lys, ikke stå på over lengre tid uten 230 V-forsyning.

Monteringssted

Boenhets-batteriet er innebygd bak sittebenken, under skapet under luken til oppbevaringsrommet.

Utladning

Hvilestrømmen, som forbrukes kontinuerlig av noen elektriske forbrukere, lader ut boenhets-batteriet.

- ▷ Fullstendig utlading skader batteriet.
- ▷ Lad batteriet til riktig tid.

Selv et fullladet boenhets-batteri kan utsettes for fullstendig utlading på grunn av hvilestrøm (kontinuerlig innkoblede forbrukere) etter lang tid.

Tilgjengelig kapasitet reduseres ved lave utetemperaturer.

Batteriets selvutlading er avhengig av temperaturen. Ved 20 til 25 °C er selvutladingsraten ca. 3 % av kapasitet/måned. Selvutladingsfrekvensen tiltar ved stigende temperaturer: Ved 35 °C er selvutladingsraten ca. 20 % av kapasitet/måned.

Et eldre batteri har ikke lenger full kapasitet.

Jo fler elektriske forbrukere som er innkoblet, desto raskere forbrukes boenhets-batteriets energiforråd.

-

-

-
- 1 Solarregler Block 6
- 2 Block 1
- 3 Block 2
- 4 Block 4
- 5 Block 3
- 6 Block 5
- 7 Zusatz-Lader Block 7
- 8 Block 8
- 9 Batterie-Wahl
- 12
- 10
- 11
- 10
- BUE01937

- 2822526 - 02/17 - CAP-0028-00NO

- Strømsentralen fordeler strømmen til 12 V-strømkretsene og sikrer disse. Til stikkontaktene kan det tilkobles apparater med maks. 10 A.
- Strømsentralen har tilkoblinger for en laderegulator for solcelleanlegg, ekstra ladeapparat, samt ytterligere styre- og overvåkingsfunksjoner.
- Strømsentralen skiller startbatteriet elektrisk fra boenhetsbatteri når kjøretøymotoren er slått av. På denne måten kan 12 V-forsyningen i boenheten ikke lade ut startbatteriet.
- Batteri-skillebryteren i strømsentralen skiller alle forbrukerne fra boenhetsbatteriet.

Strømsentralen virker kun i sammenheng med et panel.

Strømmen som er tilgjengelig i strømsentralen (> 18 A), deler seg opp i ladestrøm og forbrukerstrøm. Ladestrømmen er alltid kun den andelen som forbrukerne ikke trenger for øyeblikket. Når forbrukerstrømmen overstiger den tilgjengelige strømmen, lades boenhetsbatteriet ut.

Monteringssted

Strømsentralen er montert i setekonsollen under førersetet.

9.4.1 Batteri-skillebryter

Batteri-skillebryteren slår av **alle** forbrukerne i boenheten, også kontinuerlig innkoblede forbrukere. Heller ikke forbrukere som stigrinn, brunnbelysning eller kjøleskap vil fungere da. Dermed unngås en langsom utladning av boenhetsbatteriet dersom kjøretøyet ikke brukes over lengre tid (f. eks. kortere lagring).

Når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen, kan batteriene videre lades fra strømsentralen, også når batteri-skillebryteren er avslått.

9.4.2 Batteri-valgbryter

- ▶ Hvis batteri-valgbryteren er feil innstilt, kan det danne seg knallgass. Eksplosjonsfare!

- ▷ Boenhetsbatteriet kan skades dersom batteri-valgbryteren står i gal stilling.
- ▷ Ikke forandre fabrikkinnstillingen av batteri-valgbryteren.

9.4.3 Batteriovervåking

- ▷ Et utladet boenhetsbatteri bør lades fullt opp på nytt så snart som mulig.

Batteriovervåkeren i strømsentralen kontrollerer spenningen i boenhetsbatteriet.

Dersom batterispenningen synker under 10,5 V, kobler batteriovervåkingen i strømsentralen ut alle 12 V-forbrukere.

Forholdsregler:

- Slå av alle elektriske forbrukere som ikke er absolutt nødvendige med den tilhørende bryteren.
- Hvis nødvendig slå på 12 V-forsyningen med hovedbryteren 12 V en liten stund igjen. Dette er kun mulig, når batterispenningen ligger over 11 V. Dersom spenningen ligger under dette, kan 12 V-forsyning først gjeninnekoples når boenhets-batteriet er ladet.

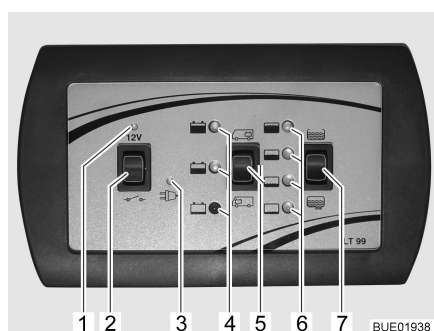
9.4.4 Batterilading

Når motoren er i gang, blir boenhets-batteriet og startbatteriet koblet sammen med et relé i strømsentralen og lades med kjøretøyets dynamo. Hvis kjøretøyets motor er avslått, blir batteriene automatisk skilt av strømsentralen igjen. Det hindrer at startbatteriet utlades av strømforbrukende apparater i boenheten. Dette sikrer kjøretøyets startevne. Boenhets-batteriets eller startbatteriets polspenning kan vises på panelet.

Når kjøretøyet er tilkoblet 230 V-forsyningen, blir boenhets-batteriet og startbatteriet ladet via lademodulen i strømsentralen. Startbatteriet lades kun med en vedlikeholdslading. Ladestrømmen tilpasses batteriets ladetilstand. Overlading er derfor ikke mulig.

Slå av alle strømforbrukende apparater under lading slik at lademodulen i strømsentralen kan benyttes med full kapasitet.

9.5 Panel (LT 99)

- 1 12 V-kontrollampe
- 2 Hovedbryter 12 V
- 3 230 V-kontrollampe
- 4 Indikator ladetilstand batteri
- 5 Vippebryter for batteriindikering
- 6 Indikator tankvolum
- 7 Vippebryter for indikering av fyllenivå i tanken

Bilde 46 Panel (LT 99)

9.5.1 Hovedbryter 12 V

Hovedbryteren 12 V (Bilde 46,2) kobler 12 V-forsyningen til boenheten inn og ut.

Unntak: Avhengig av modell, forblir sikkerhets-/avtappingsventil, varmeanlegg, grunnbelysning (belysning i inngangområde), stigtrinn og reserve 4 driftsklar.

For å slå på:

- Trykk vippebryter (Bilde 46,2) oppe "12 V": 12 V-forsyningen i boenheten er aktivert. Den 12 V-kontrollampen (Bilde 46,1) lyser grønt.

For å slå av:

- Trykk vippebryter (Bilde 46,2) nede "⏏": 12 V-forsyningen i boenheten er deaktivert. Den 12 V-kontrollampen (Bilde 46,1) slukker.

- ▷ Slå alltid av 12 V-forsyningen på panelet når du forlater kjøretøyet. Slik forhindres unødvendig utlading av boenhets-batteriet.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventil, ladeapparat, solar-laderegulator, panel og lignende tar ca. 20 mA til 65 mA strøm fra batterikapasiteten, også når hovedbryteren 12 V er avslått. Derfor må boenhets-batteriet kobles fra 12 V-spenningen når kjøretøyet ikke skal benyttes på lengre tid.

9.5.2 Batterienes ladetilstand

Med vippebryteren for batteriindikeringen (Bilde 46,5) kan man også kontrollere ladetilstanden til boenhets-batteriet for oppholdsrommet og ladetilstanden til startbatteriet.

Indikeringer:

- Trykk vippebryter (Bilde 46,5) oppe "☰": Boenhets-batteriets ladetilstand vises.
- Trykk vippebryter (Bilde 46,5) nede "☷": Startbatteriets ladetilstand vises.

Når du har trykket på vippebryteren, tennes den røde, gule eller grønne kontrollampen (Bilde 46,4).

Indikeringene er forklart i følgende tabell:

Opplysninger om batterienes ladetilstand

LED-visning	Kjøredrift (kjøretøyet kjører, ingen 230 V-tilkobling)	Batteridrift (kjøretøyet står, ingen 230 V-til- kobling)	Nettdrift (kjøretøyet står, 230 V-tilkobling)
Rød Fare for full- stendig utlading	12 V-spenning overbelastet Batteriet lades ikke av dyna- moen, regulatoren til dynamoen er defekt	Batteriet tomt	12 V-spenning overbelastet Batteriet lades ikke av strømsen- tralen, strømsen- tralen er defekt
Gul 	Batteriet lades svakt eller 12 V- spenning overbelastet ¹⁾ Batteriet lades ikke tilstrekkelig av dynamoen, regulatoren til dynamoen er defekt ¹⁾	Batteriet er svakt ladet eller sterkt belastet	Batteriet lades svakt eller 12 V- spenning overbelastet ¹⁾ Batteriet lades ikke tilstrekkelig av strømsen- tralen, strømsen- tralen er defekt ¹⁾
Grønn 	Batteriet lades	Batteriet er ful- ladet	Batteriet lades

¹⁾ Når indikeringen ikke forandres etter flere timer.

- ▷ Langvarig fullstendig utlading skader batteriet kan ikke repareres.

9.5.3 Tankerens fyllenivå

Med vippebryteren for tankfyllingsindikatoren (Bilde 46,7) kan man lese av både fyllenivået i vanntanken og fyllenivået i spillvannstanken.

Indikeringer:

- Trykk vippebryter (Bilde 46,7) oppe : Fyllenivået i vanntanken vises.
- Trykk vippebryter (Bilde 46,7) nede : Fyllenivået i spillvannstanken vises.

Når du har trykket på vippebryteren, tennes en kontrollampe (Bilde 46,6).

LED med symbol lyser: Tank full hhv. nesten full

LED med symbol lyser: Tank ca. 3/4 full

LED med symbol lyser: Tank ca. 1/2 full

LED med symbol lyser: Tank ca. 1/4 full

Ingen LED lyser: Tank tom

9.5.4 230 V-kontrollampe

Den gule 230 V-kontrollampen (Bilde 46,3) lyser når det er nettspenning ved inngangen til strømsentralen.

9.6 230 V-spenning

- ▶ Arbeid på det elektriske anlegget må kun utføres av fagpersonell.
- ▶ Det elektriske anlegget i kjøretøyet må kontrolleres minst hvert tredje år av en elektrisk fagperson. Ved hyppigere bruk av kjøretøyet anbefales en årlig kontroll.

230 V-spenningen forsyner:

- Stikkontaktene med jordet kontakt for apparater med maks. 16 A
- Kjøleskapet
- Strømsentralen

De strømforbrukende apparatene som er tilkoblet 12 V-spenningen i boenheten, forsynes med strøm fra boenhets-batteriet.

Koble kjøretøyet til en ekstern 230 V-forsyning så ofte som mulig. På denne måten lader lademodulen i strømsentralen boenhets-batteriet automatisk. I tillegg blir startbatteriet vedlikeholdsladet med 2 A.

9.6.1 230 V-tilkobling

- ▷ Overspenning kan skade apparater som er tilkoblet. Årsaker til overspenning kan f.eks. være lynnedslag, uregulerte spenningskilder (f.eks. bensin-generatorer) eller strømtilkoblinger ved kjøring.

Krav til 230 V-tilkoblingen

- Tilkoblingsledningen, pluggforbindelsene til forsyningspunktet og pluggforbindelsen til kjøretøyet må tilsvare IEC 60309. Handelsbetegnelsen for pluggforbindelsene er "CEE blå".
- Bruk gummislangeledning H07RN-F med minst 2,5 mm² ledningstverrsnitt og maksimal 25 m lengde.
- Pluggforbindelser med jordet kontakt (schuko) er ikke tillatt. Seriekobling av CEE-/schuko-adaptore er heller ikke tillatt.

9.6.2 Kople til 230 V-forsyning

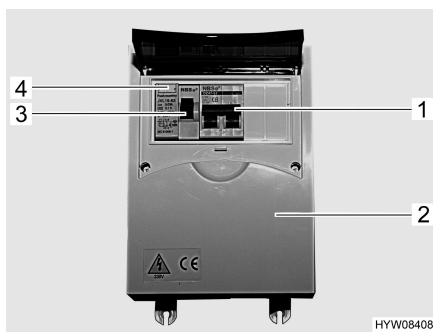

- ▶ Den eksterne 230 V-forsyningen må sikres via en jordfeilbryter (FI-bryter, 30 mA).
- ▶ Ledningen må være viklet helt av kabeltrommelen for å unngå overoppheting.
- ▶ I tvilstilfeller eller hvis 230 V-forsyningen ikke er tilgjengelig eller er defekt, må du kontakte leverandøren av forsyningsanlegget.

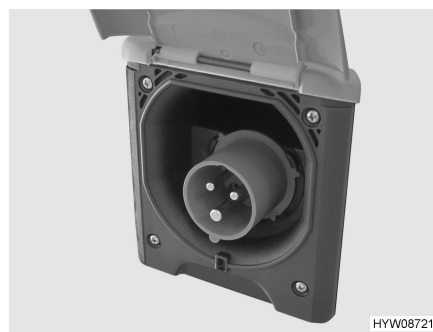

- ▷ 230 V-tilkoblingen på kjøretøyet er utstyrt med en jordfeilbryter (FI-bryter).
- ▷ Det kreves jordfeilbrytere (FI-brytere, 30 mA) for koblingspunkter på campingplasser (campingfordelere).

Kjøretøyet kan tilkobles en ekstern 230 V-forsyning.

Bilde 47 230 V-sikringsboks med ledningsbeskyttelsesbryter og FI-bryter

Bilde 48 230 V-tilkobling til kjøretøyet

Koble til kjøretøyet:

- Kontroller om strømforsyningsapparatet er egnet med tanke på tilkobling, spenning, frekvens og strøm.
- Kontroller om ledningene og tilkoblingene er egnet.
- Kontroller pluggforbindelsene og ledningene med tanke på synlige skader.
- Slå av ledningsbeskyttelsesbryteren (Bilde 47, 1) i sikringsboksen (Bilde 47, 2).
- Åpne dekselet for 230 V-tilkoblingen til kjøretøyet (Bilde 48) og sett i stikk-kontakten. Pass på at låsetappen til det fjærbelastede dekselet har gått i lås.

- Sett støpselet til tilkoblingsledningen i stikkontakten på campingfordeleren. Pass på at låsetappen på det fjærbelastede dekselet også har gått i lås.
- Slå på ledningsbeskyttelsesbryteren i sikringsboksen.

Kontrollere jordfeilbryter:

- Når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen, trykker du på prøvetasten (Bilde 47,4) til jordfeilbryteren (FI-bryter) (Bilde 47,3) i sikringsboksen (Bilde 47,2). Jordfeilbryteren skal utløses.
- Slå på jordfeilbryteren (Bilde 47,3) igjen.

Koble fra forbindelsen:

- Slå av ledningsbeskyttelsesbryteren (Bilde 47,1) i sikringsboksen (Bilde 47,2).
- Løsne låsetappen på campingfordeleren og trekk støpselet til tilkoblingsledningen ut av stikkontakten.
- Løsne låsetappen på kjøretøyet, trekk ut stikkontakten og lukk dekselet for 230 V-tilkoblingen.

9.7 Sikringer

- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når årsaken til feilen er kjent og feilen er utbedret.
- ▶ Defekte sikringer skal kun byttes ut når strømforsyningen er frakoblet.
- ▶ Sikringer må aldri kortsluttes eller repareres.
- ▶ Defekte sikringer må alltid skiftes ut med en ny sikring med samme verdi.

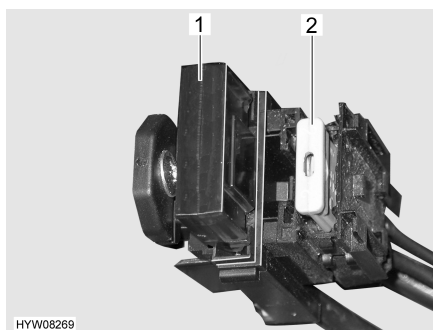
9.7.1 Sikringer 12 V

De strømbrukende apparatene som i boenheten er tilknyttet 12 V-forsyningen, er sikret med separate sikringer. Sikringene er tilgjengelige på forskjellige monteringssteder i kjøretøyet.

Før du skifter sikringene, må du følge angivelsene nedenfor vedr. funksjon, verdi og farge til de aktuelle sikringene. Ved skifting av sikringer, bruk kun bladsikringer med verdier som er angitt nedenfor.

Sikringer ved startbatteriet

Sikringene er montert i nærheten av startbatteriet.

HYW08269

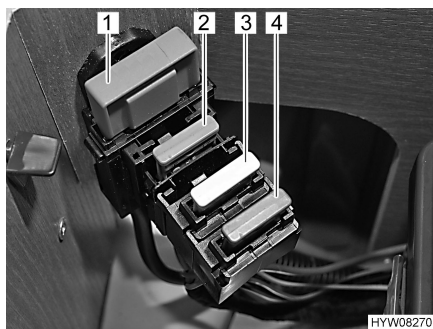
Bilde 49 Sikringer ved startbatteriet

- 1 Stor bladsikring 40 A/oransje (for strømsentral)
- 2 Bladsikring 15 A/blå (for kjøleskap og ladeledning)

Sikringer ved boenhets-batteriet

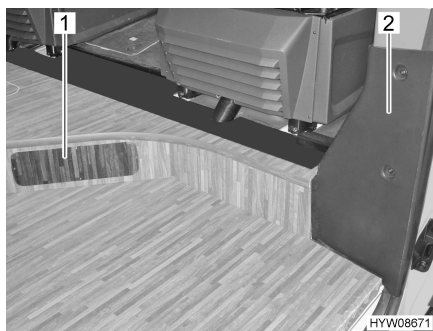
Sikringene er montert i nærheten av boenhets-batteriet.

- 1 Stor bladsikring 40 A/oransje (for strømsentral)
- 2 Bladsikring 2 A/grå (for batterisensor boenhets-batteri)
- 3 Bladsikring 20 A/gul (for spesialutstyret varmeanlegg)
- 4 Bladsikring 15 A/blå (for spesialutstyret bryter varmeanlegg)

Bilde 50 Sikringer ved boenhets-batteriet

Sikringer på reléboks AD01

Bilde 51 Deksel reléboks AD01

Reléboksen AD01 er montert i gulvpanelet bak et deksel (Bilde 51,1).

Si-nr.	Funksjon	Verdi/Farve
B2	Kl. 15 (Tenning på)	15 A blå
B3	Kl. 30 (Permanent pluss)	15 A blå
B5	D+ signal	Intern Polyswitch (2 A)
B6	Reserve (ekstraoppvarming)	15 A blå
B7	Lamper	5 A lysebrun

Sikring for Thetford-toalett (svingbart toalett)

Toalettet har en vedlikeholdsfri automatisikring.

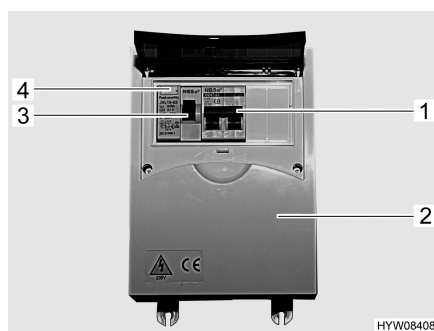
Sikringer på strømsentral EBL 30

Funksjon	Verdi/Farve
Solenergi-lademodul	15 A blå
Intern lademodul	20 A gul
Kjøleskap	20 A gul
Varmeanlegg	10 A rød
Grunnbelysning/stigtrinn	15 A blå
Grunnbelysning	25 A matt
Grunnbelysning/radio	15 A blå
Stikkontakter 12 V	10 A rød
Reserve 2	10 A rød
Stikkontakter 12 V	10 A rød
Multimedia	10 A rød
Reserve 1	10 A rød
Krets 1 (lys 1)	15 A blå
Ekstra ladeapparat	20 A gul
Krets 2 (lys 2)	15 A blå
TV	10 A rød
Vannpumpe	7,5 A brun

9.7.2 230 V-sikring

- ▷ Kontroller jordfeilbryteren ved hver tilkobling til 230 V-forsyningen, minimum hver 6. måned.

Bilde 52 230 V-sikringsboks med ledningsbeskyttelsesbryter og FI-bryter

En jordfeilbryter (FI-bryter) (Bilde 52,3) i sikringsboksen (Bilde 52,2) sikrer hele kjøretøyet mot feilstrøm (0,03 A).

Den etterkoblede ledningsbeskyttelsesbryteren (10 A) (Bilde 52,1) sikrer 230-V-stikkontakten, kjøleskapet og strømsentralen.

Bilde 53 Monteringssted 230-V-sikringsboks

Monteringssted

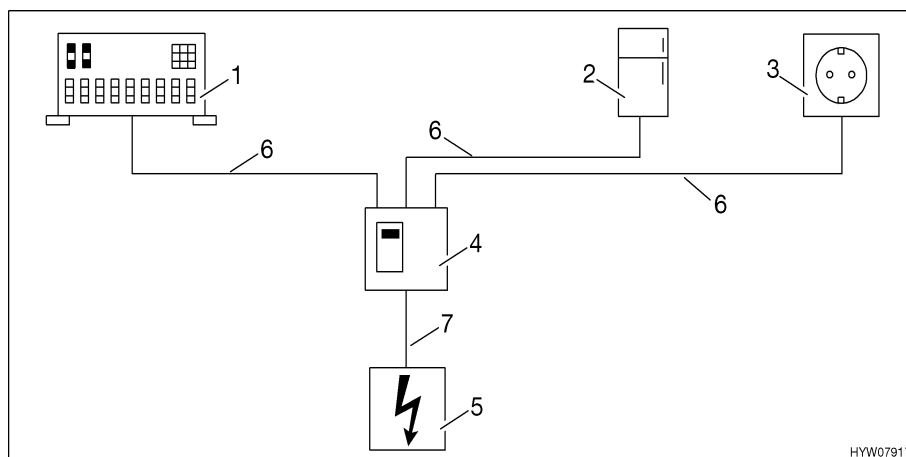
Sikringsboksen er innebygd under førersetet bak et deksel.

Kontrollere jordfeilbryter:

- Når kjøretøyet er koblet til 230 V-forsyningen, trykker du på prøvetasten (Bilde 52,4). Jordfeilbryteren (FI) må utløses.

9.8 Strømløpsskjema

9.8.1 Blokkskjema 230 V

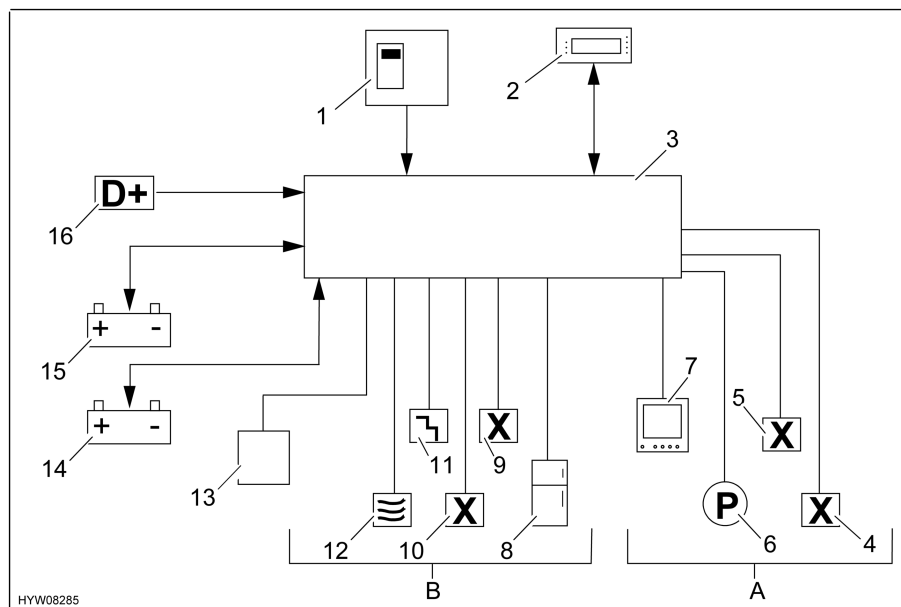
Bilde 54 Skjema 230 V-kabelføring

- 1 Strømsentral
- 2 Kjøleskap
- 3 Stikkontakter
- 4 Sikringsautomat
- 5 230 V-tilkobling
- 6 H05VV-F3G1,5²blå/brun/grønn-gul
- 7 3G2,5²

Bilde 54 viser en skjematisk framstilling av 230 V-nettet.

9.8.2 Blokkskjema 12 V

Bilde 55 Skjema 12 V-kabelføring

1	230 V-sikringsautomat
2	Panel med hovedbryter 12 V
3	Strømsentral
A	Lys, forbrukerkrets kan slås på/av via hovedbryter 12 V
4	Reserve
5	Krets, f.eks. lys
6	Vannpumpe
7	TV-apparat
B	Grunnforsyning
8	Kjøleskap
9	Reserve (spesialutstyr, f.eks. Eis-Ex)
10	Grunnbelysning
11	Stigtrinn
12	Varmeanlegg
13	Ekstra ladeapparat
14	Boenhets-batteri
15	Startbatteri
16	Fast plusspol (D+)

Bilde 55 viser en skematisk framstilling av 12 V-nettet.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om innbyggingsapparatene i kjøretøyet. Informasjonen gjelder kun betjeningen av innbyggingsapparatene.

Ytterligere informasjon om innbyggingsapparatene finner du i bruksanvisningene til innbyggingsapparatene, som er vedlagt kjøretøyet separat.

Anvisningene omfatter:

- Varmeanlegg
- Varmtvannsbereder
- Gasskomfyr
- Kjøleskapet

10.1 Generelt

- ▷ Varmervekslerne til varmlufts-varmeanlegget Truma må skiftes ut etter 30 år. Varmervekslerne må bare monteres av produsenten av varmeanlegget eller et autorisert fagverksted. Brukeren av varmeanlegget er ansvarlig for at utskiftingen blir utført.
- ▷ Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for varmeapparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Disse reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted.

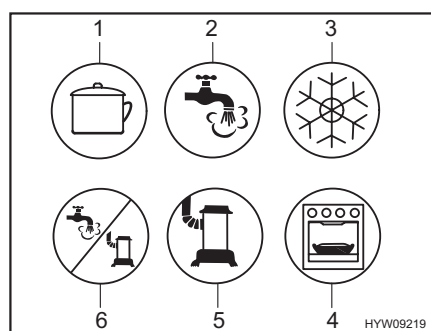

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen for apparatet. Denne er vedlagt separat.

Avhengig av modell er kjøretøyet utstyrt med varmeanlegg/varmtvannsbereder, kokeplass og kjøleskap.

I denne bruksanvisningen beskrives kun betjeningen av disse apparatene og deres spesifikasjoner.

Før et gassdrevet innbyggingsapparat settes i gang, må man åpne gassflaskens hovedventil og gassavstengeventilen.

- 1 Kokeplass
- 2 Varmtvann
- 3 Kjøleskap
- 4 Stekeovn/grill
- 5 Varmeanlegg
- 6 Varmtvann/varmeanlegg

Bilde 56 Mulige symboler på gassavstengeventilene

10.2 Varmeanlegg

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Under fylling av drivstoff, på ferger og i garasjer, må varmeanlegget aldri være i drift. Eksplosjonsfare!
- ▶ Aldri bruk varmeanlegget i gassdrift i lukkede rom (f.eks. i garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Ikke skad avgassrøret.

Første igangsetting

Når varmeanlegget settes i gang for første gang, vil det for en kort tid avgi røyk og lukt. Still umiddelbart varmeanlegget på bryteren på høyeste trinn. Åpne vinduer og dører og luft godt. Røyk og lukt forsvinner av seg selv etter kort tid.

10.2.1 Riktig oppvarming

Bilde 57 Luftdyse til varmlufts-varmeanlegget

Varmluftfordeling

I kjøretøyet finnes det flere luftdyser (Bilde 57). Rør fører varmluften til dysene. Still dysene slik at varmluften kommer ut der den er ønsket. For å forhindre gjennomtrekk, stenges luftdysene på dashbordet og luftspredningen i bobilen stilles på resirkulering.

Innstilling av luftdysene

- Fullstendig åpen: Full varmluftsstrøm
- Halv- eller delvis åpen: Redusert varmluftsstrøm

Når 5 dyser er helt åpne, kommer det mindre varmluft ut fra hver enkelt dyse. Når bare 3 dyser er åpne, strømmer det mer varmluft ut av hver enkelt dyse.

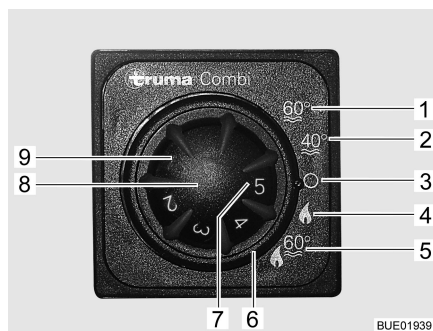
10.2.2 Varmlufts-varmeanlegg Truma Combi

- ▶ Hvis varmeanlegget er ute av drift på grunn av frostfare, må man tømme varmtvannsberederen.
- ▶ Resirkuleringsviften slår seg på automatisk når varmlufts-varmeanlegget settes i drift, og fortsetter å være i drift. Dermed blir boenhets-batteriet ekstremt belastet, når kjøretøyet ikke er tilkoblet en ekstern 230 V-forsyning. Ta hensyn til at boenhets-batteriet kun har et begrenset energiforråd.

- ▶ Drift er mulig med varmlufts-varmeanlegg ved tom varmtvannsbereder.

Bilde 58 Kontrollpanel for varmeanlegg/varmtvannsbereder

- 1 Sommerdrift vanntemperatur 40 °C
- 2 Sommerdrift vanntemperatur 60 °C
- 3 Av
- 4 Vinterdrift "Kun varmeanlegg"
- 5 Vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsberedning"
- 6 Dreiebryter (ytte ring)
- 7 Kontrolllampe "Driftsmåte varmeanlegg" (grønn)
- 8 Dreiebryter for temperaturinnstillinger for varmeanlegget
- 9 Kontrolllampe "Oppvarmingsfase varmtvannsberedning" (gul)/"Feil" (rød)

Driftsmåter

Alle varmeanlegg har to driftsmåter:

- Vinterdrift
- Sommerdrift

Oppvarming av kjøretøyet er kun mulig i driftsmåte "Vinter". I driftsmåte "Sommer" varmes kun vannet i varmtvannsbereder. Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med denne driftsmåten.

Velge driftsmåte:

- Driftsmåte innstilles med dreiebryteren (Bilde 58,6).

Spenningsforsyningen til varmeanlegget kan ikke avbrytes via hovedbryteren 12 V.

Varmeanlegget blir drevet kun med gass.

Vinterdrift

Avhengig av ønsket romtemperatur velger varmeanlegget selv nødvendig brennervå. Når ønsket romtemperatur er nådd, slås brenneren av. Ved driftsmåte "Varmeanlegg og varmtvannsberedning" (Bilde 58,5) varmes også vannet i varmtvannsberederen opp. I driftsmåten "Kun varmeanlegg" (Bilde 58,4) kan varmeanlegget være i gang når varmtvannsberederen er tom.

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og den gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder".
- Still inn temperaturregulatoren (Bilde 58,8) på kontrollpanelet på ønsket varme.
- Still dreiebryteren (Bilde 58,6) på vinterdrift "Kun varmeanlegg" (Bilde 58,4) eller på vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsberedning" (Bilde 58,5).

Den grønne kontrollampen (Bilde 58,7) lyser.

Resirkuleringsvifte slår seg på automatisk når varmeanlegget settes i drift.

For å slå av:

- Sett dreiebryteren (Bilde 58,6) på "O" (Bilde 58,3).
- Steng gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder" og hovedventilen på gassflasken.

Etter at varmeanlegget er slått av, kan resirkuleringsviften stå på for å utnytte restvarmen.

Sommerdrift

Oppvarming av kjøretøyet er ikke mulig med driftsmåten "Sommer". I denne driftsmåten varmes kun vannet i varmtvannsberederen.

10.3 Varmtvannsbereder

- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Ved tanking, på ferger og i garasjer, må varmtvannsberederen aldri drives med gass. Eksplosjonsfare!
- ▶ Bruk aldri varmtvannsberederen i gassdrift i lukkede rom (f.eks. garasjer). Forgiftnings- og kvelningsfare!
- ▶ Vannet i varmtvannsberederen kan varmes opp til 65 °C hhv. 70 °C. Fare for skålding!
- ▶ Demonter avtrekkshetten fra den utendørs kaminen før du setter i gang varmtvannsberederen.

- ▷ Varmtvannsberederen må aldri settes i gang uten vann.
- ▷ Tøm varmtvannsberederen ved frostfare når den ikke er i drift.
- ▷ Still varmtvannsberederen kun på maks. temperatur når det trengs mye varmtvann. Det beskytter varmtvannsberederen mot forkalkning.
- ▷ Når kjøretøyet ikke er i bruk, må man alltid slå av og tømme varmtvannsberederen.

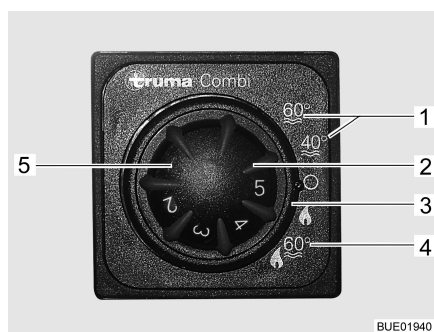

- ▷ Ikke bruk vannet i varmtvannsberederen til drikkevann.

10.3.1 Varmtvannsbereder Truma

Varmtvannsberederen til varmtvannsberedning er integrert i varmeanlegget og drives med gass. Varmtvannsberederen betjenes på kontrollpanelet.

Analogt kontrollpanel

- 1 Sommerdrift vanntemperatur 40 °C eller 60 °C
- 2 Grønn kontrollampe "Drift"
- 3 Dreiebryter
- 4 Vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsberedning"
- 5 Gul kontrollampe "Varmtvannsbereder oppvarmingsfase"

Bilde 59 Kontrollpanel for varmeanlegg/varmtvannsbereder

Varmtvannsberederen blir drevet kun med gass.

Varmtvannsberederen slås på på kontrollpanelet (Bilde 59) ved hjelp av dreiebryteren (Bilde 59,3).

Ved vinterdrift "Varmeanlegg og varmtvannsberedning" (Bilde 59,4) varmes vannet i varmtvannsberederen automatisk når varmeanlegget slås på. Når ønsket romtemperatur er nådd og varmeanlegget slår seg av, fortsetter oppvarmingen av varmtvannsberederen til vanntemperaturen er nådd.

Ved sommerdrift (Bilde 59,1) varmes kun vannet i varmtvannsberederen opp til 40 °C eller 60 °C. Det tar ca. 25 minutter å varme opp vannet til 60 °C. Den gule kontrollampen (Bilde 59,5) lyser under varmtvannsberederens oppvarmingsfase.

Spenningstilførselen til varmtvannsberederen kan ikke slås av ved å bryte tilførselen av 12 V-forsyning på panelet.

*Slå på
varmtvannsberedning:*

- Åpne hovedventilen på gassflasken og den gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder".
- Sett dreiebryteren (Bilde 59,3) på kontrollpanelet (Bilde 59) på "Sommerdrift" (Bilde 59,1).

Den gule kontrollampen (Bilde 59,5) lyser under oppvarmingsfasen. Når innstilt vanntemperatur er nådd, er oppvarmingsfasen over og den gule kontrollampen slukkes.

*Slå av
varmtvannsberedning:*

- Sett dreiebryteren (Bilde 59,3) på kontrollpanelet (Bilde 59) på "O".
- Steng gassavstengeventilen "Varmeanlegg/varmtvannsbereder" og hovedventilen på gassflasken.

Sikkerhets-/avtappingsventil

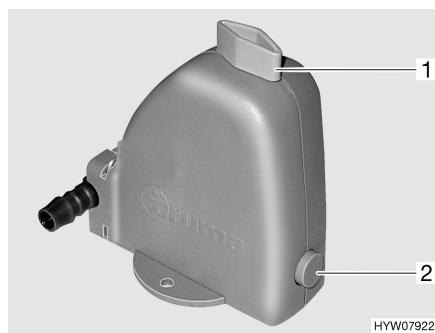

Bobilen er utstyrt med en sikkerhets-/avtappingsventil (Bilde 60). Sikkerhets-/avtappingsventil hindrer at vannet i varmtvannsberederen fryser når varmeanlegget ikke er på når det er frost.

- ▷ Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen og tøm varmtvannsberederen når kjøretøyet ikke brukes over lang tid.
- ▷ Ved temperaturer under 2 °C åpner sikkerhets-/avtappingsventilen automatisk. Først når temperaturen på sikkerhets-/avtappingsventilen er over 6 °C, kan sikkerhets-/avtappingsventilen lukkes igjen.
- ▷ Sikkerhets-/avtappingsventilen beskytter ikke vannpumpen og armaturene mot frost.

- ▷ Tømmestussene til sikkerhets-/avtappingsventilen må alltid holdes fri for smuss (f.eks. løv, is).

Bilde 60 Sikkerhets-/avtappingsventil
varmtvannsbereder

Monteringssted

Monteringssted for sikkerhets-/avtappingsventil, se kapittel 11, "Plassering av tappekranene og sikkerhets-/avtappingsventilen".

Fylle/tømme varmtvannsberederen

Varmtvannsberederen forsynes med vann fra vanntanken.

*Fylle varmtvannsberederen
med vann:*

- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.
- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen. Drei dreiebryteren (Bilde 60,1) på tvers av sikkerhets-/avtappingsventilen og trykk inn trykknappen (Bilde 60,2).
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Steng alle vannkraner.

*Tømme
varmtvannsberederen:*

- Slå av varmtvannsberedning.
- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen. Vri dreiebryteren (Bilde 60,1) langs med sikkerhets-/avtappingsventilen. Trykknappen (Bilde 60,2) hopper ut. Varmtvannsberederen tømmes ut via sikkerhets-/avtappingsventilen.
- Kontroller at alt vannet renner ut av varmtvannsberederen (ca. 10 liter).

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.
- ▷ Ytterligere informasjon for betjening se avsnitt "Varmlufts-varmeanlegg".

10.4 Gasskomfyr

- ▶ Når gasskomfyren er i bruk, må du ikke la den stå uten tilsyn. Selv om gasskomfyren bare vil være uten tilsyn i en kort periode (f.eks. hvis du må gå på toalettet), må du slå den av.
- ▶ På grunn av eksplosjonsfaren må det aldri slippes ut gass uten at flammen brenner.
- ▶ Luft godt før komfyren settes i gang. Åpne vindu eller takluke.
- ▶ Gasskomfyren må ikke brukes som varmeapparat.
- ▶ Når man håndterer varme gryter, panner og lignende gjenstander må man bruke votter eller grytekluter. Fare for personskafe!
- ▶ Mens den slås på og når gasskomfyren er i bruk, må det ikke være noen brennbare eller lettantennelige gjenstander som f.eks. kopphåndklær, servietter osv. i nærheten av gasskomfyren. Brannfare!
- ▶ Hele tenningsprosessen må være synlig ovenfra og må ikke dekkes til av kasseroller.
- ▶ Gasskomfyrdekslet lukkes ved hjelp av fjærkraft. Fare for skader når dekslet lukkes!

- ▷ Gasskomfyrdekslet av glass skal ikke brukes som kokefelt.
- ▷ Lukk ikke gasskomfyrdekslet når komfyren er i bruk.
- ▷ Ikke belast gasskomfyrdekslet med trykk når det er lukket.
- ▷ Ikke still varme kasseroller på gasskomfyrdekslet.
- ▷ Etter kokingen må man la gasskomfyrdekslet være åpent så lenge brennerne avgir varme. Ellers kan glassplaten eksplodere.

- ▷ Bruk kun gryter og panner som passer til diameteren på brennerristen til gasskomfyren.
- ▷ Når flammen slukkes, stenger tennsikringsventilen automatisk gasstilførselen.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen "Integrert komfyr med gass" som er vedlagt separat.

Kjøkkenbenken i kjøretøyet er utstyrt med en gasskomfyr med 2 flammer (Bilde 61).

Bilde 61 Gasskomfyr

For å slå på:

- Åpne hovedventilen på gassflasken og gassavstengeventilen "Kokeplass".
- Åpne gasskomfyrdekslet.
- Slå på gasskomfyren med bryteren (Bilde 61,2).
- Drei dreieregulatoren (Bilde 61,1) til ønsket varmekilde til tenningsposisjon (stor flamme).
- Trykk inn dreieregulatoren og hold den inne.
- Tenn brenneren med en gasstenger, fyrstikk eller noe annet som egner seg.
- Når flammen brenner, holder man dreieregulatoren inne i enda 10 til 15 sekunder, til tennsikringsventilen holder gasstilførselen åpen.
- Slipp dreieregulatoren løs og drei den til ønsket innstilling.
- Hvis tenningen mislykkes, gjentas fremgangsmåten fra begynnelsen.

For å slå av:

- Vri dreieregulatoren til 0-posisjon. Flammen slukkes.
- Slå av gasskomfyren med bryteren (Bilde 61,2).
- Steng gassavstengeventilen "Kokeplass" og hovedventilen på gassflasken.

10.5 Kjøleskap

Under kjøring må kjøleskapet kun drives via 12 V-spenning. Ved høye omgivelsestemperaturer kommer ikke kjøleskapet opp i full kjøleeffekt lenger.

10.5.1 Drift (Thetford T1000)

- ▶ Ventilasjonsåpningene skal alltid holdes åpne.
- ▶ På grunn av tekniske forhold, kan ikke temperaturen i kjøleskapet og fryseren holdes konstant hele tiden. Under ugunstige forhold kan matvarer i fryseren tines opp.

- ▷ Ikke bruk noen gjenstander eller varmeapparater for å sette fart på tiningen.
- ▷ Når kjøretøyet utsettes for sterkt sollys: Ventiler kjøretøyet godt.
- ▷ Før kjøring må produktene i kjøleskapet sikres mot å skli.

- ▷ Temperaturen i kjøleskapet avhenger av omgivelsestemperaturen (romtemperatur), hvor hyppig døren åpnes og innholdet i kjøleskapet. Juster kjøletrinnet ved behov.
- ▷ Boenhets-batteriet har kun et begrenset energiforråd. Derfor må kjøleskapet ikke drives over lengre tid uten 230 V-tilkobling når kjøretøyet står stille.
- ▷ Sjekk kondens i oppsamlingskaret før avreise og regelmessig når kjøleskapet brukes.
- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

Driftsmåter

Kjøleskapet drives utelukkende med 12 V likespenning.

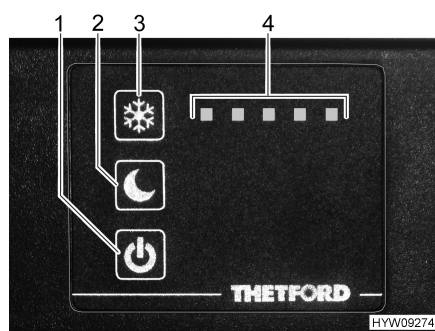
12 V-forsyningen kommer da alltid via strømsentralen.

Ved kjøre-drift leder strømsentralen strømmen fra kjøretøyet dynamo videre til kjøleskapet.

Når kjøretøyet står stille og **ikke** er tilkoblet 230 V-forsyningen, forsyner strømsentralen kjøleskapet med strøm fra boenhets-batteriet.

Når kjøretøyet står stille og er tilkoblet 230 V-forsyningen, omformer strømsentralen den inngående spenningen til 12 V og leder den videre til kjøleskapet.

Omkoblingen mellom de forskjellige forsyningsmåtene skjer automatisk.

- 1 På/av-knapp med blå kontrollampe
- 2 Knappen nattmodus
- 3 Knapp temperaturinnstilling
- 4 Indikator for kjøletrinn

Bilde 62 Bryter

- For å slå på:*
- Trykk på på/av-knapp (Bilde 62,1) og hold den inne i ca. 2 sekunder. Den blå kontrollampen viser at kjøleskapet fungerer. Indikatoren (Bilde 62,4) viser det innstilte kjøletrinnet. Indikatoren dimmes etter ca. 10 sekunder.

- For å slå av:*
- Trykk på på/av-knapp (Bilde 62,1) og hold den inne i ca. 2 sekunder. Den blå kontrollampen slukker sakte.

Kjøletrinnet som kjøleskapet kjøles ned med, må velges avhengig av romtemperatur. En høyere romtemperatur krever et høyere kjøletrinn. Ved lavere romtemperatur er det nok med et lavt kjøletrinn.

- Stille inn kjøletrinn:*
- Trykk på knappen temperaturinnstilling (Bilde 62,3) og hold den inne i ca. 1 sekund. Det aktuelt innstilte kjøletrinnet (Bilde 62,4) vises.
 - Trykk på knappen temperaturinnstilling (Bilde 62,3) helt til ønsket kjøletrinn er nådd.

Kjøleskapet har en nattmodus. Når nattmodus er aktivert, jobber kjøleskapet stille med lavere effekt.

- Aktivere nattmodus:*
- Trykk på knappen nattmodus (Bilde 62,2). Den blå kontrollampen viser at nattmodus er aktivert.

- Deaktivere nattmodus:*
- Trykk på knappen nattmodus (Bilde 62,2). Den blå kontrollampen slukker. Kjøleskapet arbeider nå i normal drift.

Under drift kan det samles opp kondens i oppsamlingskaret under fryseren. Oppsamlingskaret må tømmes regelmessig.

- Tømme oppsamlingskar:*
- Trykk to pinner innover (på høyre og venstre side av oppsamlingskaret).
 - Trekk ut oppsamlingskaret og tøm det.

Hvis det har dannet seg is på flere steder i fryseren, som er mer enn 3 mm tykt, må kjøleskapet tines opp.

- Avtining:*
- Slå av kjøleskapet.
 - Ta ut alle produktene fra kjøleskapet.
 - La kjøleskapdøren stå åpen.
 - Sett en egnet beholder under avløpsåpningen til oppsamlingskaret.
 - Trekk ut proppen fra avløpsåpningen.
 - Tørk opp tinevannet med en svamp eller en klut.
 - Når kjøleskapet er tint: Sett inn proppen i avløpsåpningen igjen.
 - Vask kjøleskapet.

10.5.2 Drift (Cruise 65)

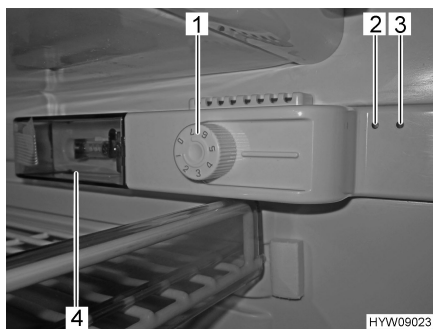

- ▷ Når den røde LED-lampen på kontrollpanelet blinker, foreligger det en feil (se avsnittet 15.6).

Driftsmåter Kjøleskapet har 2 driftsmåter:

- 12 V-drift
- 230 V-drift

Valg av driftsmåte gjøres automatisk av strømsentralen.

- 1 Termostat
- 2 Grønn LED: Drift
- 3 Rød LED: Feil
- 4 Innebelysning

Bilde 63 Brytere for kjøleskap

- For å slå på:*
- Drei termostaten (Bilde 63,1) med urviseren. Grønn LED (Bilde 63,2) lyser.
 - Still inn ønsket kjøletemperatur ved hjelp av termostaten (Bilde 63,1).
 - "1" betyr lav kjøleeffekt.
 - "7" betyr høy kjøleeffekt.
- For å slå av:*
- Sett termostaten (Bilde 63,1) på "0". Den grønne LEDen (Bilde 63,2) slukker.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

10.5.3 Kjøleskapdør-lås

- ▷ Under kjøring må kjøleskapdøren alltid være lukket og låst i lukket posisjon.

- ▷ Når kjøleskapet er avslått, låses kjøleskapdøren i luftestilling. På denne måten unngår man at det danner seg mugg.

Kjøleskapdøren kan stå i to stillinger:

- Lukket kjøleskapdør mens man kjører og når kjøleskapet er i bruk
- Kjøleskapdøren litt åpen for å lufte når kjøleskapet er avslått

- T1000** Kjøleskapet åpnes og lukkes med håndtaket på døren.
Kjøleskapdøren kan blokkeres i luftestilling med hjelp av en svingbar bøyle.

Bilde 64 Låseanordning i normalstilling

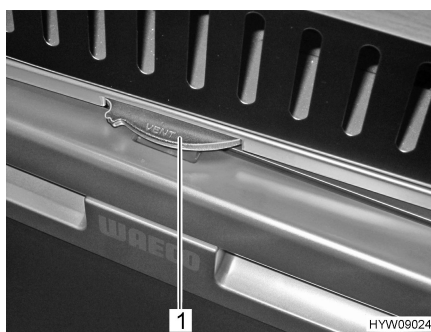
Bilde 65 Låseanordning i luftestilling

Låse i luftestilling:

- Åpne kjøleskapdøren.
- Vri bøylen (Bilde 64,1) framover (Bilde 65).

Når kjøleskapsdøren lukkes, blir døren stående litt åpen.

Cruise 65

Bilde 66 Lås på kjøleskapdør

- For å åpne:*
- Trekk dørlåsen oppover og åpne kjøleskapdøren.

- For å stenge:*
- Låsehjulet (Bilde 66,1) dreies mot høyre til det stopper på anslaget ("Lock"). Stillingen "Lock" forblir innstilt hele tiden under drift.
 - Lukk kjøleskapdøren ordentlig.

- Låse i luftestilling:*
- Låsehjulet (Bilde 66,1) dreies mot venstre til det stopper på anslaget ("Vent").
 - Lukk døren til den går i lås i luftestillingen.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om sanitæranlegget i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Det komplette vannanlegget
- Vanntanken
- Spillvannstanken
- Toalettrommet
- Toalettet

11.1 Vannforsyning, generelt

- ▶ Vanntanken må kun fylles fra drikkevannsnettet slik at kvaliteten på drikkevannet er sikret.
- ▶ Til påfylling må det kun brukes slanger eller beholdere som er tillatt for bruk til drikkevann.
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må skylles grundig med drikkevann (to til tre ganger kapasiteten).
- ▶ Påfyllingsslanger eller beholdere må tømmes fullstendig etter påfylling, og åpningene på påfyllingsslanger eller beholdere må lukkes.
- ▶ Vann som blir stående i vanntank og i vannledninger blir ubrukelig etter kort tid. Sørg derfor for at vannledningene og vanntanken rengjøres grundig hver gang før du tar i bruk kjøretøyet. Sørg for at vanntanken og vannledningene tømmes helt etter bruk av kjøretøyet.
- ▶ Hvis kjøretøyets vannanlegg er ute av bruk i mer enn en uke, må det desinfiseres før det tas i bruk igjen (se kapittel 12).

- ▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at 12 V-forsyningen på panelet er slått av. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostskaader på innbyggingsapparatene, frostskaader på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.
- ▷ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

Kjøretøyet er utstyrt med en vanntank. En elektrisk vannpumpe pumper vann til de ulike kranene. Når en vannkran åpnes, slår vannpumpen seg automatisk på og pumper vann til uttappingspunktet.

Spillvannstanken fanger opp spillvannet. På panelet vises hvor full vanntanken eller spillvannstanken er.

- ▷ Før man benytter vannarmaturene, må 12 V-forsyningen på panelet være slått på. Ellers arbeider ikke vannpumpen.
- ▷ Når vanntanken fylles, kan det dannes en luftboble på bunnen av pumpen. Denne luftboblen forhindrer at vannet suges opp. Rist vannpumpen kraftig opp og ned i vannet.

11.2 Vannanlegg

11.2.1 Vanntank

Vanntanken rommer opptil 100 l.

Vanntanken er innebygd i den høyre sengekisten (Bilde 67,4) eller i det høyre skapet.

Bilde 67 Vanntank

Tilgang til vanntanken:

- Den høyre sengebunnen (i kjøreretningen) slås opp og sammen.

Gjennom denne serviceåpningen er vannpumpen (Bilde 67,1), dreiehåndtaket (Bilde 67,2) for tapping av vann og rengjøringsåpningen (Bilde 67,3) tilgjengelig.

11.2.2 Påfylling av vannanlegget

- ▶ Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

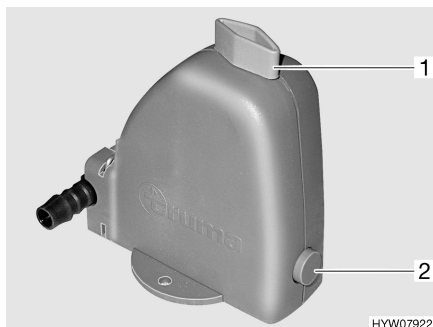

- ▷ Hvis den er tom for vann, går vannpumpen varm og kan skades. Bruk aldri vannpumpen når vanntanken er tom.

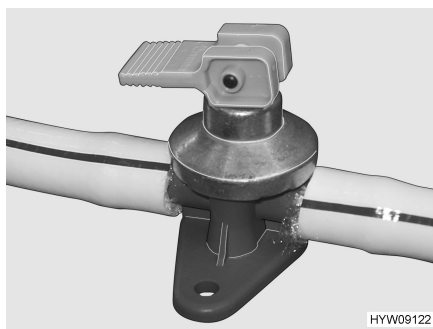
- ▷ Man kan kontrollere vannmengden på panelet mens vanntanken fylles.

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå på 12 V-forsyningen på panelet.

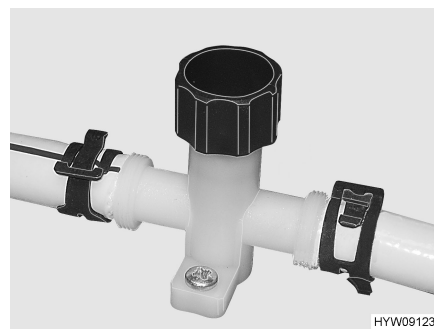

Bilde 68 Sikkerhets-/avtappingsventil

- Steng sikkerhets-/avtappingsventilen (Bilde 68). Drei dreiebryteren (Bilde 68,1) på tvers av sikkerhets-/avtappingsventilen og trykk inn trykkknappen (Bilde 68,2). Det er ikke mulig å lukke sikkerhets-/avtappingsventilen ved temperaturer under 6 °C.

Bilde 69 Tappekran med vippearmer

Bilde 70 Tappekran med dreiebryter

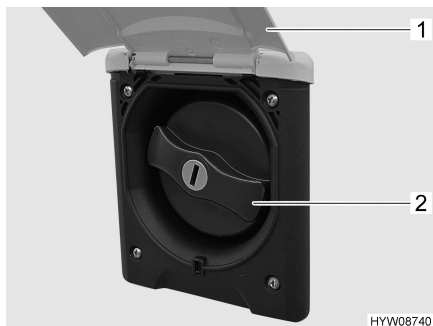
- Alle tappekraner (Bilde 69 hhv. Bilde 70) lukkes.
- Steng alle vannkraner.
- Lukk utløpsåpningen på vanntanken.
- Åpne drikkevann-påfyllingsstussen på utsiden av kjøretøyet.
- Fyll vanntanken med drikkevann. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem. Vannpumpen slås på. Varmtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler. Dette er den eneste måten å garantere at varmtvannsberederen er fylt med vann.
- Still alle vannkraner på "Kaldt" og la dem stå åpne. Kaldtvannsrørene fylles med vann.
- La vannkranene være åpne til vannet som renner ut er uten luftbobler.
- Steng alle vannkraner.
- Lukk drikkevann-påfyllingsstussen.
- Kontroller at dekslet på vanntanken er tett.

11.2.3 Fylle på vann

- Ved fylling av vanntanken må man følge teknisk tillatt totalvekt til kjøretøyet. Hvis vanntanken er full, må bagasjen reduseres tilsvarende.

Bilde 71 Dekslet for drikkevann-påfyllingsstuss

Drikkevann-påfyllingsstussen er, avhengig av modellutførelse, plassert på venstre eller høyre side av kjøretøyet.

Drikkevann-påfyllingsstussen er merket med symbolet .

Åpne drikkevann-påfyllingsstussen:

- Sving den utvendige luken (Bilde 71,1) oppover.
- Stikk nøkkelen i låsesylindren, og dreii den en kvart omdreining. Dekselet er låst opp.
- Trekk ut nøkkelen.
- Dreid det blå dekselet (Bilde 71,2) en kvart omdreining.
- Fjern dekslet.

Fylle på vann:

- Fyll vanntanken med drikkevann. Bruk vannslange, vannkanne med trakt eller lignende til å fylle på vann.

Lukk drikkevann-påfyllingsstussen:

- Sett dekslet på drikkevann-påfyllingsstussen.
- Dreid dekselet en kvart omdreining.
- Stikk nøkkelen i låsesylindren, og dreid den en kvart omdreining. Dekselet er låst.
- Trekk ut nøkkelen.
- Kontroller at dekslet sitter godt fast på drikkevann-påfyllingsstussen.
- Sving den utvendige luken ned og lukk den.

11.2.4 Tappe av vann

Dreiehåndtak Dreiehåndtaket for tapping av vann er montert på vanntanken.

Bilde 72 Dreiehåndtak vannavløp

For å åpne: ■ Dreiehåndtaket dreies mot urviseren (Bilde 72,1) på vanntanken til det stopper.

For å stenge: ■ Dreiehåndtaket dreies med urviseren (Bilde 72,1) på vanntanken til det stopper.

11.2.5 Tømme vannanlegg

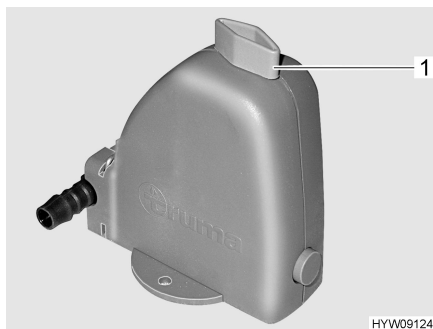
▷ Dersom kjøretøyet ikke skal benyttes på flere dager, eller dersom det står på varme ved frostfare, skal hele vannanlegget tømmes. Kontroller at 12 V-forsyningen på panelet er slått av. Ellers går vannpumpen varm og kan skades. La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappings-ventilen og alle tappekranene stå åpne. Derved unngås fare for frostska-der på innbyggingsapparatene, frostska-der på kjøretøy og avlagringer i vannførende komponenter.

▷ Følg miljøvernansvisningene i dette kapitlet.

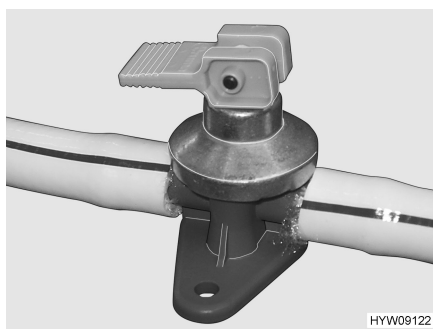
Gå fram på følgende måte for å tømme og lufte vannanlegget. Slik unngår du frostska-der og avleiringer:

- Still kjøretøyet vannrett.
- Slå av 12 V-forsyningen på panelet.
- Slå av 230 V-forsyningen på 230 V-sikringsboksen.
- Slå av varmtvannsberederen.

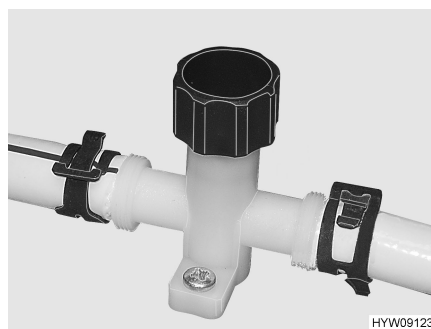

Bilde 73 Sikkerhets-/avtappingsventil

- Åpne sikkerhets-/avtappingsventilen (Bilde 73). Vri dreiebryteren (Bilde 73, 1) langs med sikkerhets-/avtappingsventilen.

Bilde 74 Tappekran med vippearmer

Bilde 75 Tappekran med dreiebryter

- Alle tappekraner (Bilde 74 hhv. Bilde 75) åpnes.
- Skru av dekslet på vanntanken.
- Ta vannpumpen og vannslangen ut av vanntanken.
- Åpne vanntankens avløp.
- Åpne alle vannkraner og still dem i midtstilling.
- Hånddusjen holdes vendt opp.
- Hold opp vannpumpen til vannledningen er helt tom.
- Kontroller at vanntanken er helt tom.
- Blås ut vannet som er igjen i vannledningene (maks. 0,5 bar). Skill vannledningen fra vannpumpen og blås inn i vannledningen.
- Tømme spillvannstanken. Følg miljøvernansvisningene i dette kapitlet.
- Tøm kloakktanken. Følg miljøvernansvisningene i dette kapitlet.
- Rengjør vanntanken og spyl den deretter grundig.
- La vannanlegget tørke så lenge som mulig.
- La alle vannkraner stå åpne i midtstilling etter tømning.
- La alle tappekraner og evt. sikkerhets-/avtappingsventilen stå åpne.

11.3 Spillvannstank

- ▷ Ved frostfare må man tømme spillvannstanken og la tappekranen stå åpen.
- ▷ Hell aldri kokende vann rett i utslagsvasken. Kokende vann kan føre til deformasjon eller utettheter i rørsystemet.

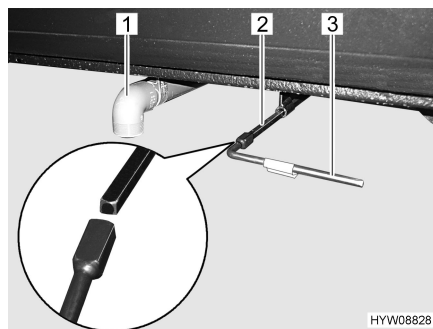
- ▷ Spillvannstanken må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

Spillvannet fra kjøkkenet og vaskeenheten renner via plastledninger inn i spillvannstanken.

Spillvannstanken er plassert under gulvet.

Fyllenivå Spillvannstanken rommer 90 l.

Rengjøre Spillvannstanken rengjøres flere ganger i året (se kapittel 12).

Bilde 76 Spillvannstankens betjeningshendel og avløpsrør

For å tømme:

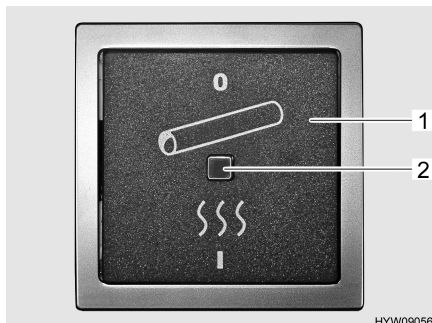
- Avløpsrøret (Bilde 76,1) plasseres direkte over tømme-stasjonen, eller spillvannsslangen (spesialutstyr) settes på avløpsrøret (Bilde 76,1).
- Åpne tappekranen. Det gjør du ved å plassere den medleverte firkantnøkkelen (Bilde 76,3) på firkanten til tappekranen (Bilde 76,2).
- Drei firkantnøkkelen (Bilde 76,3) en kvart omdreining mot urviseren. Spillvannet tømmes.
- Etter at spillvannet er helt ulløpt: Steng tappekranen igjen. Det gjør du ved å dreie firkantnøkkelen (Bilde 76,3) en kvart omdreining med urviseren.
- Firkantnøkkelen (Bilde 76,3) trekkes ut og lagres.
- Dersom tilgjengelig skal spillvannsslangen trekkes ut og lagres.

11.3.1 Elektrisk varmeanlegg i avløpsrør

- ▷ Det elektriske varmeanlegget i avløpsrørene fungerer kun når kjøretøyet er koblet til en 230 V-forsyning.

Bilde 77 Bryter for elektrisk varmeanlegg i avløpsrør

For å slå på:

- Koble kjøretøyet til 230 V-forsyningen.
- Sett vippebryteren (Bilde 77, 1) i posisjon "I". Kontrollampen (Bilde 77, 2) i bryteren lyser.

For å slå av:

- Sett vippebryteren (Bilde 77, 1) i posisjon "0". Kontrollampen (Bilde 77, 2) i bryteren slukker.

Monteringssted

Bryteren er tilgjengelig via en utvendig luke på venstre side av kjøretøyet.

11.4 Toalettrom

- ▷ Det må ikke transporteres last i dusjkabinettet. Dusjkabinettet eller andre gjenstander i toalettrommet kan bli skadet.

- ▷ For å lufte under eller etter bruk av dusjen eller til tørking av våte klær; lukk toalettromsdøren og åpne vinduet eller takluken i toalettrommet. Da sirkulerer luften bedre.
- ▷ Bruk hånddusjen til å dusje. Trekk ut hånddusjen.
- ▷ Når du dusjer må du trekke for dusjforhenget skikkelig, slik at det ikke kommer vann mellom veggen og dusjkaret.
- ▷ Vask bort såperester i dusjkaret etter bruk av dusjen, ellers kan det med tiden dannes sprekker i dusjkaret.
- ▷ Tørk dusjen etter bruk, ellers kan det dannes fuktighet.
- ▷ Ytterligere informasjon angående rengjøring av toalettrommet finner du i avsnittet 12.2.

11.5 Thetford-toalett

- ▷ Tøm kloakktank når det er fare for frost og kjøretøyet ikke er oppvarmet.
- ▷ Ikke sitt på toalettlokket. Lokket er ikke konstruert for å bære personer og det kan brette.
- ▷ Bruk kjemiske midler som egner seg til toalett. Lufteanlegget fjerner kun lukt, ikke bakterier og gasser. Bakterier og gasser angriper tetningsgummen.

- ▷ Ytterligere informasjon finnes i bruksanvisningen til produsenten som er vedlagt separat.

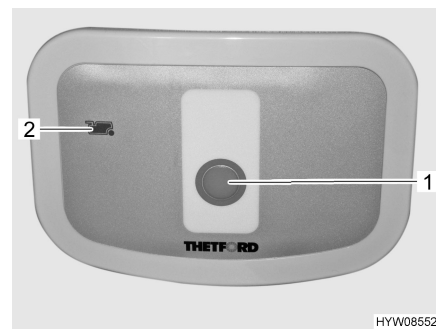
- ▷ Kloakktank må kun tømmes på deponier, campingplasser eller oppstillingsplasser.

11.5.1 Svingbart toalett

Thetford-toalettets nedspyling skjer direkte via kjøretøyet vannsystem. Om nødvendig kan toalettskålen snus i ønsket posisjon.

Bilde 78 Thetford-toalettskål, svingbar

Bilde 79 Spyleknapp/kontrollampe Thetford-toalett

Kontrollpanelet befinner seg i nærheten av toalettskålen.

For å spyle ned:

- Før det spyles ned må skyveren på Thetford-toalettet åpnes. Skyv skyvearmen (Bilde 78,1) mot urviseren.
- Trykk den blå spyleknappen (Bilde 79,1) for å spyle ned.
- Lukk skyveren etter skylling. Skyv skyvearmen med urviseren.

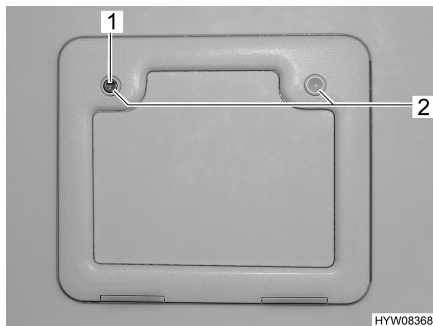
Kontrollampen (Bilde 79,2) lyser når kloakktanken må tømmes.

11.5.2 Tømme kloakktanken

▷ Kloakktanken kan kun tas ut når skyveren er lukket.

Bilde 80 Klaff for kloakktanken

Bilde 81 Kloakktank

- Skyv skyvearmen på toalettskålen med urviseren. Skyveren lukkes.
- Åpne klaffen for kloakktanken på utsiden av kjøretøyet. For å gjøre dette stikker du nøkkelen i låsesylindren til trykklåsen (Bilde 80,1) og dreier den en kvart omdreining med urviseren.
- Trekk ut nøkkelen.
- Begge trykklås (Bilde 80,2) trykkes samtidig med tomlene, og klaffen for kloakktanken åpnes.
- Trekk holdebøylen (Bilde 81,1) opp og ta ut kloakktanken (Bilde 81,2).
- Frakt kloakktanken til et deponi og tøm den helt.

▷ For å tømme helt betjener du lufteknappen på kloakktanken med tomlen.

11.5.3 Vinterdrift

▷ Bruk ingen frostvæske. Frostvæske kan føre til skade på toalettet.

Når kjøretøyet er oppvarmet, befinner toalett, vanntank og kloakktank seg i et frostfritt område. Toalettet kan dermed også brukes om vinteren.

Hvis kjøretøyet ikke blir oppvarmet, må vanntank, kloakktank og vannledninger tømmes ved frostfare. På denne måten unngår man frostskaider.

11.5.4 Midlertidig lagring

- ▷ Dersom toalettet ikke brukes over lengre tid, tømmes vanntanken, kloakktanken og vannledningene.

Stenge av toalettet:

- Tøm vanntanken.
- Betjen toalettspylingen inntil det ikke renner mer vann i toalettet.
- Tøm kloakktanken.
- Skyll kloakktanken grundig.
- La tømestussene på kloakktanken være åpne.
- La kloakktanken tørke så lenge som mulig.

11.6 Plassering av tappekranene og sikkerhets-/avtappingsventilen

Avhengig av modell, er tappekranene eller sikkerhets-/avtappingsventilen tilgjengelig på følgende monteringssteder:

Modell	Monteringssted tappekran	Monteringssted sikkerhets-/avtappingsventil
600	Under gulvlem	I sittebenken, ved siden av varmtvannsberederen
640	Under gulvlem	I sittebenken, ved siden av varmtvannsberederen

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om stell av kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Kjøretøyets eksteriør
- Innvendig
- Putene
- Vannanlegget
- Vinterdrift

På slutten av kapitlet finner du sjekklister med forholdsregler som må tas når kjøretøyet ikke skal brukes over lengre tid.

Sjekklistene omfatter:

- Midlertidig lagring
- Lagring om vinteren
- Igangsetting etter lagring

12.1 Utvendig stell

12.1.1 Generelt

Vanlig utvendig stell består av regelmessig vask. Det avhenger av bruken og omgivelsene hvor ofte kjøretøyet må vaskes. I områder med mye luftforurensing eller når man kjører på veier hvor det er brukt veisalt, må kjøretøyet vaskes oftere. Hvis kjøretøyet utsettes for saltholdig og fuktig luft (kystområder, fuktig og varmt klima), må det vaskes oftere.

Hvis det er mulig, bør man unngå å parkere under trær. Det kvaelignende stoffet som drypper fra noen trær, gir lakken et matt utseende og igangsetter en mulig korrosjonsprosess.

Fugleskitt må vaskes av umiddelbart og grundig, da syren i fugleskitten virker etsende.

12.1.2 Vaske med høytrykksspyler

- ▷ Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. Dekkene kan ta skade av det.
- ▷ Ikke sprut direkte på klistremerkene (pyntefolier) med høytrykksspyleren. Klistremerkene kan løse seg opp.

Les bruksanvisningen for høytrykksspyleren før denne brukes til å vaske kjøretøyet.

Ved vasking med rundstråledyse mellom kjøretøyet og rengjøringsdysen må det være en minimumsavstand på ca. 700 mm.

Påse at vannstrålen kommer ut av rengjøringsdysen med trykk. Ukyndig håndtering av høytrykksspyleren kan føre til skader på kjøretøyet. Vanntemperaturen må ikke overskride 60 °C. Beveg vannstrålen under vasking. Vannstrålen må ikke rettes direkte mot dørsprekken, elektriske deler, stikkontakter, pakninger, luftegitter eller taklukene. Kjøretøyet kan bli skadet eller det kan trenge inn vann.

12.1.3 Vaske kjøretøyet

- ▷ Rengjør aldri kjøretøyet i vaskegater. Børsterullene kan skade de utvendige klistremerkene. Det kan trenge vann inn i eksosavtrekket eller i det automatiske luftesystemet. Kjøretøyet kan bli skadet.

- Rengjør kjøretøyet kun på vaskeplasser som er beregnet for vasking av kjøretøyer.
Unngå direkte sollys. Ta hensyn til miljøet.
- Følg produsentens anvisninger ved bruk av rengjøringsmidler. Rengjøringsmiddelet må være pH-nøytralt.
- Prøv først rengjøringsmiddelets egnethet på et lite synlig område.
- Til rengjøringen av utvendige klistremerker og deler av plast skal det utelukkende brukes rikelig med varmt vann, oppvaskmiddel og en myk klut.
- Vask kjøretøyet med rikelig vann, en ren svamp eller en myk børste. Vanskelige flekker fjernes ved å tilsette vaskevannet litt oppvaskmiddel.
- Lakkerte yttervegger kan i tillegg rengjøres med et spesialmiddel.
- Gummilister på dører behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi.
- Låsesylindere på dører behandles med grafittstøv.

12.1.4 Vindusruter av akrylglass

Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling.

- ▷ Tørk aldri av akryl-vindusruter med en tørr klut. Støvkorn kan skade overflaten.
- ▷ Rengjør akrylglass-vindusruter kun med rikelig med varmt vann, litt oppvaskmiddel og en myk klut.
- ▷ Glassrens med kjemiske, slipende eller alkoholholdige tilsetningsstoffer må under ingen omstendigheter brukes. Resultatet vil da være at rutene blir sprø fortere og deretter danner sprekker.
- ▷ Rengjøringsmidler som brukes i karosseriområdet (f.eks. tjære- eller silikonfjerner) må ikke komme i kontakt med akrylglass.
- ▷ Kjør ikke i vaskehaller.
- ▷ Ikke fest klistremerker på akrylglass-vindusruten.
- ▷ Etter at kjøretøyet vindusruter i akrylglass er rengjort, skal de spyles med rikelig med rent vann.
- ▷ Gummilister behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi.

- ▷ Akrylglass-rengjøringsmiddel med antistatisk virkning er godt egnet til etterbehandling. Små riper kan behandles med akrylglass-politur. Tilbehørsforhandleren har dette.

12.1.5 Deler i glassfiberforsterket plast (GRP)

- ▷ Unngå at politur kommer i kontakt med vindusgummi og profiler.
- ▷ Glassfiberforsterket plast (GRP) må ikke bli for varm. Derfor må man ved polering med poleringsmaskin bevege denne hele tiden.

Deler i glassfiberforsterket plast (GRP) kan på grunn av manglende vedlikehold av kjøretøyet og på grunn av materialaldring gulner eller forvitrer.

GRP-deler må derfor etterbehandles. Dermed unngår du at GRP-delene gulner, og forseglingen på overflaten opprettholdes.

Etterbehandle GRP-deler:

- Kjøretøyet vaskes og tørkes som beskrevet over. Kontroller at GRP-deler er rene og tørre.
- Poleringsmiddel påføres jevnt på overflaten av GRP-delen med en myk klut.
- Vent til det har dannet seg en gråhvit overflate.
- Poler GRP-delene med en tørr, myk klut. Beveg kluten i sirkler på overflaten til GRP-delene.

Vi anbefaler at du bruker en poleringsmaskin til dette arbeidet.

- ▷ For å konservere polituren må du benytte lakkbeskyttelse. Følg bruksanvisningen til lakkebeskyttelsen.

12.1.6 Undergulv

Kjøretøyet undergulv har et belegg som delvis beskytter mot slitasje. Skader på undergulvbeskyttelsen bør straks utbedres. Flater som er innsatt med beskyttelsesmidler må ikke behandles med sprayolje.

- ▷ Bruk kun produkter som er godkjente av produsenten. Våre autoriserte forhandlere og servicestasjoner hjelper deg gjerne.

12.1.7 Motorrom

- ▷ Rengjøring og pleie av motorrommet må kun utføres mens tenningen er slått av.
- ▷ La motoren avkjøles før alle arbeider i motorrommet. Det består fare for forbrenning ved berøring av motordeler som fortsatt er varme!
- ▷ Før alle arbeider i motorrommet må de tilsvarende varsel- og håndteringsanvisningene i bruksanvisningen til basiskjøretøyprodusenten leses og følges.
- ▷ Motorvask må kun utføres av et autorisert fagverksted.
- ▷ Dampstrålen må ikke rettes direkte på lampeinnfatninger, servomotorer og tetninger. På denne måten unngås det fuktighet i lyskasterne og feil som resulterer av dette.
- ▷ Dampstrålen må ikke rettes mot vindusviskermotoren og vindusviskerstengene.
- ▷ Motorbeskyttelseslakk må kun påføres, når komponentene i motorrommet er avkjølt og fri for smuss.
- ▷ Bruk kun smøremidler, fett og væsker som er godkjent av produsenten til basiskjøretøyet.

Produsenten overtar ingen garanti for skader, utettheter eller svikt på elektriske komponenter, som oppstår etter en motorvask.

12.1.8 Vindusspyler og vindusvisker

- ▷ Spylervæskebeholderen skal utelukkende fylles med rengjøringsmidlene (med/uten frostbeskyttelse) som er angitt i bruksanvisningen til produsenten til basiskjøretøyet i det foreskrevne blandingsforholdet. Ikke bruk kjølesystem-frostvæske eller andre midler. Disse midlene forringer rengjøringsvirkningen og angriper viskerbladene.
 - ▷ Ikke slå på vindusspyleranlegget eller vindusviskerne, når viskerbladene er frosset fast. Løsne først viskerbladene med avisingsmiddel.
 - ▷ Ikke bruk vindusviskerne til å fjerne snø som har samlet seg på frontruten. Fei først bort snøen fra frontruten.
 - ▷ Ikke slå på vindusviskerne når frontruten er tørr.
 - ▷ Ikke rengjør vindusviskerstengene og vindusviskermotoren med høytrykksspyler.
- Kontroller vindusspyler og vindusvisker regelmessig for korrekt funksjon.
 - Kontroller fyllenivået til spylervæskebeholderen regelmessig. Det er kun når det tilføres tilstrekkelig med spylervæske på frontruten, at vindusviskerne kan rengjøre denne. Fri sikt er avgjørende for sikker kjøring.
 - Før frostperioden begynner må spylervæskebeholderen fylles med vindusspylervæske som har tilstrekkelig frostbeskyttelse.
 - Etterfyll vindusspylervæske i tide. Bruk kun rent vann til fortykning av vindusspylervæsken.
 - Insektrester skal fjernes snarest mulig fra viskerbladene.
 - Rengjør viskerbladene regelmessig med vindusspylervæske. Til dette føres en svamp eller en klut langs gummileppen.
 - Fjern voksrester etter kjøretøyvask med en voksløsende vindusspylervæske.
 - Rengjør dysene til vindusspyleranlegget regelmessig for smussavleiringer.
 - Etter kjøring på sterkt tilsmusset strekning skal vindusspylerdysene skylles med rent vann, for å forebygge avleiringer.
 - Rengjør tilstoppede vindusspylerdyser med en tynn nål.

12.1.9 Stigtrinn

Når stigtrinnene smøres kan store smussbiter feste seg i smøremidlet under kjøring og dermed ødelegge funksjonen til trinnene eller føre til skade på stigtrinnene. Derfor skal stigtrinnets bevegelige deler ikke smøres med fett eller olje.

12.2 Innvendig stell

- ▷ Hvis mulig skal flekker fjernes umiddelbart.
- ▷ Fordi vindusrutene av akrylglass er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling (se avsnittet 12.1.4).
- ▷ Fordi kunststoffdeler i bad og boenhet er så ømfintlige, trenger de særlig nøyaktig behandling. Det må ikke brukes løsemidler eller alkoholholdige rengjøringsmidler eller skuremidler. Slik unngår du at delene blir sprø og får riper.

- ▷ Hårfargemiddel, neglelakk, sigarettaske og lignende stoffer kan forårsake flekker eller misfarginger på plastdeler, som ikke lar seg fjerne. Unngå derfor at disse stoffene kommer i kontakt med plastdeler. Fjern disse stoffene straks hvis de likevel skulle komme i kontakt med plastdeler.
- ▷ Ikke tøm etsende midler i avløpsåpningene. Ikke tøm kokende vann i avløpsåpningene. Etsende midler og kokende vann skader avløpsrørene og vannlås.
- ▷ Ikke bruk eddikessens til rengjøring av toalettet og vannanlegget, heller ikke når vannanlegget skal avkalkes. Eddikessens kan skade pakninger eller deler på anlegget. Til avkalking skal det brukes avkalkingsmidler som er å få i vanlig handel.
- ▷ Bruk lite vann. Tørk opp alle rester av vann.

- ▷ Våre representanter og servicestasjoner står til disposisjon for ytterligere informasjon om bruk av midler til vedlikehold.
- Møbelflater, møbelhåndtak, lamper og samtlige kunststoffdeler i bad og boenhet rengjøres med vann og en ullklut. Vannet kan tilsettes et mildt rengjøringsmiddel. Ved behov behandles lakkflater med møbelpolitur.
 - Gardiner og stores skal renses kjemisk på renseri.
 - Teppegulvene skal rengjøres med teppeskum og støvsuges ved behov.
 - PVC-gulvbelegg rengjøres med et mildt, såpeholdig rengjøringsmiddel for PVC-gulv. Ikke legg teppegulv på vått PVC-gulv. Teppegulv og PVC-belegg kan klisteres sammen.
 - Børst myggnettingen/insektnettsjalusien med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børsteoppsats.
 - Børst blendingsgardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børsteoppsats. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
 - Børst blendingsfoldegardinen med en myk børste eller sug av den med støvsugerens børste. Fett og vanskelige flekker fjernes med såpevann (kjernesåpe) på 30 °C.
 - Sikkerhetsbelter kan rengjøres med varmt såpevann når det er rullet ut. Sikkerhetsbeltene må være helt tørre før de rulles opp igjen.

12.3 Kjøkkeninnredning

12.3.1 Generelle vedlikeholdsanvisninger

- Utslagsvaskene og gasskomfyren må ikke vaskes med sandholdige skuremidler. Unngå alt som kan forårsake riller og furer.
- Overflaten til kjøkkenarbeidsplaten er ikke ripefast. Bruk alltid et underlag ved arbeid med skarpe gjenstander. Bruk kun milde rengjøringsmidler til rengjøring og pleie. Det må ikke brukes skurende eller slipende pleieprodukter eller skuresvamber.
- Rengjør vaskbeskyttelsen for hånd med vann og oppvaskmiddel. Vaskbeskyttelsen må ikke rengjøres i oppvaskmaskin.
- Brennerne på gasskomfyren må kun rengjøres med en fuktig klut. Vann må ikke komme inn i åpningene på brennerdekslene. Vann kan skade brennerne på gasskomfyren.

- Kokeplassens overflate og særlig kokefeltet rengjøres med varmt vann og litt oppvaskmiddel. Flytende skuremiddel og skarpe gjenstander skader overflaten på kokeflaten.
Kokeflatens overflate er lettere å rengjøre når den fortsatt er litt varm. Før rengjøringen må det sikres at kokeflaten bare er lunken (restvarmeindikatoren er slukket).
Kokeflaten må under alle omstendigheter rengjøres før den benyttes på nytt.
- Ved rengjøring av brennerringen må det påses, at hullene ikke er tilstoppet.
- Dreieknappene kan trekkes av for rengjøring.
- Rengjør de ytre flatene til kjøkkeninnredningen med enfuktig klut uten skurende, korrosive eller klorholdige rengjøringsmidler. Ikke bruk stålull.
- Syreholdige eller alkaliske substanser (eddik, salt, sitronsaft og liknende) må fjernes omgående.

12.3.2 Overflater i rustfritt stål

- ▷ Overflater i rustfritt stål skal ikke rengjøres med blekemidler, med produkter som inneholder klor eller saltsyre, med bakepulver eller med pussemiddel for sølv.
- ▷ Det skal ikke benyttes flytende skuremiddel eller grove svamper.

- ▷ Før rengjøringen testes på et lite iøynefallende sted om rengjøringsproduktet som benyttes egner seg for denne overflaten.
- ▷ Etter rengjøringen skal overflatene tørkes grundig for å unngå kalkspor.
- ▷ Hos børstede overflater i rustfritt stål tørkes i sliperetningen.

Fjerne riper fra overflaten:

- Overflater i rustfritt stål behandles med en myk rengjøringsklut og med spesialmiddel for rengjøring/glans på overflater i rustfritt stål.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerning av krevende smuss og fastbrent fett:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en vanlig svamp og med rengjøringsmelk.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerning av fingeravtrykk:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en myk rengjøringsklut og med oppvaskmiddel eller glassrens.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerning av flekker fra kaffe og te:

- Overflater i rustfritt stål behandles med en natron-blanding. La natron-blandingen virke i 15 minutter.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

Fjerning av rustflekker:

- Overflater i rustfritt stål rengjøres med en vanlig svamp og med rengjøringsmelk. Benytt evt. en myk rengjøringsklut og et rengjøringsmiddel for rustfritt stål.
- Overflater i rustfritt stål skylles av og tørkes med tørkepapir.

12.3.3 Kjøleskap

- Rengjør kjøleskapet utvendig og innvendig med en myk klut og lunkent vann (tilsatt et mildt rengjøringsmiddel).
- Skyll deretter kjøleskapet med rent vann og la det tørke.
- Hold avløpsrennen for kondensvann fri for avleiringer.
- For å unngå materialendringer, må det ikke brukes såpe og ingen skarpe, kornete eller sodaholdige rengjøringsmidler.
- Sørg for at det ikke kommer olje eller fett på dørpakningen.

12.4 Puter

De instruksene til stell og rengjøring som står oppført nedenfor er kun ment som en hjelp. Instruksene gir ingen garanti for at rengjøringen blir vellykket. Instruksene berettiger ikke til noen garantikrav.

- ▷ Hvis mulig skal flekker fjernes umiddelbart.
- ▷ Flekker skal aldri fjernes med husholdningsrensemidler (f.eks. oppvaskmiddel).
- ▷ Før flekker behandles, må rensemidlet testes på et skjult sted på putetrekene. Slik kan du se om rengjøringen har en negativ innvirkning på stoffene eller fargene.
- ▷ Fuktige eller oljeholdige flekker må kun bare tørkes av, men aldri gnis. Det mest effektive er å bruke en klut med god sugesevne eller en svamp og trykke denne lett på flekken.
- ▷ Putetrekene skal ikke vaskes.
- ▷ Når skinntrekk rengjøres, må det påses at skinnet ikke blir gjennomfuktet og at vannet ikke trenger inn i sømmene på skinntrekket.

- ▷ Flekken skal behandles utenfra og innover. På denne måten kan flekken ikke spre seg utover.
- ▷ Ved faste eller bløtere forurensninger skal først de grove delene fjernes. Deretter behandles flekken forsiktig av med en sløv kniv eller en spatel.
- ▷ Dersom flekken allerede har tørket, skal de grove delene børstes forsiktig av. Deretter tørkes flekken forsiktig av med en fuktig klut eller svamp.
- ▷ Når putetrekene utsettes for sollys, falmer de etter hvert. Hvis temperaturen samtidig stiger i kjøretøyet, påskyndes fargeendringen. Derfor anbefaler vi at man lukker blendingsgardinene på vinduene ved sterkt sollys. Påse at det ikke oppstår noen varmeakkumulering når vinduene blendes.

Fett, olje, vin, melk, alkoholfrie drikkevarer

Bruk kun rengjøringsmidler på vannbasis som er vanlige i handelen. Alternativt kan man blande 2 spiseskjeer ammoniakk med 1 liter vann. Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med denne løsningen. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.

Urin, svette

Bruk kun rengjøringsmidler på vannbasis som er vanlige i handelen. Alternativt kan man blande 2 spiseskjeer ammoniakk med 1 liter vann. Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med denne løsningen. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.

Sjokolade, kaffe

Tørk forsiktig av med lunkent vann.

Frukt	Tørk forsiktig av med kaldt vann.
Voks, stearinlys	Skrap voksen forsiktig av med en sløv kniv eller en spatel. Dekk til flekken med flere lag blekkpapir og stryk den.
Blod	Bland 2 spiseskjeer salt og 1 liter vann. Fukt flekken og tørk den forsiktig av med en tørr klut. Ved vanskelige flekker tørker man forsiktig av med salmiakkspiritus.
Kulepenn, blekk	Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med rensbensin. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.
Søle	Fjern forsiktig så mye smuss som mulig med en sløv kniv eller en spatel. La smusset tørke og fjern det med en støvsuger. Ved vanskelige flekker skal det kun anvendes rengjøringsmidler på vannbasis som er vanlige i handelen. Alternativt kan man blande 2 spiseskjeer salmiakkspiritus med 1 liter vann. Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med denne løsningen. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.
Blyant	Bruk kun milde og rene tekstilrensemidler uten vann. Fukt et tørkle med midlet. Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med denne løsningen. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.
Oppkast	Fjern oppkasten forsiktig og vas av med kaldt vann. Bruk kun rengjøringsmidler på vannbasis som er vanlige i handelen. Alternativt kan man blande 2 spiseskjeer ammoniakk med 1 liter vann. Tørk flekken forsiktig med en klut som er fuktet med denne løsningen. Snu kluten ofte, slik at flekken kun kommer i berøring med en ren del av duken.

12.5 Vannanlegg

12.5.1 Rengjør vanntanken

- Tøm vanntanken og steng av avløpsåpningen.
- Ta av dekslet på vanntanken.
- Fyll på vann med litt oppvaskmiddel i vanntanken (ikke bruk skuremiddel).
- Skrubb vanntanken med en vanlig oppvaskbørste inntil det ikke finnes synlig belegg i den.
- Skrubb også pumpehuset.
- Hvis det er mulig skal drikkevannssonden rengjøres for hånd gjennom rengjøringsåpningen.
- Skyll vanntanken med rikelige mengder med drikkevann.

- ▷ I tilfelle det på grunn av byggeformen på vanntanken ikke er mulig å rengjøre den mekanisk: Benytt et egnet kjemisk rengjøringsmiddel.

De autoriserte forhandlerne er gjerne behjelpelig ved utvalg av et egnet rengjøringsmiddel.

Følg anvisningene til produsenten av rengjøringsmidlet.

12.5.2 Rengjøre vannledninger

- ▷ Bruk kun egnet rengjøringsmiddel fra forhandleren.
- ▷ Rengjøringsmiddelet må oppfylle nasjonale krav og være godkjent (hvis nødvendig).

- ▷ Samle opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel og sørg for korrekt avfallshåndtering.

- Tøm vannanlegget.
- Steng av alle avløpsåpninger og tappekraner.
- Fyll en blanding av vann og rengjøringsmiddel i vanntanken. Overhold produsentens angivelse av blandingsforhold.
- Åpne tappekranene en etter en.
- La tappekranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng tappekranene igjen.
- Still alle vannkraner på "Varmt" og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Still alle vannkraner på "Kaldt" og åpne dem.
- La vannkranene stå åpne så lenge at blandingen av vann og rengjøringsmiddel når frem til hvert enkelt utløp.
- Steng alle vannkraner.
- Betjen toalettspylingen flere ganger.
- La rengjøringsmidlet virke slik produsenten angir.
- Tøm vannanlegget. Samle deretter opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel og sørg for korrekt avfallshåndtering.
- For å skylle hele vannanlegget skal det fylles opp med drikkevann og tømmes gjentatte ganger.

12.5.3 Desinfisere vannanlegget

- ▷ Bruk kun egnet desinfiseringsmiddel fra forhandleren.
- ▷ Desinfeksjonsmiddelet må oppfylle nasjonale krav og være godkjent (hvis nødvendig).

- ▷ Samle opp blandingen av vann og rengjøringsmiddel som tappes ut, og sørg for korrekt avfallshåndtering.

Gå frem på samme måte ved desinfeksjon av vannanlegget som ved rengjøringen av vannledningene (se avsnittet 12.5.2). Bruk desinfeksjonsmiddel i stedet for rengjøringsmiddel.

12.5.4 Rengjør spillvannstanken

Rengjør spillvannstanken etter hver gangs bruk.

- Tømme spillvannstanken.
- Åpne da tappekranen og rengjøringsåpningen på spillvannstanken.
- Skyll spillvannstanken grundig med rent vann.
- Avløpssonden rengjøres for hånd gjennom rengjøringsåpningen hvis mulig.

12.6 Vintervedlikehold

Veisalt skader understellet og de delene som er utsatt for skvettvann. Vi anbefaler å vaske kjøretøyet oftere om vinteren. Mekaniske og overflatebehandelte deler og bilens understell er spesielt utsatt, og de må derfor rengjøres grundig.

- ▷ Ved frostfare må varmeanlegget alltid drives med minst 15 °C. Resirkuleringsviften settes på automatisk. Ved ekstreme utetemperaturer bør også møbelklaffer og -dører stå litt på gløtt. Innstrømming av varmluft kan motvirke frysing av f.eks. vannledninger og at det dannes kondens i oppbevaringsrommene.
- ▷ Ved frostfare må i tillegg vinduene på utsiden av kjøretøyet dekket til med vinterisolasjonsmatter.

12.7 Lagring

12.7.1 Midlertidig lagring

- ▶ Har kjøretøyet stått stille over lengre tid (ca. 10 måneder), må bremse- og gassanlegg kontrolleres på fagverksted.
- ▶ Ta hensyn til at vannet er ubrukelig etter kort tid.
- ▶ Kabelskader forårsaket av dyr kan føre til kortslutning. Brannfare!

Dyr (spesielt mus) kan forårsake store skader inne i bilen. Det gjelder spesielt dersom dyr får oppholde seg uforstyrret i det parkerte kjøretøyet.

For å unngå eller begrense skader forårsaket av dyr som har kommet seg inn, bør du regelmessig kontrollere kjøretøyet for skader eller spor etter dyr.

Hvis du oppdager spor etter dyr, må du kontakte en autorisert forhandler eller servicestasjon. Dersom det foreligger kabelskader, kan disse skadene føre til kortslutning. Kjøretøyet kan begynne å brenne.

Gjennomgå følgende sjekkliste før lagring:

Basiskjøretøy

Ting å gjøre	Utført
Fyll drivstofftanken helt full. På denne måten unngås rustskader på tankanlegget	
Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke. Dette forhindrer trykkpunkter på dekkene og hjul-lager	
Beskytt dekkene mot direkte sollys. Fare for sprekkdannelse!	
Pumpe opp dekkene til anbefalt maksimumstrykk	
Sørg for tilstrekkelig lufttilførsel til undergulvet	
 ▷ Fuktighet eller mangel på oksygen, f.eks. når det brukes plastfolie til å dekke til, kan føre til synlige uregelmessigheter på undergulvet	
Følg i tillegg henvisningene i bruksanvisningen til basiskjøretøyet	

Karosseri

Dekk alle avtrekk med de tilhørende dekkhettene og tett alle gjenværende åpninger (bortsett fra luftesystemet). Slik hindrer du dyr (f.eks. mus) i å trenge inn	
For å hindre at det dannes kondens med påfølgende jordslag, må boenheten og alle oppbevaringsrom som er tilgjengelige utenfra samt oppstillingsplassen (f.eks. garasje) luftes hver 3. uke	

Inne

Still opp putene til lufting og dekk dem til	
Vask kjøleskapet	
La dørene til kjøleskap og frysenskap stå på gløtt	
Let etter spor etter dyr som har kommet seg inn	
Koble flatskjermen fra strømnettet og ta den eventuelt ut av kjøretøyet	

Gassanlegg

Steng gassflaskens hovedventil	
Lukk alle gassavstengeventiler	
Ta alltid gassflasken ut av gassskapet, selv om de er tomme	

Elektrisk anlegg

Boenhets- og startbatteriet skal lades helt opp	
 ▷ Lad alltid batteriet minst 20 timer før kortere lagring.	
Koble boenhets-batteriet fra 12 V-spenningen	

Vannanlegg

Tøm hele vannanlegget. Blås restvannet ut av vannledningene (maks. 0,5 bar). La vannkranene stå åpne i midtstilling. La sikkerhets-/avtappingsventilen og alle tappekranene stå åpne. Se anvisningene i kapittel 11	
---	--

12.7.2 Lagring om vinteren

Supplerende forholdsregler er nødvendige ved lagring over vinteren:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Karosseriet og understellet må rengjøres grundig og sprayes med varmvoks eller med lakkpleiemiddel	
	Fylle drifstofftanken med vinterdiesel	
	Kontroller frostvæsken i kjølevannet	
	Utbedre lakkskader	
	Påfylling av spylevæske med frostvæske	
Karosseri	Rengjøre kjøretøyet grundig utvendig	
	Luftesystemet må stå åpent	
	Samtlige dør- og klaffehengsler må rengjøres og smøres	
	Låser skal pensles med olje eller glyserin	
	Alle gummilistene behandles med vanlig kommersielt pleiemiddel for gummi	
	Låsesylindrene skal behandles med grafittstøv	
Inne	Sett opp avfukter (granulater)	
	Puter og madrasser må tas ut av kjøretøyet og oppbevares på et tørt sted	
	Boenheten må luftes hver tredje uke	
	Tøm alle skap og oppbevaringsrom og åpne klaffer, dører og skuffer	
	Rengjør boenheten grundig	
	Ved frostfare må flatskjermen tas ut av kjøretøyet	
Elektrisk anlegg	Demonter starterbatteri og boenhets-batteri og lagre dem frostfritt (se kapittel 9) eller kople kjøretøyet til en 230 V-forsyning	
Vannanlegg	Rengjør vannanlegget med et spesielt rengjøringsmiddel som fås hos faghandelen	
Hele kjøretøyet	Plasser tildekkingen slik at lufteåpningene ikke tildekkes, eller bruk plater som tillater luftgjennomstrømning	

12.7.3 Igangsetting av kjøretøyet etter midlertidig lagring eller etter overvintring

Gjennomgå følgende sjekkliste før igangsetting:

	Ting å gjøre	Utført
Basiskjøretøy	Kontroller trykket i dekkene	
	Sjekk trykket i reservehjulet	
Karosseri	Rengjør stigtrinnets dreielager	
	Kontroller at dører, vinduer og takluker fungerer	
	Kontroller at alle utelåser fungerer	
	Fjern dekslet foran eksosavtrekket (der det finnes)	
	Fjern vinterdekslet foran kjøleskapets luftegitter (der det finnes)	
Gassanlegg	Sett inn gassflasker i gasskapet, surr dem fast og koble dem til gasstrykkregulatoren	
Elektrisk anlegg	Koble til 230 V-forsyning via utvendig stikkontakt	
	Boenhets- og startbatteriet skal lades helt opp	
	 ▢ Etter lagring skal batteriet lades opp i minst 20 timer.	
	Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen (se kapittel 9)	
	Kontroller at det elektriske anlegget, f.eks. innelamper, stikkontakter og installerte elektriske apparater, fungerer	
Vannanlegg	Desinfisere vannledninger og vannkanne eller vanntank	
	Kontroller at betjeningshendelen på spillvannstanken fungerer	
	Steng sikkerhets-/avtappingsventil, tappekraner og vannkraner	
	Kontroller at vannanlegget er tett	
Innebygde apparater	Kontroller at kjøleskapet fungerer	
	Kontroller at varmeanlegget/varmtvannsberederen fungerer	
	Kontroller at gasskomfyren fungerer	

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om inspeksjons- og vedlikeholdsarbeid på kjøretøyet.

Anvisningene vedrørende vedlikehold omfatter:

- Bytte av lyspærer
- Reservedeler

På slutten av kapitlet finner du viktige råd om bestilling av reservedeler, og om våre handelspartnere og servicestasjoner.

13.1 Inspeksjonsarbeider

I likhet med alle tekniske apparater, må kjøretøyet undersøkes med jevne mellomrom.

Fagfolk må utføre disse inspeksjonsarbeidene.

Dette arbeidet forutsetter spesielle fagkunnskaper som ikke kan beskrives innenfor rammen av denne bruksanvisningen. Denne fagkunnskapen fås hos alle servicestasjoner. Fabrikkens erfaring og regelmessige tekniske anvisninger herfra, samt innretninger og verktøy garanterer faglig korrekt inspeksjon utfra den nyeste kunnskapen.

Servicestasjonen som utfører arbeidet bekrefter arbeidet som er utført.

Inspeksjonsarbeider på chassis skal bekreftes av chassisprodusenten i kundeserviceheftet.

- ▷ Legg merke til inspeksjonene som er fastsatt av produsenten, og sørg for at de utføres i de foreskrevne intervaller. På denne måten tas kjøretøyet godt vare på.
- ▷ Bekreftelse av de utførte inspeksjonsarbeidene gjelder samtidig som bevis ved eventuelle skader og garantisaker.

13.2 Vedlikeholdsarbeid

Som ethvert annet teknisk apparat trenger kjøretøyet vedlikehold. Omfang og hyppighet retter seg etter de ulike drifts- og bruksforholdene. Vanskeligere driftsforhold krever hyppigere vedlikehold.

Vedlikehold basiskjøretøyet og innbyggingsapparatene ved intervallene som er oppgitt i de aktuelle bruksanvisningene.

13.3 Utskiftning av lyspærer, utvendig

- ▶ Lyspærer og lampeholdere kan være meget varme. La dem derfor alltid avkjøles før de byttes ut.
- ▶ Oppbevar lyspærer utilgjengelig for barn.
- ▶ Ikke bruk lyspærer som er falt ned eller som har riper i glasset. Lyspærene kan sprekke.

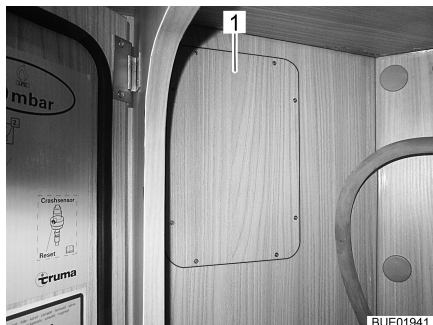

- ▷ Ikke ta på en ny lyspære med fingrene. Bruk en klut når du skal sette inn en ny lyspære.
- ▷ Bruk kun lyspærer av samme type og med riktig styrke.
- ▷ Når lysdiodene i lampene er defekte, oppsøk en autorisert forhandler eller servicestasjon.

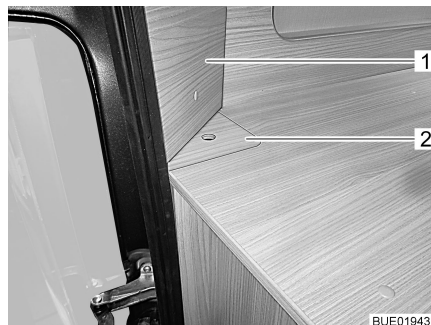

Utelys er en del av basiskjøretøyet. Bytte av lyspærer er beskrevet i bruksanvisningen til basiskjøretøyet.

Baklysene er ikke direkte tilgjengelige. For at lyspærene skal kunne byttes ut, må først innebygde deler fjernes.

Bilde 82 Tilgang til baklys, venstre (600)

Bilde 83 Tilgang til baklys, venstre (640)

Skift venstre lyspære (600):

- Ta av dekslet (Bilde 82,1). Dekselet er festet med stjerneskruer. Dekslet befinner seg i gasskapet.
- Skift lyspære.

Skift venstre lyspære (640):

- Ta av dekslet (Bilde 83,1). Dekselet er festet med stjerneskruer.
- Grip dekslet (Bilde 83,2) på gripehullet og ta det ut.
- Skift lyspære.

Bilde 84 Tilgang til baklys, høyre

Skift høyre lyspære:

- Ta av dekslet (Bilde 84,1). Dekselet er festet med stjerneskruer. Dekslet befinner seg i gasskapet.
- Skift lyspære.

13.4 Belysning i boenheten

I boenheten er alle lampene utstyrt med LED-teknologi.

LED-lamper er økonomiske, vedlikeholdsfrie og har en svært lang levetid. Det er vanligvis ikke nødvendig å skifte lyspære.

- ▷ Når lysdiodene i lampene er defekte, oppsøk en autorisert forhandler eller servicestasjon.

13.5 Reservedeler

- ▶ Enhver endring av kjøretøyets forinnstilte tilstand kan redusere kjøre- og trafikksikkerheten.
- ▶ Spesialutstyret og original-reservedelene som anbefales av oss er utviklet og godkjent spesielt for ditt kjøretøy. Den autoriserte forhandleren eller servicestasjonen fører disse produktene. Den autoriserte forhandleren eller servicestasjonen er informert om tillatte tekniske enkeltheter og utfører nødvendige arbeider faglig korrekt.
- ▶ Tilbehør og påbygde, ombygde eller innebygde deler som ikke er godkjent av oss kan forårsake skader på kjøretøyet og føre til redusert trafikksikkerhet. Selv om det foreligger en uttalelse fra sakkyndig, en generell driftstillatelse eller en typegodkjenning, kan det ikke dermed garanteres at produktet er av tilfredsstillende kvalitet.
- ▶ Vi påtar oss ikke ansvar for skader forårsaket av produkter som ikke er godkjent av oss. Dette gjelder også for ulovlige endringer på kjøretøyet.

Av sikkerhetsgrunner må reservedeler for apparater tilsvare produsentens spesifikasjoner, og produsenten må ha godkjent dem som reservedeler. Reservedelene må bare monteres av produsenten selv eller på et autorisert fagverksted. Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

Noen forslag for viktige reservedeler:

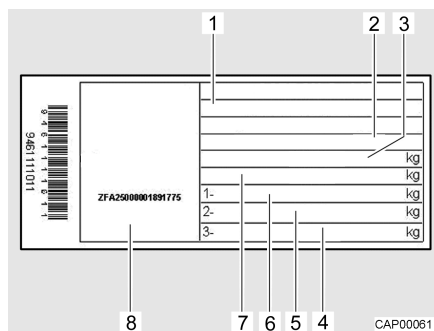
- Sikringer
- Lyspærer
- Vannpumpe (dykkpumpe)

Ved bestilling av reservedeler må man oppgi serienummer hhv. chassisnummer og kjøretøysmodell til forhandleren.

Kjøretøyet som beskrives i denne bruksanvisningen er konstruert og utrustet i samsvar med fabrikknormene. Avhengig av bruksområde tilbys det nyttig tilleggsutstyr. Ved montering av tilleggsutstyr må det undersøkes om disse må føres inn i vognkortet. Ta hensyn til teknisk tillatt totalvekt. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

13.6 Typeskilt

- 1 Type
- 2 Produsent- og karosserinummer
- 3 Teknisk tillatt totalvekt for kjøretøyet
- 4 Ledig
- 5 Tillatt akseltrykk bak
- 6 Tillatt akseltrykk foran
- 7 Teknisk tillatt vogntogvekt for kjøretøyet med tilhenger
- 8 Serienummer

Bilde 85 Typeskilt

Typeskiltet (Bilde 85) med serienummeret er plassert på B-søylen på passasjersiden.

Ikke fjern typeskiltet. Typeskiltet:

- Identifiserer kjøretøyet
- Er til hjelp ved bestilling av reservedeler
- Dokumenterer sammen med vognkortet hvem som eier bilen

▷ Oppgi alltid **serienummeret** ved spørsmål til kundeservicestasjonen.

13.7 Varsel- og henvisningsklistremerker

På og i kjøretøyet finnes det varsel- og henvisningsklistremerker. Varsel- og henvisningsklistremerker er der av hensyn til sikkerheten, det er ikke tillatt å fjerne dem.

▷ Reserve-klistremerker kan bestilles hos autoriserte forhandlere eller på servicestasjoner.

13.8 Forhandler

De autoriserte forhandlerne og servicestasjonene er kontaktesteder når man trenger reservedeler til kjøretøyet.

Adressene og telefonnumrene til de autoriserte forhandlerne og servicestasjonene finner du på internett på hjemmesiden til produsenten.

13.9 Reservenøkkel

Følgende informasjon er viktig ved bestilling av reservenøkler:

Låser fra:	Nødvendig for bestilling:	Anskaffes hos:	Info telefon:
Basiskjøretøy Fiat	Chassisnummer	Fiat-kontraks- verksted	—
Karosseri	Serienummer, chassis- nummer, ekstranøkkel eller nøkkelnummer	Forhandler	—

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om dekkene i kjøretøyet.

Anvisningene omfatter:

- Dekkutvalget
- Håndtering av dekkene
- Dekktrykk

- ▷ Dekkene er en del av basiskjøretøyet. Informasjon om dekktrykket finnes i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.
- ▷ Kjøretøyene har ingen reservehjul. Et sett for punktering er som standard vedlagt for fylling av defekte dekk.

14.1 Generelt

- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet (se avsnittet 14.5).

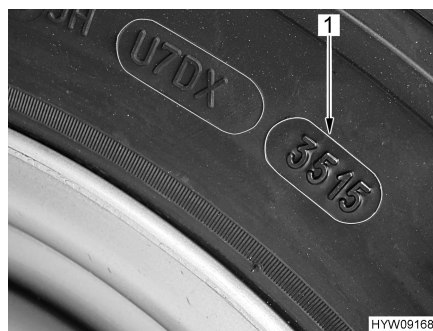

- ▷ Kontroller dekktrykket når dekkene er kalde. Et for høyt dekktrykk i varme dekk må ikke reduseres.
- ▷ Det er montert slangefrie dekk på kjøretøyet. Monter aldri slanger i disse dekkene.
- ▷ Følg bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

- ▷ Avhengig av basiskjøretøy og utførelse, er kjøretøyene som standard utstyrt med et dekkreparasjonssett.
- ▷ Kjør ut på høyre side av veibanen ved punktering. Sikre kjøretøyet med varseltrekant. Slå på varselblinkanlegget.
- ▷ Dekkene må ikke være eldre enn 6 år, fordi materialet blir slitt med tiden. Det firesifrede DOT-nummeret (Bilde 86,1) på siden av dekket viser produksjonsdatoen. De to første sifrene viser uken, de to siste produksjonsåret.

Eksempel: (3515) Uke 35, produksjonsår 2015.

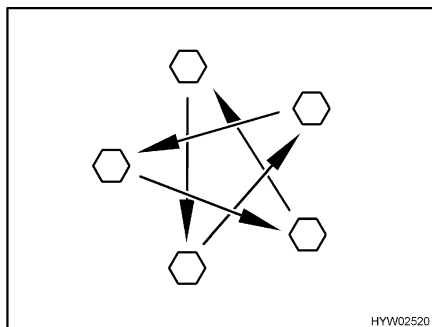
Bilde 86 DOT-nummer

OBS:

- Foreta regelmessig (hver 14. dag) kontroll av dekkene, kontroller om det er jevn mønsterslitasje, mønsterdybde og utvendige skader.
- Ta hensyn til påbudt minste mønsterdybde.
- Bruk alltid dekk av samme type, fabrikat og modell (sommer- eller vinterdekk).

- Bruk bare dekk som er tillatt for felgtypen. Tillatte felgstørrelser og dekkdimensjoner er angitt i kjøretøyets vognkort, men den autoriserte forhandleren eller servicestasjonen hjelper deg også gjerne.
- Nye dekk skal kjøres inn på en ca. 100 km lang strekning i middels hastighet - først da er godt veigrep garantert.
- Dekkene er en del av basiskjøretøyet. Informasjon om tiltrekkingsmomentet til hjulskruene finnes i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

Bilde 87 Trekk hjulmutrene eller hjulskruene diagonalt

- Kontroller regelmessig at hjulmutrene og hjulskruene er godt festet. Etter skifte av hjul må hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes diagonalt etter 50 km (Bilde 87).
- Ved bruk av nye eller nylakkerte felger skal hjulmutrene eller hjulskruene ettertrekkes etter ca. 1 000 til 5 000 km.
- Ved lagring eller ved lengre stillstand må man hindre trykk på dekk og hjul-lagre:
Jekk opp kjøretøyet, slik at dekkene ikke belastes, eller beveg kjøretøyet hver 4 uke slik at stillingene til hjulene forandrer seg.

14.2 Dekkutvalg

- Under kjøringen kan feil dekkvalg føre til alt fra skade på dekkene til punktering.

- Når det monteres dekk som ikke er tillatt for kjøretøyet, kan det oppheve driftstillatelsen for kjøretøyet og dermed forsikringsbeskyttelsen. Autoriserte forhandlere eller servicestasjoner hjelper deg gjerne.

Tillatte dekkstørrelser for ditt kjøretøy står i vognkortet eller du kan få det oppgitt hos de autoriserte forhandlerne eller på servicestasjonene. Hvert dekk må passe til kjøretøyet som det skal brukes på. Dette gjelder først og fremst for utvendige mål (diameter, bredde) som angis gjennom den standardiserte størrelsesbetegnelsen. I tillegg må dekkene oppfylle kravene kjøretøyet stiller med tanke på vekt og hastighet.

Ved vekt går man ut fra tillatt maksimal akseltrykk som fordeles på to dekk. Maksimal bæreevne til et dekk utvises gjennom lastindeksen (= LI, bæreevne-karakteristikk).

Aksegeometrien til et kjøretøy, som camber og sporing er viktig ved valg av dekk. Et dekk tillatte maksimalhastighet (ved full bæreevne) angis ved en speed-indeks (= GSY, hastighetssymbol). Last-indeks og speed-indeks utgjør til sammen kjørespesifikasjonen til et dekk. Det er offisiell bestandel til den fullstendige, standardiserte dimensjonsbetegnelsen som står på hvert dekk. Disse angivelsene på dekket må stemme over ens med angivelsene i vognkortet.

14.3 Betegnelser på dekket

215/70 R 15C 109/107 Q
(eksempel)

Betegnelse	Forklaring
215	Dekkets bredde i mm
70	Forhold høyde/bredde til dekket i prosent
R	Dekkonstruksjon (R = radial)
15	Felgdiameter i tommer
C	Commercial (Transporter)
109	Bæreevne-karakteristikk enkeltdekk
107	Bæreevne-karakteristikk tvillingdekk
Q	Hastighetssymbol (Q = 160 km/t)

14.4 Håndtering av dekkene

- Kjør på skrå over kantsteiner. Hvis ikke kan dekkene bli klemt på flanken. Hvis man kjører over kantstein i spiss vinkel, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kjør sakte over høye kloakklokk. Hvis ikke kan dekkene bli klemt. Hvis man kjører over høye kloakklokk med stor fart, kan det skade dekkene og føre til punktering.
- Kontroller støtdemperne med jevne mellomrom. Hvis man kjører med dårlige støtdempere fører det til betydelig større slitasje.
- Ved ujevn mønsterslitasje, må man kontrollere sporing og camber. Hvis man kjører med feil innstilt sporing eller ensidig justert camber fører det til betydelig større slitasje.
- Dekkene må ikke vaskes med høytrykksspyler. I løpet av få sekunder kan dekkene blir skadet, noe som kan føre til punktering.
- Kjør slik at dekkene skånes. Unngå kraftig bremsing, bår start og lange turer på dårlige veier.

14.5 Dekktrykk

- ▶ For lavt dekktrykk fører til overoppheting av dekket. Alvorlige skader på dekket kan være resultatet.
- ▶ Før start eller annenhver uke skal dekktrykket kontrolleres. Feil dekktrykk fører til forhøyet slitasje og kan føre til alt fra skade på dekkene til punktering. Sjåføren kan miste kontrollen over kjøretøyet.
- ▶ Bruk bare ventiler som er tillatt for det foreskrevne dekktrykket.

- ▷ Kontroller dekktrykket når dekkene er kalde. Et for høyt dekktrykk i varme dekk må ikke reduseres.

Bæreevnen og dekkets holdbarhet er umiddelbart avhengig av dekktrykket. Luft er et flyktig medium som uunngåelig også siver ut av dekk.

Som tommelfingerregel kan man regne med et trykktap på 0,1 bar hver andre måned når et dekk er fylt. Kontroller dekktrykket regelmessig for å unngå dekkskader eller punktering.

- ▷ Dekktrykk-verdiene gjelder for lastete kjøretøy med kalde dekk.
- ▷ Ved varme dekk må trykket være 0,3 bar høyere enn ved kalde dekk. Kontroller trykket på nytt med kalde dekk.
- ▷ Ventilen som brukes må være godkjent for lufttrykket. Ved trykk over 4,75 bar anbefaler vi bruk av en metallventil.
- ▷ Dekktrykk-toleransen er +/- 0,05 bar.
- ▷ Opplysninger om tillatt akseltrykk finner De i vognkortet.
- ▷ Dekkene er en del av basiskjøretøyet. Informasjon om dekktrykket finnes i bruksanvisningen for basiskjøretøyet.

Kapitteloversikt

I dette kapitlet finner du opplysninger om mulige feil på kjøretøyet.

Feilen er listet opp med mulige årsaker og forslag til hvordan de kan utbedres.

Anvisningene omfatter:

- Bremselanlegg
- Elektrisk anlegg
- Gassanlegg
- Gasskomfyr
- Varmeanlegg
- Varmtvannsbereder
- Kjøleskapet
- Vannforsyning
- Karosseri

De nevnte feilene kan utbedres på egenhånd uten store fagkunnskaper og med noen få grep. Hvis de tiltak som er angitt i denne bruksanvisningen ikke løser problemene, må et autorisert fagverksted foreta feilsøkingen og utbedringen.

15.1 Bremselanlegg

- Defekter ved bremselanlegget må straks repareres på autorisert fagverksted.

15.2 Elektrisk anlegg

- Skift alltid ut boenhets-batteriet med et batteri av samme type og kapasitet.

- For skifte av sikringer, se kapittel 9.

Feil	Årsak	Tiltak
Den innelysningen fungerer ikke	LED-lampe eller kabling defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Elektriske stigrinn kan ikke skyves ut eller trekkes inn	Sikring på strømsentralen defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Ingen 230 V-forsyning på tross for tilkoblet nett	Sikringsautomat 230 V har utløst	Slå på sikringsautomat 230 V
Start- eller boenhets-batteri lades ikke ved 230 V-drift	Stor bladsikring (40 A) på start- eller boenhets-batteriet defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på start- eller boenhets-batteriet
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice

Feil	Årsak	Tiltak
Boenhets-batteriet lades ikke av kjøretøyet	Sikring på dynamo klemme D+ defekt	Skift sikring
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
Kontrolllampen 12 V lyser ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhets-batteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen
	Start- eller boenhets-batteriet er ikke oppladet	Lad startbatteriet eller boenhets-batteriet
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
12 V-forsyning i boenhets-batteriet fungerer ikke	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhets-batteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen
	Boenhets-batteriet er utladet	Lad boenhets-batteri
	Stor bladsikring (40 A) på boenhets-batteri defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på boenhets-batteri
	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
12 V-forsyning fungerer ikke ved 230 V-drift	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Boenhets-batteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen
	Lademodul i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Sikringsautomat 230 V har utløst	Ta kontakt med kundeservice
	Stor bladsikring (40 A) på boenhets-batteri defekt	Skift stor bladsikring (40 A) på boenhets-batteri
Startbatteriet blir utladet ved 12 V-drift	Skillerelé i strømsentralen defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Boenhets-batteriet er koblet fra 12 V-spenningen	Koble boenhets-batteriet til 12 V-spenningen

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen spenning fra boenhets-batteriet	Boenhets-batteriet er utladet	Lad boenhets-batteriet umiddelbart Fullstendig utlading skader batteriet. Hvis kjøretøyet ikke skal brukes på lang tid, må boenhets-batteriet lades helt opp
Boenhets-batteriet blir overladet ("koker")	Batteri-skillebryteren er stilt inn feil	Endre innstilling for batteri-skillebryteren
	Ladesensor eller relé er defekt	Fjern den store bladsikringen på boenhets-batteriet, oppsøk deretter kundeservice

15.3 Gassanlegg

- ▶ Ved defekt på gassanlegget (gasslukt, høyt gassforbruk) er det fare for eksplosjon! Steng snarest gassflaskens hovedventil. Åpne vinduer og dører og luft godt.
- ▶ Ved feil på gassanlegget: Ikke røyk, ikke bruk åpen ild og ikke betjen noen elektriske brytere (lysbrytere osv.). Sjekk tettheten av gassførende deler og rør med lekkasjesøkingsspray. Ikke bruk åpen flamme for å sjekke.
- ▶ Feil på gassanlegget må utbedres av et autorisert fagverksted.

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen gass	Gassflasken er tom	Bytt gassflaske
	Gassavstengeventil stengt	Åpne gassavstengeventilen
	Gassflaskens hovedventil stengt	Åpne gassflaskens hovedventil
	For lav utetemperatur (-42 °C ved propangass, 0 °C ved butangass)	Vent til utetemperaturen har steget
	Innebygget apparat defekt	Ta kontakt med kundeservice

15.4 Kokeplass

Feil	Årsak	Tiltak
Tennsikringene går ikke på (flammen brenner ikke når reguleringshåndtaket slippes løs)	For kort oppvarmingstid	Hold reguleringshåndtaket nedtrykket i ca. 15 til 20 sekunder etter tenning
	Tennsikring defekt	Ta kontakt med kundeservice
Flammen går ut når den stilles på svakt	Tennsikringsføleren står ikke riktig	Still tennsikringsføleren riktig (ikke bøy den). Følerspissen skal stikke 5 mm over brenneren. Følerhalsen skal ikke ha mer enn 3 mm avstand til brennerkransen; oppsøk eventuelt kundeservice

15.5 Varmeanlegg/varmtvannsbereder

Ved feil må du ta kontakt med nærmeste kundeservice for vedkommende fabrikat. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

15.5.1 Varmeanlegg/varmtvannsbereder Truma med analogt kontrollpanel

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget tennes ikke	Temperaturføler på betjeningsdelen eller den eksterne føleren er defekt	Trekk ut støpslet på betjeningsdelen. Varmeanlegget fungerer da uten termostat. Oppsøk kundeservice så snart som mulig
Varmtvannsberederen tømmes, sikkerhets-/avtappingsventilen har åpnet seg	Innetemperatur under 8 °C	Varm opp boenheten
Sikkerhets-/avtappingsventilen kan ikke lukkes	Temperatur på sikkerhets-/avtappingsventilen under 8 °C	Varm opp boenheten
Viftehjulet går med høy lyd eller ikke jevnt	Viftehjulet er tilsmusset	Oppsøk Truma-service
Det indikeres en feil	Se tabell over blinksyklus	Se tabell over blinksyklus

Blinksyklus Ved feilvisning blinker LEDene på denne måten:

- Av/på 0,5 sekunder
- Pause 5 sekunder

Feil	Årsak	Tiltak
Ingen LED lyser, apparatet er slått på, driftsspenningen er i orden	Automatisk gjenoppstart er blokkert, f.eks. etter et brudd i strømforsyningen	Tilbakestill apparatet (slå av, vent fem sekunder, slå det på igjen)
Etter at det blir slått på (vinter- og sommerdrift) lyser ingen LED	Ingen driftsspenning	Kontroller 12 V batterispenning og lad batteriet om nødvendig
	Apparat- eller kjøretøysikring er defekt	Kontroller apparat- eller kjøretøysikring og skift ut hvis defekt
Etter at det blir slått på lyser den grønne LED, men varmeanlegget går ikke	Temperaturen som er stilt inn på betjeningsdelen er lavere enn romtemperaturen	Still inn en høyere temperatur på betjeningsdelen
Grønn LED lyser, gul LED blinker én gang (varmeanlegget er i drift igjen)	Fare for underspenning, batterispenningen er for lav < 10,4 V	Lad batteri
Grønn LED lyser, gul LED blinker to ganger (ikke drift igjen)	Underspenning, batterispenningen er for lav < 10,0 V	Lad opp eller skift ut batteriet
	Overspenning > 16,4 V	Kontroller batterispenning og spenningskilder (f.eks. ladeapparatet)
Grønn LED lyser, gul LED blinker fire ganger Varmeanlegget slår seg av etter lengre tids drift med feil	Sommerdrift med tom vannbeholder	Slå av apparatet og la det kjøles ned, fyll varmtvannsberederen med vann
	Varmluftutganger utgang blokkert	Kontroller utgangåpninger
	Innsuging av omluft blokkert	Fjern blokkeringen til innsuging av omluft
Grønn LED lyser, gul LED blinker fem ganger	Romtemperatursensor eller kabel defekt	Ta kontakt med kundeservice
Grønn LED lyser, gul LED blinker syv ganger	Betjeningsdel eller kabel defekt	Ta kontakt med kundeservice
Grønn LED lyser, gul LED blinker åtte ganger	Kortslutning i varmeelementet for FrostControl	Trekk ut pluggen for varmeelementet fra den elektroniske styreenheten, skift ut varmeelementet
Grønn LED lyser, gul LED blinker ni ganger ca. 30 sekunder etter at varmeanlegget blir slått på	Hovedventil eller gassavstengeventil er stengt	Åpne hovedventil eller gassavstengeventil
	Gassflasken er tom	Bytt gassflaske

Feil	Årsak	Tiltak
Varmeanlegget slår seg av etter lengre tids drift med feil	Gasstrykkregulator isete	Bruk regulatoroppvarming (Eis-Ex)
	For høy andel butan i gassflasken	Bruk propan (særlig ved temperaturer under 10 °C er butan ikke egnet til oppvarming)
Rød LED blinker fra én til åtte ganger (apparatet er på)	Feil i varmeanlegget	Ta kontakt med kundeservice
Grønn LED blinker fem ganger etter at varmeanlegget slås av	Etterløpstiden for å redusere temperaturen i apparatet er aktiv	Ingen feil. Etterløpet slår seg av selv etter ca. fem minutter
Grønn og rød LED lyser etter at apparatet blir slått på	Elektronikke er defekt	Ta kontakt med kundeservice

Dersom tiltakene ikke fører til utbedring av feilen, oppsøk kundeservice.

15.6 Kjøleskap

Ved feil må du ta kontakt med nærmeste kundeservice for vedkommende fabrikat. Adresselisten er vedlagt enhetenes papirer. Kun autoriserte fagfolk må foreta reparasjoner på apparatet.

15.6.1 Thetford T1000

Feil	Årsak	Tiltak
Kjøleskapet kjøler ikke, kompressor fungerer ikke	Batterispenning er for lav	Lad batteri
	Startforsinkelse på 1 minutt (ikke en feil)	Vent i 1 minutt
	Omgivelsestemperatur er for høy	Slå av kjøleskapet i 1 time, luft kjøretøyet, deaktiver nattmodus
	Sikring defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
Fryseren oppnår ikke frysetemperatur	Omgivelsestemperatur er under 16 °C	Øk temperaturen i boenheten og/eller velg høyere kjøletrinn
Kjøleskapet kjøler ikke, kompressor starter, men slår seg av igjen med en gang	Omgivelsestemperatur er for høy	Slå av kjøleskapet i 1 time, luft kjøretøyet, deaktiver nattmodus
Kjøleskapet kjøler for mye	For høyt kjøletrinn innstilt	Still inn lavere kjøletrinn
Støy er sterkere enn i nattmodus	Kjøleskapet kjører i normal drift	Bytt til nattmodus (kun når temperatur er under 30 °C)
Kjøleskapet kjøler ikke, kompressor jobber kontinuerlig	Feil hos kjøleskapet	Ta kontakt med kundeservice

Feil	Årsak	Tiltak
Kjøleskapet er ikke kaldt nok	Omgivelsestemperatur er for høy	Slå av kjøleskapet i 1 time, luft kjøretøyet, deaktiver nattmodus
	Ventilasjonsåpning er helt eller delvis blokkert	Fjern blokkering
	Kjøleskapdøren er ikke skikkelig lukket	Lukk kjøleskapdøren, sjekk tetning
	For mye is på fordampner (islag er tykkere enn 3 mm)	Tin opp fordampner, sjekk tetning

15.6.2 Cruise 65

Feil	Årsak	Tiltak
Rød LED blinker	Feil hos kjøleskapet	Ta kontakt med kundeservice
Kjøleskapet virker ikke	Kjøleskapet slått av	Slå på kjøleskapet
	Elektrisk driftsspenning er for lav eller ikke til stede	Kople til 230 V-forsyning
		La kjøretøyetets motor gå
		Sjekk og bytt evt. sikring
		Ta kontakt med kundeservice
Kompressor går ikke	Termostat defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Ingen forsyningsspenning	Ta kontakt med kundeservice
		Lad batteri
	For lav batterispenning	Lad batteri
	For lav batterikapasitet	Skift batteri
	Omgivelsestemperatur er for høy	Sørg for lavere temperatur i omgivelsene, såfremt mulig (f.eks. ved å parkere kjøretøyet i skyggen)
	Utilstrekkelig lufting	Luftingsåpningene skal holdes frie
		Ta kontakt med kundeservice
Kompressor går hele tiden	Termostat defekt	Ta kontakt med kundeservice

Feil	Årsak	Tiltak
Kjøleskapet kjøler ikke tilstrekkelig, men kompressoren går lenge	Omgivelsestemperatur er for høy	Forbedre ventilasjonen
	For mye is på kjøleribbene	Tin av kjøleskapet
	Vifte er defekt	Ta kontakt med kundeservice
	Døren lukkes ikke skikkelig	Kontroller dør og tetning, oppsøk evt. kundeservice
Synkende kjøleeffekt, stigende innetemperatur	Omgivelsestemperaturen er for høy	Sørg for lavere temperatur i omgivelsene, såfremt mulig (f.eks. ved å parkere kjøretøyet i skyggen)
	Utilstrekkelig lufting	Luftingsåpningene skal holdes frie
		Ta kontakt med kundeservice
	Lav batterikapasitet	Lad batteri
Kjøleskapet kjøler ned svært mye, selv om kjøletrinn "1" er stilt inn	Store mengder frosset mat er lagt i fryserommet for frysing	_ 1)
Den innebelysningen fungerer ikke	Kjøleskapet slått av	Slå på kjøleskapet
	Lyspære defekt	Skift lyspære
For mye driftstøy	Vibrasjoner i møblene omkring	Kontroller fester eller rett opp kjøleskapet
Sikringen løser ut	Feil sikring	Skift sikring
	Elektronikkstyringen er defekt	Ta kontakt med kundeservice

1) Når frosset maten er nedfrost, vil kjøleskapet automatisk redusere kjøleeffekten igjen.

15.7 Vannforsyning

Feil	Årsak	Tiltak
Lekkasjevann i kjøretøyet	Utett sted	Lokaliser det utette stedet, tilkoble vannledningene på nytt
Ikke vann	Vanntanken er tom	Fyll på drikkevann
	Tappekranen ikke stengt	Steng tappekranen
	12 V-forsyning avslått	Slå på 12 V-forsyning
	Sikring for vannpumpe defekt	Skift ut sikringen på strømsentralen
	Vannpumpe defekt	Bytt vannpumpe (lassen)
	Vannledningen er knekt	Rett ut eller skift vannledningen
	Strømsentral defekt	Ta kontakt med kundeservice

Feil	Årsak	Tiltak
Toalettet uten spylevann	Vanntanken er tom	Fylle på drikkevann
Indikator for vann og spillvann viser feil verdi	Målesonden i spillvannstanken eller vanntanken er tilsmusset	Rengjør spillvannstanken/vanntanken
	Målesonde defekt	Skift målesonde
Ikke mulig å tømme spillvannstanken	Tappekranen tiltettet	Spillvannstank og avløpsrør blåses ut. Spyl spillvannstanken grundig
Utløpet på engrebsblander tilstoppet	Perlator forkalket	Klips ut perlatoren, avkalkes i eddikvann (gjelder kun metallprodukter)
Vanndysene på dusjhodet tilstoppet	Vanndysene er forkalket	Avkalk dusjhodet i eddikvann eller tørk av skitt i dysene (gjelder kun metallprodukter)
Vannet renner sakte eller ikke i det hele tatt ut av dusjkaret	Kjøretøyet står ikke vannrett	Still kjøretøyet vannrett
Uklart drikkevann	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vanntanken mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Avsetninger i vanntanken eller i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
Endring av smak eller lukt på vannet	Tilsmusset vann påfylt	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
	Drivstoff er uforvarende fylt i vanntanken	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann. Hvis dette er resultatløst: Oppsøk fagverksted
	Mikrobiologiske avleiringer i vannanlegget	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann
Avleiringer i vanntanken og/eller i vannledende komponenter	For lang ståtid for vannet i vanntanken og i vannledende komponenter	Rengjør vannanlegget mekanisk og kjemisk, utfør deretter desinfisering og skyll med rikelige mengder drikkevann

15.8 Karosseri

Feil	Årsak	Tiltak
Hengsler på luker/dører tunge å bevege	Hengsler på luker/dører ikke/for lite smurt	Smør hengsler på luker/dører med syre- og harpiksfritt fett
Hengsler/ledd i våtrom/toalettrom tunge å bevege/knirker	Hengsler/ledd ikke/for lite smurt	Smør hengsler/ledd med løsemiddel-/syrefri olje ▷ Oljen på spray-bokser inneholder ofte løsemidler
Hengsler på skap tunge å bevege/knirker	Hengsler på skap ikke/for lite smurt	Smør skaphengslene med syre- og harpiksfri syntetisk olje

- ▷ Autoriserte forhandlere og servicestasjoner står til disposisjon ved bestilling av reservedeler.

12 V-blokkskjema	74
12 V-forsyning	
Feillokalisering	122
Slå på	66
12 V-kontrollampe	66
12 V-spenning	61
230 V-blokkskjema	73
230 V-forsyning se 230 V-tilkobling	69
230 V-kontrollampe	68
230 V-sikring	72
230 V-sikringsboks	72
230 V-spenning	68
230 V-tilkobling	31, 69
Feillokalisering	121

A

Anhengsbord	47
Bordet forskyves i kjøreretningen	47
Forminske	47
Ominnredning til sengebunn	48
Utvide	47
Armlenene, stille inn	28
Automatisk luftesystem	8, 36
Avstengning, midlertidig (toalett)	97

B

Bakakseltrykk	20
Bakre seng	
Åpne	49
Lukke	49
Batteri se startbatteri	
eller boenhets-batteri	61, 62
Batterienes kapasitet	60
Batteriovervåking	65
Batteri-skildebryter	65
Batteri-valgbryter	65
Belastning	17
Sykkelstativ	19
Takrail	18
Belastning se også last	17
Belysning	
Boenhet	114
Lamper, rengjøre	103
Lyspærer, skifte	113
Betegnelser på dekket	119
Blendingsfoldegardin, førervindu	30
Åpne	40
Lukke	40

Blendingsfoldegardin, frontrute	29
Åpne	40
Lukke	40
Blendingsfoldegardin, passasjervindu	30
Åpne	40
Lukke	40
Blendingsfoldegardin, rengjøre	103
Blendingsfoldegardin, vippe-takluke	
Åpne	44
Lukke	44
Blendingsgardin, rengjøre	103
Blendingsgardin, takluke med smekklås	
Åpne	42
Lukke	42
Boenhets-batteri	62
Anvisninger	62
Energistatus	64
Feillokalisering	121, 123
Lade	64
Ladetilstand, indikere	67
Sikringer	71
Bord	47
Brann	
Oppførsel ved	7
Slukking	7
Brannfare, unngå	7
Brannvern	7
Bremseanlegg, feillokalisering	121
Bremser	26
Kontroller	26, 121
Butangass	11, 52

C

Campingflasker, bruke	11, 52
-----------------------	--------

D

Dekk	117
Dekktrykk	120
Dekkvalg	118
Generelle råd	117
Håndtering av	119
Merking	119
Økt slitasje	9, 23, 117, 120
Deler se spesialutstyr	8
Dører	
Feillokalisering	130
Førerør	30, 35
Inngangsdør	30, 35
Passasjerdør	30, 35

Driftsmåter, kjøleskap	82, 84
Driftsmåter, varmlufts-varmeanlegg	76, 77
Driftsmåter, varmtvannsbereder (Truma)	78
Drikkevann-påfyllingsstuss	
Åpne	90
Lukke	90
Dugg se kondens	36, 37
Dusj	94

E

Elektrisk anlegg	59
230 V-tilkobling, feillokalisering	121
Begrepsforklaringer	60
Feillokalisering	121
Sikkerhetsanvisninger	12
Stigtrinn, feillokalisering	121
Energistatus, boenhets-batteri	64

F

Faktisk vekt	14
Feillokalisering	121
12 V-forsyning	122
230 V-tilkobling	121
Batteri	121
Boenhets-batteri	121
Bremseanlegg	121
Elektrisk anlegg	121
Gassanlegg	123
Gasskomfyr	124
Innvendig dør	130
Karosseri	130
Kokeplass	124
Møbelklaffer	130
Startbatteri	121
Stigtrinn	121
Toalett (Thetford)	129
Vannforsyning	128
Varmeanlegg	124
Varmlufts-varmeanlegg	124, 125
Varmtvannsbereder (Truma)	124, 125
Felgtype	117
FI-bryter se jordfeilbryter	72
Fjernsynsapparat	21
Tilkobling	49
Før kjøring	13
Førerdør	30, 35

Førersete	27
Armlenene, stille inn	28
Dreie i kjøreposisjon	27
Justere i lengderetningen	27
Ryggstø, stille inn	28
Setehelling, stille inn	28
Forhandler	116
Første igangsetting	13
Frostfare	12, 87, 91
Fullstendig utlading	60

G

Garanti	3
Garantibevis	3
Gardiner, rengjøre	103
Gassanlegg	51
Betjening	53
Defekt	10, 51, 123
DuoControl	53
Feillokalisering	123
Gassflaske, utskifting	53
Generelle råd	10
Ingen gass	123
Omkoblingsautomatikk	53
Sikkerhetsanvisninger	10, 51
Gassavstengeventiler	57
Symboler	57, 75
Gassflasker	
Sikkerhetsanvisninger	11, 52
Skifte	55, 56
Gasskap	11, 52
Gasskomfyr	80
Feillokalisering	124
Rengjøre	103
Slå av	81
Slå på	81
Gasslukt	10, 51, 123
Gassregulator	22
Gasstrykkregulator, skrueforbindelser	53
Generelle råd	5
GRP-deler, stell	100
Grunnutstyr	14

H

Håndbremse	31
Dra til	8
Håndtering av dekkene	119
Henvisningsklistremerker	116

Hjul	117
Holdebremse, se håndbremse	31
Hovedbryter 12 V	66
Høyt gassforbruk	10, 51, 123
Høytrykksspyler, vaske med	99
Hvilespenning	60
Hvilestrøm	60

I

Igangsetting	
Etter lagring over vinteren	111
Etter midlertidig lagring	111
Indikeringer	
Fyllenivå spillvannstank	68
Fyllenivå vanntank	68
Innebelysning	114
Feillokalisering	121
Innebygde apparater	75
Anvisninger	8
Inngangsdør	30, 35
Innvendig dør, feillokalisering	130
Innvendig stell	102
Insektnettssjalusi, rengjøre	103
Insektnettssjalusi, takluke med smekklås	
Åpne	42
Lukke	42
Inspeksjoner	113
Inspeksjonsarbeider	113

J

Jordfeilbryter	69
Kontrollere	73

K

Kabeltrommel	69
Kjettinger	22
Kjøleskap	31, 82
Avtining	83
Dørlås	84
Driftsmåter	82, 84
Nattmodus, aktivere	83
Nattmodus, deaktivere	83
Oppsamlingskar, tømme	83
Slå av	83, 84
Slå på	83, 84
Stell	105
Stille inn temperatur	83

Kjøleskapsdør	
Åpne	85
Blokkere i luftestilling	85
Lukke	85
Kjøre med bobilen	25
Kjørehastighet	26
Kjøretøy, vaske	100
Kjøretøylysning, se belysning	113
Kloakktank	
Holdebøyle	96
Ta av	96
Tømme	96
Kobling av tilhenger	10
Sikkerhetsanvisninger	10
Kokeplass, feillokalisering	124
Kondens	
På akrylglass-dobbeltvinduet	37
På gulv-understellforskringer	36
Kontrollampe, 12 V	66
Kontrollampe, 230 V-forsyning	68
Kontrollampe, toalett	95
Kontroller se sjekkliste	23, 109
Kontrollpanel, varmtvannsbereder (Truma)	78
Konvensjonell belastning	15
Kundeservice	113
Kvelningsfare	8, 36

L

Ladetilstand, indikere	
Boenhets-batteri	67
Startbatteri	67
Lagring	
Midlertidig	108
Om vinteren	110
Lamper	114
Rengjøre	103
Lås, utvendig luke	36
Last	13
Beregning	16
Eksempel på beregning	16
Sammensetning	14
Last se også belastning	13
Lastestativ for taklast	18
Ledningsbeskyttelsesbryter	72
Lekkasjevann i kjøretøyet	128
Luftdysene, stille inn	76
Lufting	36
Toalettrom	94

M

Markise	32
Miljøvernansvisninger	6
Møbelflater, rengjøre	103
Møbelklaffer, feillokalisering	130
Motorrom, stell	101
Myggnetting, rengjøre	103
Myggnetting, vippe-takluke	
Åpne	44
Lukke	44

N

Nakkestøtter	28
Innstille	28
Nøkkelsekk	13

O

Oppbevaringsrom	44
Oppbevaringsrom i dobbeltgulvet	45
Overbelastning	17
Overflater i rustfritt stål, rengjøres	104

P

Pærer se lyspærer, skifte	113
Panel (LT 99)	66
Panel, se også indikeringer	66
Passasjerdør	30, 35
Passasjersetet	27
Armlenene, stille inn	28
Dreie i kjøreposisjon	27
Justere i lengderetningen	27
Ryggstø, stille inn	28
Setehelling, stille inn	28
Personlig utstyr	15
Plastdelar i toalett- og boenhet, rengjøre	103
Propangass	11, 52
Putetrekk, rengjøre	105
PVC-gulvbelegg, rengjøre	103

R

Rengjøre se stell	99
Rengjøre, vanntank	106
Reservedeler	115
Reservenøkkel	116
Resirkuleringsvifte	76

S

Sanitæranlegg	87
Satellittanlegg, tilkobling	49
Senger	49
Serienummer	116
Seter, dreie	46
Sikkerhets-/avtappingsventil	
varmtvannsbereder	79
Monteringssted	79
Sikkerhetsanvisninger	7
Brannvern	7
Elektrisk anlegg	12
Gassanlegg	10, 51
Gassflasker	52
Kobling av tilhenger	10
Trafikksikkerhet	8
Vannanlegg	12
Sikkerhetsbelter	26
Rengjøre	103
Riktig feste	27
Sikringer	
230 V-sikring	68, 72
Boenhets-batteri	71
For Thetford-toalett	71
På reléboks AD01	71
På strømsentralen (EBL 30)	72
Sikringer 12 V	70
Ved startbatteriet	70
Sikringer 12 V	70
For Thetford-toalett	71
På reléboks AD01	71
På strømsentralen (EBL 30)	72
Ved boenhets-batteriet	71
Ved startbatteriet	70
Sikringer se sikringer 12 V	
eller 230 V-sikring	70
Sikringsboks	72
Sitteplassforordning	29
Sjekkliste	
For igangsetting etter lagring	111
Før kjøring	23
For midlertidig lagring	109
Trafikksikkerhet	23
Ved lagring over vinteren	110
Skifte lyspærer, utelys	113
Skinntrekk, rengjøre	105

Spesialutstyr		
Beskrivelse	5	
Merking	5	
Sikkerhetsanvisninger	8	
Spillvannsmengde, indikere	68	
Spillvannstank	93	
Feillokalisering	129	
Fyllenivå, indikere	68	
Stell	108	
Tømme	93	
Spotlight	46	
Dreie	46	
Forskyve	47	
Ta av	47	
Startbatteri		
Feillokalisering	121	
Lade	61	
Ladetilstand, indikere	67	
Monteringssted	61	
Sikringer	70	
Utladning	61	
Stell	99	
Blendingsfoldegardin	103	
Blendingsgardin	103	
Gardiner	103	
GRP-deler	100	
Gulvbelegg av PVC	103	
Høytrykksspyler, vaske med	99	
Innvendig stell	102	
Innvendige plastdeler	103	
Insektnettsjalusi	103	
Kjøkkeninnredning	103	
Kjøleskap	105	
Lamper	103	
Møbelflater	103	
Motorrom	101	
Myggnetting	103	
Om vinteren	108	
Overflater i rustfritt stål	104	
Putetrek	105	
Sikkerhetsbelte	103	
Skinntrek	105	
Spillvannstank	108	
Stigtrinn	102	
Stores	103	
Teppegulv	103	
Undergulv	101	
Utvendig stell	99	
Vannanlegg	106	
Vannledninger	107	
Vannstank	106	
Vaske	100	
Ved lagring over vinteren	110	
Ved midlertidig lagring	108	
Vindusruter	100	
Vindusspyler	102	
Vindusvisker	102	
Stige, bak	18	
Stigtrinn	20, 31	
Feillokalisering	121	
Kjøre ut	21	
Stell	102	
Trekke inn	21	
Varselsignal	21	
Stores, rengjøre	103	
Støttelast	20	
Strømløpsskjema		
12 V-blokkskjema	74	
230 V-blokkskjema	73	
Strømsentral (EBL 30)	64	
Monteringssted	65	
Oppgaver	64	
Sykkelstativ		
Belastning	19	
Kjøring med lastet sykkelstativ	19	
Symboler		
For instruksjoner	5	
Gassavstengeventiler	57, 75	
T		
Taklast	18	
Takluke med smekklås	42	
Åpne	42	
Blendingsgardin	42	
Insektnettsjalusi	42	
Lukke	42	
Takluker	41	
Takrail, belastning	18	
Takreling	18	
Tanken	30	
Tanklokk, se påfyllingsstuss til drivstoff	30	
Teknisk tillatt totalvekt	14, 16	
Teppegulv, rengjøre	103	
Tilbehør, montering	8	
Tilhengerkoblinger	20	
Med avtagbar kulehals	20	
Tilkoblingsledning se 230 V-tilkobling	69	
Tillatt totalvekt, se teknisk tillatt totalvekt	13	

Tilleggsutstyr	15
Toalett	
Feillokalisering	129
Kontrolllampe	95
Midlertidig avstengning	97
Sikring	71
Spyle	95
Vinterdrift	96
Toalett (Thetford)	95
Toalettrom	94
Lufting	94
Tømming	
Kloakk	6
Søppel	6
Spillvann	6
Tomvekt	14
Trafikksikkerhet	23
Anvisninger for	8
Sjekkliste	23
TV-anlegg	49
Typeskilt	116

U

Under kjøring	25
Undergulv, stell	101
Utelys	113
Kontrollere	23
Utvendig stell	99
Utvendig tilkobling se 230 V-tilkobling	31
Utvendige luker	36
Klaffelås	36

V

Vannanlegg	
Desinfisering	107
Fylle	88
Rengjøre	106
Sikkerhetsanvisninger	12
Stell	106
Tømme	91
Vannforsyning	
Feillokalisering	128
Generelt	87
Vannledninger, rengjøre	107
Vannmengde, indikere	68
Vannpumpe	87, 88
Vanntank	88
Fylle	90
Fyllenivå, indikere	68

Rengjøre	106
Vann, fylle	90
Vann, tappe	91
Varmeanlegg	76
Feillokalisering	124
Første igangsetting	76
Luftdysene, stille inn	76
Resirkuleringsvifte	76
Varmeveksler, skifte	75
Varmluftfordeling	76
Varmeveksler, varmeanlegg, skifte	75
Varmluftfordeling	76
Varmlufts-varmeanlegg	
Driftsmåter	76, 77
Feillokalisering	124, 125
Resirkuleringsvifte	76
Slå av	77
Slå på	77
Varmtvannsbereder (Truma)	78
Driftsmåter	78
Feillokalisering	124, 125
Kontrollpanel, analogt	78
Sikkerhets-/avtappingsventil	79
Slå av	79
Slå på	79
Tømme	80
Vann, fylle	80
Varselmerker	116
Varselsignal, stigtrinn	21
Vaske med høytrykksspyler	99
Vedlikehold	113
Vedlikeholdsarbeid	113
Vekselretter	61
Vekt i kjørekklar tilstand	14, 16
Vindu med åpning utover	38
Åpne	38
Langvarig lufting	38
Lukke	38
Vinduer	37
Vindusruter, rengjøre	100
Vindusspyler, stell	102
Vindusvisker, stell	102
Vintervedlikehold	108
Vippe-takluke	43
Åpne	43
Blendingsfoldegardin	44
Luftestilling	43
Lukke	43
Myggnetting	44